

ఆంధ్రప్రదేశ్

31/7/34

ప్రతి దినము ప్రకటింపఁబడును

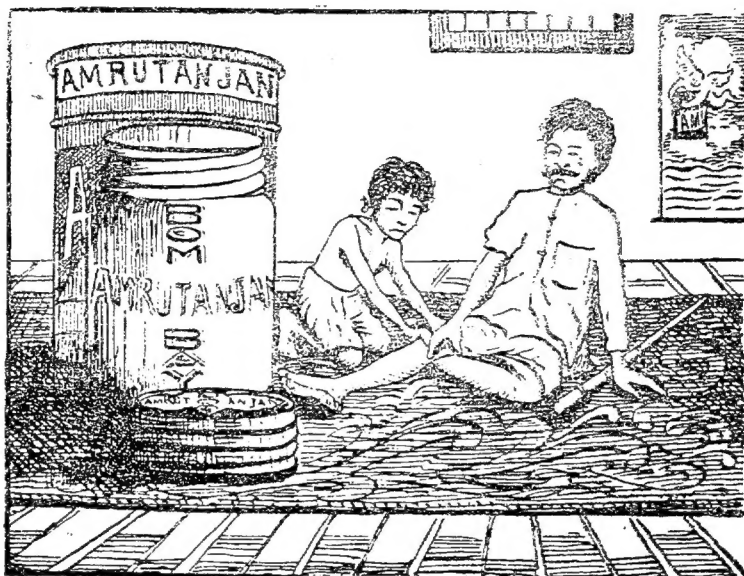
Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

Vol. 15 } చెన్న పట్టణము 1927-వ సం॥ ఏప్రిల్ నెల 21-వ తేది గురువారము } No. 17
సంపుటము ౧౫ } శ్రీ ప్రభవనామసంవత్సర చైత్రమాస బహుళ చవతి. } సంచిక ౧౭

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్పగొప్పవారిచే వేలకు వేలు
యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది
శలనొప్పులమాన్యును, వాయు పోట్ల
బాపును, పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును,
పోట్లబొగ్గును, బెనుకుల భేదించును,
వాపుల రూపుమాపును, దగ్గును తగ్గించును,
దురదను తొలగించును.
ఈ మందును చుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నొప్పులు తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనము అన్నివిధములగు
నొప్పులకు సంతోషించుట.
పంచభాష చీటీ చూచి కొనిన
మోసము గలుగదు.
చక్కని డబ్బితో నహా సీసా 1-కి 0-10-0
డజ్జ 1-కి రు 6-4-0 లు.
ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండదగినది.
అమృతాంజనం డిపో
6, 7 తంబు శెట్టిపేడి, మద్రాసు
లేక
249, ఫ్రేరింగ్స్, ఫోర్ట్, బొంబాయి.

ది మద్రాసు అండు సదరక్రమరాటా రైల్వే కంపెనీ లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండు లో ఇంకా కొన్ని రేటు చేయబడినది)

నోటీసు

1927 సం॥ 1 వ తారీఖునుండి గుంటూరు చిన్న గంజాం స్టేషనులకు మధ్యపోవుచున్న బండ్ల
రాకపోకలందు ఈ దిగువ తెలుపబడిన మార్పులుండును

సెం 187 రు ప్యాసంజరు	తెనాలినుండి బయలుదేరట	పగలు ౫ం 9-5	ని గుంటూరుచేరట	పగలు ౫ం 10-0	ని
సెం 189 రు మిక్స్డ్ రివ తగ్గతి	"	"	"	"	11-35 ని
సెం 148 రు ప్యాసంజరు	"	మధ్యాహ్నము 1-10	"	మధ్యాహ్నము	2-5
సెం 147 రు మిక్స్డ్	"	సాయంత్రము 4-35	"	సాయంత్రము	5-45
సెం 188 రు ప్యాసంజరు	గుంటూరునుండి	పగలు 10-55	తెనాలిచేరట	పగలు	11-58
సెం 156 రు	"	"	"	"	2-27
"	తెనాలినుండి	"	"	"	5-5

ప్రస్తుతము గుంటూరునుండి తెనాలికి పగలు 11-40 కు పోవుచున్న సెం 140 రు బండి రద్దుచేయబడును.
2. ప్రస్తుతము పెరంబూరునుండి ఉదయం 7 గం 15 ని బయలుదేరుచున్న సెం 268 రు లోకల్ బండి యికమునుపు
విల్లివాకమునుండి ఉదయం 7 గం 15 నిమిషములకు బయలుదేరి చివ్ స్టేషను 7 గం 46 నిమిషములకు చేరును.
3. 2 క్రొత్తలోకలు సెం 268 రు మద్రాసు చీనినుండి ఉదయం 7 గం 52 నిమిషములకు బయలుదేరి రాయచూరు
7 గం 58 నిమిషము చేరును.
4. మద్రాసు చీని రాయచూరు స్టేషనులకు మధ్యపోవుచున్న సెం 68. 48 రుల బండ్లు ఆదివారమునాడు పోవు.

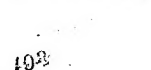
ఆటంకపరచుటకుదురువుట

ఒకసారి } ఈ రెండు సుగుణములు గలిగినట్టి } దీని
దీనిని } లోకామయహరకస్తూరిమాత్రాలు } నిజమును
కపయోగించి } గ్రహింపుడు.

Kegd TradeMark అమృతాంజనమును కస్తూరి కుంకుమపువ్వు మొదలగునవిచేర్చి శాస్త్రోక్తముగా తయారుచేయబడినవి.

పాధారణముగా పలువిధ జ్వరములు, జలుబు, దగ్గు, అశీర్ణము, విల్లపడికము, ప్రక్కలు, ఈశ్వరు, అశీర్ణ
శేషి, కడుపుబ్బరము, బలహీనత, అగ్నిమాంద్యము, మలబద్ధము, అశీర్ణచే గలుగు కడుపునొప్పి మొద
లగువాటికి వైజ్ఞానికమును నంటిది. అనుపాన పత్రముకూడ పంపబడును. కాల, నేళ, లింగ నయమును భేదము
లేక అనేక సం॥ రములనుండి వాడబడి, ప్రశంసించబడుచున్నది. పసిబిడ్డలకు, బాలింతలకు అమృతమునంటిది.
250-800 మాత్రలుగల బుడి 1 కి ధర 0 4 0, పొంట్లబుడ్లు 0 4 0, పొంట్లబుడ్లుతో సహా 6 కి రు 3 3 0.
12 కి 2 18 0, 25 కి రు 5 3 0.

ముఖ్యగమనింపు:—మా కస్తూరి పాత్రలను గుంటూరునుండి అమృతాంజనమును కస్తూరి కుంకుమపువ్వు మొదలగునవిచేర్చి శాస్త్రోక్తముగా తయారుచేయబడినవి.
బయటనుండి అనేక కృత్రిమ కస్తూరి మాత్రలు విక్రయింపబడుచున్నది
మోసపోకుండుటకై మా వర్తక గుణమును చూచి తీయుడు. ప్రతివూరిలోనూ ప్రతి దుకాణమునందీ బొగ్గెను.
చివగరత్న పాశ్యపు వెంకటాచల సందితాయి, ప్రాప్తియరు,
శ్రీ సీతారామవైద్యశాల, మైసూరు.

WANTED 3168
Candidates for Telegraph and Station
Master's Classes. Full Particulars and Railway
Fare Certificate on 2 annas stamp.
Apply to:—IMPERIAL TELEGRAPH COLLEGE.
DELHI.

ప్రశ్న 2593
భవిష్యత్తును గురించిన 5 ప్రశ్నలకు బదులువ్రాయుటకు
రు. 1-0-0. ప్రతి ప్రశ్నకు 0-4-0. వి.పి. ఖర్చులు 0-4-0
అవును. ప్రశ్న వ్రాయుకాలమును తెలుపవలెను. 1275
హనుమాన్ జ్యోతిషాలయము, తిరుత్తణి.

పుట్టుచెముడును కుదిర్చెదము.
వివరములకు 1 అణావిశ్వపంపవలెను.
యాయవరం అగ స్టేషన్ గాపు, హెచ్. సి. అండు
పీస్ డిస్పెన్సరీ. బాపట్ల (గుంటూరుజిల్లా.)

ఆయుర్వేదాపధ రత్నా కరము రు. 3-0-0
చరక చికిత్సాస్థానము రు. 6
ఆంధ్రజైవజ్యోతిషానళి రు. 2, భస్మప్రకాశిక రు. 1
(2046) డాక్టరు శ్రీపాద కృష్ణమూర్తికాశ్రమి, తెజనాగ.

మహాసూర్యవర్తి
ప్రశస్తమైన యోగము. ప్రతివారికి అనివారమునది.
తలతిరుగుట, నోటనీరూరుట, కాళ్ళచేతులు మంటలు, నోటి
పూత, గుండెలలోమంట, మొదలగు వైద్యవికారమునకు వైజ్ఞా
నికము. శ్రీ ముక్త్యాలరాజావారి సంస్థానమున తయారయి
నది-నెల రు 1-కి రు 5/-.
2128
ఆర్థరసాయనశాల, ముక్త్యాల(కృష్ణా).

ఆంధ్రనటప్రకాశిక నిర్ణేతలగు
బ్ర|| పసుమర్తి యజ్ఞ సాయకాశ్రమిగారి
"సావిత్రి" (6 అంకముల నాటకము)
నెల రు 1-0-0 మాత్రమే. వాస్తవిక ప్రశ్నకము. వివరము
ప్రశ్నకధరలు వ్రాసి తెలుసుకొనవచ్చును. 2550
కార్యదర్శి, విద్యార్థివ్యాసవర్మ, బొంబాయి.

విల్లివాకం హత్యకేసు

చెంగల్పట్ట నెషన్సుకోర్టులో విచారణ

వెంకటరమణయ్య, భారతమ్మ, హనుమంతరావుగార్ల సాక్ష్యములు

(మా ప్రత్యేకవిలేఖరి)

చెంగల్పట్ట, ఏప్రిల్ 20:— విల్లివాకం హత్యకేసు విచారణ చెంగల్పట్ట నెషన్సుకోర్టులో యన్. నాథునర్తగారి సమక్షమున శేరిలింగంపల్లిలో తీర్చిదిద్దిన ప్రారంభింపబడెను. ముత్తరాజు వెంకటరమణయ్య, వెంకటరమణయ్య భార్య భారతమ్మ, గతించిన గుబ్బుమ్మసోదరుడు హనుమంతరావు, నెల్లూరుకాపురముకు సి. సుబ్బారావుగార్ల సాక్ష్యములూపంగిరి. క్రిందికోర్టులో నొడంగిన సాక్ష్యములు చాలభాగ విశ్లేషణ తర్జింపబడెను. పెక్కుభాగములు అసందర్భములుగ నిరాకరింపబడెను.

వెంకటరమణయ్యగారు

ప్రధమమున సాక్ష్యమొసంగున “హైకోర్టులో దొంగిలక్కొనిన ననియు కచ్చాకేళ్ళకు అగ్రహారమును నివసించుచున్నాననియు తెల్పిరి. గతించిన ముత్తరాజు వెంకటకృష్ణయ్యయొక్క చంద్రమతియన్న నాయితీయందొక భాగములో డిసెంబరునాసము 10, 11, 12 తేదీలలో అడ్డెనుడిరి. 10 వ తేదీ ఉదయము రు 10 లకు అడ్డెనున్న నాకోసంగిరి. 12 వ తేదీ విల్లివాకంవెళ్ళుచున్నామని చెప్పి యింటిలోనే భోజనముచేసి వెళ్లిరి. 12వ తేదీ ఉదయము వెంకటకృష్ణయ్యను నేను చూచితిని. ఆ కోర్టుముగ నే గన్నట్టిరి. ఆ స్వస్థత ఏమియు లేదు. లోగడ రాత్రి గతించిరి 13 వ తేదీ 1 వ ముద్దయ సుబ్బారావు ఉదయము 8 గంటలకు నాయితీకివచ్చి చెప్పి వెంకట కృష్ణయ్య గృహసంస్కారములకై చంద్రమతి నన్నడిగి రు 5 లు తీసుకొని రంగుని చెప్పినదని పక్క-లింగపెట్టిపిడిలో మరికొందరు మిత్రులవద్దను కొంతధనము వసూలుచేసెనని చెప్పి అడ్డెనుచూపించెను. నేను రు 5 ల నొసంగితిని. క్రింద గదిలోనున్న వెంకటకృష్ణయ్య పెట్టెను చంద్రమతి కోరికపై తీసుకొని వెళ్ళుటకు వచ్చితినియు గదితాళము చెవి చంద్రమతి తన కొరంగెననియు చెప్పి గది తీసి పెట్టె తీసుకొని వెళ్ళెను. అదివారముఉదయము వెంకటకృష్ణయ్య చంద్రమతికొర కొర్రును రాతేదు. వెంకట కృష్ణయ్య దహన సంస్కారాదులైన పిదప రెండుదినములకు చంద్రమతివచ్చి తన వస్తువులకొని పోవునని 1-వ ముద్దయి చెప్పెను. చంద్రమతి అటులేవచ్చెనని వస్తువులు తీసుకపోలేదు. “తన బ్రతుకున్న, ముఖ్యములగు కొన్ని కాగితములును అసహించిపడెననియు చంద్రమతి చెప్పుచుండగ వింటిని. వెంకటకృష్ణయ్య మరణమువలనయు 1-వ ముద్దయి నేనడుగ వెంకటకృష్ణయ్య రాత్రి తనయింటనే భోజనముగావించి, భోజనానంతరము మార్కెటువచ్చి స్వల్పతిశప్పిపోయెననియు, వేడి నీరుపెట్టి నెడుచెప్పజేసెననియు, డాక్టరును పిలుచుకొని వచ్చుటకు అనకాశములేకపోయెననియు, ఇంతలో వెంకట కృష్ణయ్య స్వల్ప దెలిసిన పిదప మరణించెననియు చెప్పెను.

క్రాసువరిక్ష

లో సాక్షి ఇట్లుచెప్పెను. “నాయితీలో క్రిందికట్టులో ముందు వైపు ఒకగదియున్న, వెనుకవైపు వేరొకగది అడ్డెను నిచ్చిరి. వెనుకవైపు గది వంట కుకమోగింపబడును. అదివారము నాడు 10 గంటలకు వెంకటకృష్ణయ్యచంద్రమతిలు వారున్న యింటిలోనే భుజించుట చేచూచితిని. మిడ్డెపై వెళ్ళనపుడు వారు భోజనముచేయుట చూచితిని. పెట్టెనుంచి వెళ్ళనపుడు వారినంటయిల్లు భోజనకాల బాగుగ కనుసించు చుండును. ఉదయము కాసేతుకొనినపిదప క్రిందనే వార్తాపత్రిక చదువుచుంటిని. అదివారము ఉదయము స్త్రీలవ్వరును నాయితీకి రూలేదు. సోమవారము సుబ్బారావు నాయితీకి వచ్చినపుడు చంద్రమతి కోరిక వెంకటకృష్ణయ్య సామానులను గదినుండి తీసుకొని వెళ్ళుటకువచ్చితిని చెప్పెను పెట్టెలోనుండి కొన్ని కాగితములనుదీసుకుని వెళ్ళుటకై వచ్చితిని చెప్పినట్లే నాకుజ్ఞాపకము. నాగదినుంచి సామానులు ఎత్తుకొనిపోవునపుడు నేనచటనేయుంటిని. బ్రతుకువలనమై చంద్రమతి నాకేమియు చెప్పియుండలేదు. కాగితములున్న, తనపెట్టె పోయెనని నూత్రమే చెప్పెను. అదివారము ఉదయము వెంకటకృష్ణయ్యను 7 గంటలకు చూచితిని.

సి. సుబ్బారావుగారు

ఇట్లు జెప్పిరి. “నెల్లూరు వెంకటగిరిరాజుగారి కాలేజి యందు నేనుపాఠ్యాయుడను. విశ్వాసం-సుందరరామయ్యగారి ఇల్లు నాయితీ కెగురుగనున్నది. సుబ్బమ్మ, రాజేశ్వరిని, అదివారాయణరావును నే నెరుంగును. అదివారాయణకు సుబ్బమ్మ మామరు కామమ్మనిచ్చి వివాహముగావించిరి. అదివారాయణ రావు చెన్నపురికి వెళ్ళుచు ముందు 1925 సంవత్సరాంతముందు అదివారాయణకు సుబ్బమ్మకు పోరాటము జరిగెను. సుబ్బమ్మ తన మంచి పేరును చాపివేయుచున్నదనియు ఇంకను ఆమె అట్లు గావించిన చరిత్రుననియు అదివారాయణ అనుచుండెను. నేనపుడప్పుట నేయుంటిని. సుబ్బమ్మ రాజేశ్వరులకు కడపటిమారు డిసెంబరు 8 వ తేదీయందు నెల్లూరులో చూచితిని. ముక్కోటి ఏకాదశినాడు సుందరరామయ్య నెల్లూరునుండి విల్లివాకంవెళ్ళెను. డిసెంబరు 19 వ తేదీ నేనున్న కృష్ణరావు, హనుమంతరావు నెల్లూరు నుంచి ఇన్ స్పెక్టరును నెల్లూరునుండి విల్లివాకంవెళ్లి 23 వ తేదీ తిరిగి నెల్లూరు వచ్చితిమి. సుబ్బారావు ఇంటి దొడ్డిలోనుండి రెండు శవములు వైటికి తీయుచుండెను. నేనపుడప్పుటనే యుంటిని. సుబ్బమ్మ రాజేశ్వరుల శవములుగ నేనుగుర్తించితిని. కృష్ణరావు, హనుమంతరావు, వెంకటరమణయ్య, అదివారాయణరావు, కామమ్మ, సుబ్బారావు, అతనిభార్య, మున్నగువారందరప్పుటనే యుండిరి

క్రాసువరిక్ష

యందుసాక్షి ఇట్లుజెప్పెను. నేను స్కూల్ బ్రాహ్మణుడను. సుందరరామయ్యగారు వేరొక కాఖుకు జెందినవారు. నేను ముత్తరాజువారి వీధియందున్న సుందరరామయ్య బెల్లంకొండ వారివీధియందు నివసించుచున్నాను. అదివారాయణకు అతని ఆత్మకు జరుగుచున్న పోరాటముందు నేనుమగ్నవర్తిగ తగవుతీర్చుటకు వెళ్లేదు. జనలందరువెళ్లగ నేనుమాడవెళ్లి తగవుచూచితిని. ఈవిషయములో ఎరికిని నేను సలహానొసంగలేదు. సుందరరామయ్య తగవుజరుగునపుడు అచ్చటలేదు. ఈతగవుకు ముందు అదివారాయణరావు సుబ్బమ్మ ఇంటిలోనుండుట లేదు. వేరొక ఇంటిలో నుండెను. పోట్లాటజరుగుచుండగ నేను వెళ్లితిని.

“అదివారాయణ బెదరింపు”

కోర్టువారు:— సుబ్బమ్మను చంపెదనని అదివారాయణరావు బెదరించినపుడు శవములు బెదరింపుమాత్రమే యని తలచితివా? లేక నిజముగ చంపుననియే నమ్మితివా?

సాక్షి:— బెదరించెననియే తలచితిని.

కోర్టువారు:— పోలీసువారికి ఈవిషయము రిపోర్టుచేసి తీవా—లేదు.

కోర్టు:— ఎందువలన చేయలేదు? నీకు తెలిసిన ఒకానొక స్త్రీని వేరొకరు చంపెదనని బెదరించిన పోలీసువారికి తెలియజేయుట నిబధియని తలంచెదవా లేదా?—జేను తలంతును.

కోర్టు:— ఈవిషయములో అట్లెందుకు చేయలేదు?— అదివారాయణ బెదరింపు నిజమైనదని నేను తలంచలేదు.

శక్తిపూజ - నరబలి

హనుమంతరావుగారు ఇట్లు సాక్ష్యమొసంగిరి. గతించిన సుబ్బమ్మ నాసోదరి నేను పెంపుడుపోతిని. 1 వ ముద్దయ 1926 సం॥ జనవరి మాసములో నెల్లూరువచ్చి తన కుటుంబఖర్చునకై అనధరముగ రు 70 లు కావలెనని అడిగెను. నగనైనను కుదువబెట్టెదనని చెప్పెను. నేను రు 60 లు ఆప్పుఇచ్చితిని. ఆ సందర్భములో తాను శక్తిపూజ చేయుచుంటినియు, దేవతకు కొన్ని బలులు ఇచ్చవలసియున్నదనియు నాతోజెప్పెను. నీయు దేవమేమని నేనతనిని అడుగగ ఈపూజవలన కోటిశ్రేయధను కాగలనని చెప్పెను. మనము బ్రాహ్మణులముగదా! బలినిట్లు చేయుదుము? అని నేనంటిని. దేవతను సంప్రీతిపరచుటకు నరబలి ముఖ్యమనియు, దేవతప్రసన్నము నకు గావించుబలియందు నరబలి ప్రధానమైనదనియు చెప్పి పూజకు రావలసినదిగ నన్ను, నాభార్యను, నాతల్లిని విల్లివాకము నకు ఆహ్వానించెను. సుబ్బమ్మ రాజేశ్వరులను డిసెంబరు 9 తేదీ

కడపటిమారు చూచితిని. 10-వ తేదీ నేను సుందరరామయ్య ఇంటికివెళ్లి అక్కను రాజేశ్వరిని విల్లివాకం ఎందుకు పంపితిరని అడిగితిని. ముక్కోటి ఏకాదశినాడు సుందరరామయ్య నెల్లూరు నుండి విల్లివాకంవెళ్లి ఆరాత్రి తిరిగవచ్చెను. 19-వ తేదీ మధ్యాహ్నము నేను విల్లివాకంవెళ్లి 24-వ తేదీవరకు అచ్చటనేయుంటిని. నేను నాసోదరుడు కృష్ణరావును నాసోదరివివయమై విచారణలు గావించుచుంటిమి. 23-వ తేదీ ఉదయము సుబ్బారావు ఇంటినుండి శవములు వైటికి తీయబడినపుడునేనునుట నేయుంటిని. ఆశవములను రెంటిని నాసోదరి సుబ్బమ్మ, మనకోడలు రాజేశ్వరులశవములుగ గుర్తించితిని. నాసోదరికి కొంచెము బట్టతల గలదు. శవమునకును బట్టతల యుండెను. శవములపై నగలేమియులేవు. శవపరీక్షయందు నన్ను విచారించిరి.

క్రాసువరిక్ష

యందుసాక్షి ఇట్లుజెప్పెను.

“1-వ ముద్దయ బాక్టీక్రింద ఆతడు నావద్దనుంచిన నగను అమ్మి నాబాక్టీ చెల్లబెట్టికొని మిగతాదెబ్బ 1-వ ముద్దయకి పంపితిని.

ముద్దయి వక్తి:— ఒకవిధమున శక్తిపూజకు రక్తము బు కలిపెనుగాదా?

సాక్షి:— శక్తిపూజవిషయమున నాకేమియు తెలియదు;

జడ్జి:— శక్తిపూజయందు ప్రవీణులైనవారిని (ఎక్స్ పర్టు) ఆడుగవచ్చును. (నవ్వు).

వక్తి:— శక్తిపూజకు బలియొసంగవలసినచో శిరచ్ఛేదమును గావించవలెనుగాదా?— నాకేమియు తెలియదు.

సాక్షి ఇంకను ఇట్లు జెప్పెను. 15 వ తేదీ సుందరరామయ్యవిల్లివాకము నుండి తిరిగి నెల్లూరు వచ్చినపిదప శక్తిపూజను గూర్చియు నరబలినిగూర్చియు సుబ్బారావుజెప్పినసంగతి తెల్పితిని. సుబ్బమ్మ రాజేశ్వరులను 1 వ ముద్దయ విల్లివాకంతీసుకొని పోయెనని 10 వ తేదీయందే సుందరరామయ్య చెప్పెను. కాని అప్పుడు సుబ్బారావుపై నాకనుమానములేనందున నేను అప్పుడే చెప్పలేదు. 1926 ఏప్రిలుమాసముందు సుబ్బమ్మ రాజేశ్వరులు విల్లివాకం వెళ్లిరి.

కోర్టువారి ప్రశ్నకు సాక్షి సమాధాన మొసంగుచు తన బాక్టీ వసూలుకొరకై రామేశ్వరమునుండి తాను విల్లివాకంవెళ్లి సుబ్బారావుతో మాట్లాడునపుడు అదివారాయణ విషయము నడుగగ అదివారాయణ నిజముగ మహాత్ముడేయనియు, దివ్యజ్ఞాన సమాజమువారును చాల గొప్పగ జూతురనియు, అన్ని విధములను పూజలు చేయవలగును కాని శక్తిపూజ చేయడమియు సుబ్బారావు తెల్పెనని పల్కిరి.

ముత్తరాజు వెంకటరమణయ్యగారు

ఇట్లు సాక్ష్యమొసంగిరి. “నేను నెల్లూరుకాపురమునుండి గత విచారు సంవత్సరములనుండి విల్లివాకం ముందుంటిని. పి. డబ్లియు. డి. వర్గ-సాపు ఆఫీసునందుద్వేగిగ నున్నాను. రెండుమాడు సంవత్సరములనుండి విల్లివాకంలో 1-వ ముద్దయ సుబ్బారావు నెరుంగును. సుబ్బారావుకు నాకు దూరబాంధవుముగలదు. విశ్వాసం-సుందరరామయ్యగారిసోదరి నాప్రథమభార్య. 2 వ ముద్దయిని, అతనిభార్య కామమ్మను, వెంకట కృష్ణయ్యను, నెరుంగుదును. 1926 సం॥ జూలై మాసమునుండి వీరందరు విల్లివాకంలో నివసించుచుండిరి. నెప్పెంబరుమాసములో వెంకటకృష్ణయ్య విల్లివాకమును విడిచిపెట్టెను. 1, 2 ముద్దయలు చాల అన్యోన్యమైత్రీ గలిగియుండిరి. 1 వ ముద్దయ పూజచేయుచుండునాడు. 1926 డిసెంబరు 6 వ తేదీ యందు మమ్మ పూజకాహ్వానించగ నేను, నాభార్య, నాకూతురు, నా భార్యసోదరికూతురు సాయంత్రము 7 గంటలకు సుబ్బారావు ఇంటికి వెళ్లి మేమందరము రాత్రి 11-30 గంట వరకు అచటనే యుంటిమి. వారియింటనే భుజించితిమి. అదినము పూజచేయలేదు. ఇదివరకు జేయుచున్న పూజ అంత్యమగుచున్నందున బ్రాహ్మణులకు, ముత్తయరువులకు భోజనము పెట్టలెనని 1 వ ముద్దయ చెప్పెను. తులశమ్మ అన్ని పదార్థములను వడ్డించెను. పాయసముమాత్రము 1 వ ముద్దయ అట్లును వడ్డించెను. నరు సటిదినము 7-వ తేదీ మరల వారియింటికి వెళ్లితిమి. ఆరాత్రి నాభార్య మొదలగువారు ఇంటికివెళ్లిన పిదప నేను చాలవరకు వేచియుంటిని. సుబ్బారావు తుదకు క్రిందికి దిగవచ్చి దేవతలు కనుపించిరనియు, కాని మీ ఆడవారిని పంపింపితిరే నా ప్రయాసయంతయు వృథాయాయెననియు చెప్పి మరుసటిదినమైన నను పిలుచుకొని రావలసినదిగ కోరెను. భోజనమునకుమాత్రము రారనియు, పూజకు పిలుచుకొని వస్తుననియు నేను తెల్పితిని. సుందరరామయ్య భార్య సుబ్బమ్మను కూతురు రాజేశ్వరిని విల్లివాకంలో డిసెంబరు 11-వ తేదీ సుబ్బారావెంటిలో

సాహిత్య వార్తలు

శివాజీ జయంతి:—జయంత్యుత్సవ సన్నాహకార్య సంఘమువారిసభ ఈనెల 22 తేదీ సాయంత్రము 6 గంటలకు గోవిందప్పనాయకబీధిలో జరుగును.

పచ్చయప్ప ధర్మాదాయ ధర్మకర్త ఎన్నిక
డి॥ బి॥ వి. తిరుమల పిల్లగారు ధర్మకర్త గా తిరిగియొస్తు కోరినది.

మూడవ రెడ్డి యానాది మహాసభ
గుంటూరు జిల్లా రెడ్డియనాది సభ మనవిపలు తెల్లబరి హాల్లో ఈ నెల 23 తేదీ సాయంత్రం 5 గం. లకు సజీవంబు వెంకట లక్ష్మీ సరసింహారావుగారి యాధిపత్యమున జరుగును. కానన సభా ప్రతికూలనాయకులగు సామి వెంకటాచలం డెట్టి గారుకూడా సభకు విచ్చేసెదరు.

రాకపోకలు:—గౌ॥ ఏ. రంగనాథ మొదలియారు గారు గతరాత్రి ఉదకమండలం వెళ్లిరి. గౌ॥ బాల్కరుగారు మద్రాసు నేటిఉదయము వచ్చిరి. రాత్రి ఉదకమండలం వెళ్లెను. యస్. సుబ్రహ్మణ్య అయ్యగారు జిల్లాపోలీసు నూ పరింటెండ్మెంట్ మేజరు శాస్త్రిగారు పాటిడిగారు బల్లరు గారు జిల్లాజడ్జి నేటి ఉదయం మద్రాసువచ్చిరి.

దక్షిణాంధ్ర పత్రిక
ఈపత్రికయొక్క ఆంధ్రాంధ్రభాషలలోని వ్యాసముల తో కూడిన ప్రథమ ప్రయరణము వెలువడినది. ఆంధ్రము నేర్చుకొనగోరు అరవవారికి ఆంధ్రపదములు అరవ అక్షరములలో వ్రాయబడినవి. దీనికి తెనుగుదేశములోని పండితులు తరుచు వ్యాసము లను పంపవలసినదిగా సాధు భరదాజంపంతులుగారు (సంపా దకులు) గోరుచున్నారు. 9 శ్రీనివాసశిల్పిబీధి ఎన్నుక, మద్రాసు అని వారిపేర్ వ్రాయవలెను.

మద్రాసు హైకోర్టు వార్తలు
పై శిర్డి క్షేత్రం, గత శనివారపు పత్రికలో ముద్రిత ఖరి యిటుల వ్రాసెను.
“హైకోర్టు రిజిస్ట్రారు హెచ్.పి.గారు కూడ రెండు నెలలు నెలపు దీసికొనుటచే ప్రస్తుతము అసిస్టెంటు రిజిస్ట్రారుగ నున్న దుర్రేటి అప్పారావుగారు రిజిస్ట్రారుగ నియమించబడు దురని ప్రబలవంతులు మోగుచున్నవి”
పైవార్త సరిగాదనియు, అప్పారావుగారు ఆర్టింగు రిజిస్ట్రారుగ నియమింపబడలేదనియు, హైకోర్టు నెలపుదినము లలో మాత్రము వెకేషన్ ఆఫీసరుగ నియమితులై రిజిస్ట్రారు పనిని జూచెదరనియు, హైకోర్టు ఆఫీసరు లీపనిని వంతులవెం బడి నెలపు దినములలో నిర్వహించుట యాచారమనియు, మాకు తెలిసెను.

ఘోరమరణవరంపరలు
1. తిరువల్లి క్లెన్సి పార్సెలర్ల కోనెల ఉత్సవములకు వచ్చినజనములో కొందరు పిల్లలు కొలమవద్ద అశుభముండ గా నొకమిల వాడు నీటిలోదిగి లోతు అందక మృతినందెను. కశీరము నీటిలో తేలియాడినవీరవ తలదండలు గు రించిరి.
2. జార్జిటవునులో నొక దేవాలయపు కొలనులో 40 ఏండ్ల వయస్సుగల స్త్రీకేవలము నేటి ఉదయము లేలుచుండెను.
3. 17 ఏండ్లు హిం దూ యువతి పెరియ మెట్టువద్ద నొక యింటిలో ఉరిపోసికొని మృతినంది వ్రేలాడు చుండెను.

సర్ టి. విజయరాఘవాచారిగారికి
విందుగౌరవము
మైలాపూరులోని ఇండియన్ కల్చరలు ఆస్పాసియేషన్ నువ్వారు పబ్లికు సర్వీసుకు కమిషను సభ్యులగు విజయరాఘవా చారిగారికి గతబుధవారము సాయంత్రము విందునొసగిరి.
డి॥ బి॥ ఆరోగ్యస్వామి మొదలియారుగారు, టి. ఆర్. వెంకట్రామశాస్త్రిగారు, రా॥ బి॥ గోపాలస్వామి అయ్యంగారు, న్యాయమూర్తి వి. వి. శ్రీనివాసయ్యంగారు విందునకు విచ్చేసిరి.

హిందీ పరీక్షాఫలములు

(13 వ మార్చి 1927)

“హిందీ ప్రచారక”

8 వ తరగతి:—1 కం. చంద్రశేఖరశాస్త్రి (బెజవాడ)
2. ఎం. నరేంద్ర భిషగ్వర్ (మద్రాసు)
“రాష్ట్రభాష”

1 వ తరగతి:—1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299, 300, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 332, 333, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 349, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 363, 364, 365, 366, 367, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 379, 380, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 398, 399, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 410, 411, 412, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 419, 420, 421, 422, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 433, 434, 435, 436, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447, 448, 449, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 457, 458, 459, 460, 461, 462, 463, 464, 465, 466, 467, 468, 469, 470, 471, 472, 473, 474, 475, 476, 477, 478, 479, 480, 481, 482, 483, 484, 485, 486, 487, 488, 489, 490, 491, 492, 493, 494, 495, 496, 497, 498, 499, 500, 501, 502, 503, 504, 505, 506, 507, 508, 509, 510, 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517, 518, 519, 520, 521, 522, 523, 524, 525, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 533, 534, 535, 536, 537, 538, 539, 540, 541, 542, 543, 544, 545, 546, 547, 548, 549, 550, 551, 552, 553, 554, 555, 556, 557, 558, 559, 560, 561, 562, 563, 564, 565, 566, 567, 568, 569, 570, 571, 572, 573, 574, 575, 576, 577, 578, 579, 580, 581, 582, 583, 584, 585, 586, 587, 588, 589, 590, 591, 592, 593, 594, 595, 596, 597, 598, 599, 600, 601, 602, 603, 604, 605, 606, 607, 608, 609, 610, 611, 612, 613, 614, 615, 616, 617, 618, 619, 620, 621, 622, 623, 624, 625, 626, 627, 628, 629, 630, 631, 632, 633, 634, 635, 636, 637, 638, 639, 640, 641, 642, 643, 644, 645, 646, 647, 648, 649, 650, 651, 652, 653, 654, 655, 656, 657, 658, 659, 660, 661, 662, 663, 664, 665, 666, 667, 668, 669, 670, 671, 672, 673, 674, 675, 676, 677, 678, 679, 680, 681, 682, 683, 684, 685, 686, 687, 688, 689, 690, 691, 692, 693, 694, 695, 696, 697, 698, 699, 700, 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708, 709, 710, 711, 712, 713, 714, 715, 716, 717, 718, 719, 720, 721, 722, 723, 724, 725, 726, 727, 728, 729, 730, 731, 732, 733, 734, 735, 736, 737, 738, 739, 740, 741, 742, 743, 744, 745, 746, 747, 748, 749, 750, 751, 752, 753, 754, 755, 756, 757, 758, 759, 760, 761, 762, 763, 764, 765, 766, 767, 768, 769, 770, 771, 772, 773, 774, 775, 776, 777, 778, 779, 780, 781, 782, 783, 784, 785, 786, 787, 788, 789, 790, 791, 792, 793, 794, 795, 796, 797, 798, 799, 800, 801, 802, 803, 804, 805, 806, 807, 808, 809, 810, 811, 812, 813, 814, 815, 816, 817, 818, 819, 820, 821, 822, 823, 824, 825, 826, 827, 828, 829, 830, 831, 832, 833, 834, 835, 836, 837, 838, 839, 840, 841, 842, 843, 844, 845, 846, 847, 848, 849, 850, 851, 852, 853, 854, 855, 856, 857, 858, 859, 860, 861, 862, 863, 864, 865, 866, 867, 868, 869, 870, 871, 872, 873, 874, 875, 876, 877, 878, 879, 880, 881, 882, 883, 884, 885, 886, 887, 888, 889, 890, 891, 892, 893, 894, 895, 896, 897, 898, 899, 900, 901, 902, 903, 904, 905, 906, 907, 908, 909, 910, 911, 912, 913, 914, 915, 916, 917, 918, 919, 920, 921, 922, 923, 924, 925, 926, 927, 928, 929, 930, 931, 932, 933, 934, 935, 936, 937, 938, 939, 940, 941, 942, 943, 944, 945, 946, 947, 948, 949, 950, 951, 952, 953, 954, 955, 956, 957, 958, 959, 960, 961, 962, 963, 964, 965, 966, 967, 968, 969, 970, 971, 972, 973, 974, 975, 976, 977, 978, 979, 980, 981, 982, 983, 984, 985, 986, 987, 988, 989, 990, 991, 992, 993, 994, 995, 996, 997, 998, 999, 1000.

“సవేత్తా పరీక్ష”

1 వ తరగతి:—18, 39, 47 కాత (బహువేపులు సీతా శరణం (ఆంధ్రదేశములో మొదటి) 69, 71, 72, 74, 75, 76, 77, 90, 92, (శామశ్యామి అయ్యంగార్ భారదాజు బెంగళూరు) (కర్ణాటక మందున్న దక్షిణహిందూదేశమందు మొదటి) 98 వి. గోపాలఅయ్యంగారు త్రివిణాపల్లి (తమిళప్రాంతములో మొదటి)
2 వ తరగతి:—3, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 25, 39, 49, 51, 52, 54, 55, 56, 58, 59, 60, 61, 62, 64, 73, 82, 85, 86, 87, 88, 99, 101, 104, 106, 107, 3వ తరగతి:—1, 2, 6, 12, 17, 19, 22, 24, 28, 30, 31, 37, 42, 48, 44, 45, 50, 53, 58, 63, 68, 79, 81, 97, 100, 102, 103, 105,

“సాధమిక పరీక్ష”

1 వ తరగతి:—4, 8, 9, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 24, 56, 61, 72, 84:—పి. పప్పిదేవి (కేరళప్రాంతమందు మొదటి) 83, 91, 95, 96, 118, 114, 115, 116, 119, 121, 126, 137, 138, 139, 141, 142, 198, 212:—ద. వెంకటయ్య మైసూరు. (కర్ణాటక ప్రాంతమందు మొదటి) 252, 254, 255, 275, 281, 290, 291, 295, 296:—టి. యస్. స్వామినాథన్ త్రివిణాపల్లి. (తమిళప్రాంతమందు మొదటి) 297, 299, 302, 319, 320:—టెయ్యగారి వెంకాయమ్మదేవి కాకనాడ (ఆంధ్రదేశములోను దక్షిణహిందూ దేశములోను మొదటి) 344, 380.
2 వ తరగతి:—3, 5, 7, 10, 22, 35, 42, 51, 57, 63, 66, 71, 71, 83, 87, 89, 90, 92, 93, 98, 100, 107, 112, 118, 120, 121, 127, 130, 148, 159, 182, 191, 195, 197, 199, 218, 222, 223, 262, 266, 272, 278, 287, 288, 292, 293, 298, 315, 327, 334, 335, 337, 345, 346, 350, 353, 354, 357, 359, 369, 377, 378, 381.

3 వ తరగతి:—2, 18, 28, 25, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 34, 36, 38, 43, 59, 64, 65, 68, 70, 73, 75, 79, 81, 85, 97, 101, 103, 104, 105, 117, 122, 123, 135, 147, 150, 158, 155, 157, 158, 161, 170, 177, 178, 180, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 191, 193, 196, 198, 210, 219, 225, 229, 230, 233, 237, 238, 239, 240, 245, 246, 247, 253, 257, 260, 261, 263, 264, 267, 300, 301, 303, 304, 305, 307, 311, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 328, 380, 388, 342, 347, 349, 351, 355, 356, 358, 364, 365, 368, 371, 374, 376, 385, 386, 388, 390.

నూచన

(1) రాష్ట్రభాష, ప్రవేశిక, ప్రాథమికపరీక్షలయందు మొదటితరగతిలో ప్రతిప్రాంతమునుండి మొదటిగా కృతార్థులైన పరీక్షార్థులకు క్రమముగా 20, 15, 10 రూ. బహుమతి నీయవలెను.
(2) రాజ్యోత్త అట్టోబరు పరీక్షలయొక్క పాఠ్యపుస్తకములయందు ఏమి మార్పులేదు. ప్రవేశికపరీక్షలో ‘తీసరి పుస్తక’ యొక్క శ్రోతముద్రణము తయారుగానున్నది.
(3) కడపిన మార్చి పరీక్షలయందు తీర్చలేన పరీక్షార్థులకు జిల్లా కలెక్టరు బహుమతి వగైరాలకు ఒక మాసములోపుగ ఆయా కేంద్రముల వ్యవస్థాపకులచేర్ల చేయవలెను.

హృదయ కేశవరెడ్డి, పరీక్షానుయతి.

అఖిలభారత కాంగ్రెసు కమిటీసభ:—పైకాంగ్రెసుకమిటీ వర్ధిల్లంనుకమిటీవారు మేనెల 5 తేదీని బొంబాయిలో సమావేశమయ్యెదరు.
అఖిలభారత కాంగ్రెసుకమిటీమీటింగునకు మేనెల 5 తేదీని బొంబాయికివచ్చు సభ్యులలో భోజనవసతులు కావలసి నవారు ముందుగా రాష్ట్రీయకాంగ్రెసుకమిటీ సెక్రటరీగారికి 414 గిర్గాంబాల్ రోడ్డు బొంబాయి అని వ్రాయవలెను.

నూజివిడు

17-4-27 తేదిన శ్రీశయ్యారాజుగారు ఆంధ్ర మహాసభాదక్షులు నగు శ్రీరాజు వెంకటాద్రి అప్పారావు బహదుర్ గారిచే ఆంధ్రోద్యమ ప్రచారమువిషయమై పురజ సలసభయొకటి సమావేశమయ్యెను.
ఆసభకు. మ. రా. రా. శ్రీ ఇనుగంటి గోపాలరావు బహదుర్ గారు అగ్రాసనాధిపత్యమునహించిరి. శ్రీ శయ్యారురాజుగారును, ఇతరవస్తులు నాంధ్రోద్యమ ఆవశ్యకత, దాని కలన గలుగు లాభములును, యీ ఉద్యమముయొక్క చరిత్రయు మొదలునుండి తెలిపిరి. ఆంధ్రసభాపుద్యమము లన్నిజిల్లాల యందు చెలుపుటగాను, మంచికలపాటి కుటుంబరావుగారిని ప్రచారకులుగా నియమించిరి. ఈ గ్రామమునకు 13 గ్రురు స్థాయిసంఘసభ్యులును, 10 మంది భటసంఘపెద్దలును ఎన్నుకొనబడిరి. స్థాయిసంఘమునకు మ. రా. రా. శ్రీ. ఇనుగంటి గోపాలరావు బహదుర్ గారు అధ్యక్షులుగానుండుటకు అంగీకరించిరి. భటసంఘమునకు మ. రా. రా. శ్రీ, శ్రీరాజు శ్రీనివాస అప్పారావు బహదుర్ గారు అధ్యక్షులుగాను, యం. రంగాచార్యగారును, యం. కుటుంబరావుగారును ముఖ్యబోధకులుగాను ఎన్నుకొనబడిరి. భటసంఘపెద్దలొక్కొక్కరు. 10 మందిభటులను దేశసేవకు తయారుచేయుటకు ప్రయత్నించుదురు.

(ఒకవిలేఖరి)

గుంటూరుమండల వేదప్రవర్ధక విద్య త్రవీక్షాసభ

తృతీయ సభాసమావేశము
స్వస్తి శ్రీ ప్రభవనామసం॥ వైశాఖ శు ౫ శుక్రవారం (6-5-27) ప్రభృతి గుంటూరు బ్రాహ్మసంఘమువారి ఆహ్వానముక్రింద గుంటూరు రామచంద్రపురము అగ్రహారములో వేం చేసియున్న శ్రీ మల్లేశ్వరస్వామివారి ఆలయములో శ్రీశంకర జయంతి మహోత్సవసందర్భమున యేతత్సభాసమావేశము జరుపబడును. వైశాఖ శు ౫, ౬ లన దిరభాస్తు పెట్టుకొనిన వేదవిద్యా రుల పరీక్షలుజరుగును. శు ౭ లన గుంటూరు మండలమునకు చెందిన వేదాధ్యయనపరులకు ఋక్, కృష్ణయజు, శుక్లయజు, స్నానవేదములలో పగంహిత, పదుక్రమ, ఘన, జట వాక్, గ్రంథము మున్నగుభాగములకు ప్రత్యేక విద్యత్సవ్యాసము లొసంగబడును. కావున వేదవిద్యాంశులను అభిమాను తెల్లరును దయ చేయ ప్రార్థితులు.

నేతి సీతారామయ్య,

కొల్లూరు

కార్యదర్శి.

కవితాసమితి-విశాఖపట్టణము

ఈనెల 29 తేదీని ఉదయము బ్రా॥ శ్రీ పండిత మారేపల్లి రామచంద్రశాస్త్రిగారి గృహమునకు వచ్చుపూము. హిందూ పతన మందిరమునకు పైసమితియొక్క సాధారణసభ సమావేశ మగును. అతి ముఖ్యవిషయములగుగూర్చి చర్చజరుగును. వ్యాస పతనమును ఉపవ్యాసములును జరుగును. కావున సభ్యులెల్లరు తప్పక విచ్చేయ ప్రార్థితులు. పైమండెచ్చువారు ముందుగా నాకుడెరిపిన బసలుమాత్ర మేర్పటుపబడును.

పురిమండా అప్పలస్వామి,

కార్యదర్శి.

నిడదవోలులో గ్రామోద్యోగుల సభ

1927 సం॥ మార్చి నెల ౧౭జులలో గ్రామోద్యోగుల జేతములు యీదికవ వివరించిన విధమున సమగ్రచేయబడునని ప్రకటించిరి. అందును నురించిన్ని యింకా గ్రామోద్యోగుల యితర కష్టములను నురించిన్ని ప్రభుత్వమువారికి వివరపుర్యక్తముగా విన్నవించుకొనటకు 1927 సం॥ ఏప్రిల్ నెల 24 తేదీ ఆదివారం పగలు 10 గంటలకు నిడదవోలులో మ. రా. రా. దండు నారాయణరాజుగారు (ఎం. ఎల్. సి.) యాధిపత్యముక్రింద జిల్లామహాసభ జరుపబడును. కాన జిల్లాలోని గ్రామోద్యోగులందరు దయచేయ కోరుతాను.

ఆచంట సుబ్బారావు.

కార్యదర్శి.

తిరుచనాపల్లి శ్రీరంగారెడ్డి

తిరుచనాపల్లి, ఏప్రిల్ 20:—దక్షిణాంధ్రా రైల్వే వారు తిరుచనాపల్లి శ్రీరంగారెడ్డి మే 31వ తేదీ ఆర్ధరాత్రి నుండి నడపింపనిశ్చయించిరి. (అ. ప్రె.)

గుమ్మినది వరదలు

కోమిల్లా, ఏప్రిల్ 20:—ఈమధ్యగలిగిన అతివర్షము వలన కోమిల్లానగరము ప్రక్కనుండి పారుచున్న గుమ్మినది వరద లందున్నది. గట్టులు తెగుచున్నవి. (అ. ప్రె.)

బొంబాయి, ఏప్రిల్ 20:—చెల్లాము ధారావారు నీజ పూరు కనరాజిల్లాలలోని 824 గ్రామములను క్రొత్త 86 గ్రామములలోను ఏప్రిల్ 10 తేదీతో ఆఖరయ్యేవారమందు 1765 మందికి కలరాతగులుటయు 789 మంది మరణించినదియు ప్రకటింపబడినది. నీజపురమందు కలరా వ్యాపించుచున్నది. సంతలు ఉత్సవములు ఆపివేయబడినవి. (అ. ప్రె.)

తేనెటీగల బాధచే నదిలో దుముకుట

జబ్బులపూరు, ఏప్రిల్ 20:—శౌరాపుట్టమనకు మాల్వి అబ్దుల్ సలాముగారి మేనల్లుడును మమారుడును పోయిరి. తేనెటీగలు కుట్టగా మేనల్లుడు నర్మదలోపడి మృతినొందెను. శవము గనుపడలేదు. కుమారుడు స్వృతితప్పి పడిపోయెను. తరువాత వెదకలేదు. (ఫ్రీ ప్రెసు.)

శివాజీ మహారాజ్ జయంతి

బొంబాయి, ఏప్రిల్ 20:—శివాజీ త్రిశతవర్షోత్సవసంఘపు అధ్యక్షుడగు ఎం. ఆర్. జయకరుగారు బొంబాయి నందు సభ లో యిట్లు చెలిపిరి. జాతీయపునరుద్ధరణమునకు శివాజీ మహారాజు చరిత్ర ఆదర్శప్రాయమునది. 300 సంవత్సరముల క్రింద దుర్బలులగు భారతీయులందరిని ఏకముజేసి జాత్యుద్ధరణమునకును, స్వాతంత్ర్య సంపాదనమునకును పీఠుగావించిన సేవ నిరుపమానమైనది.

మేనెల 31 వ తేదీ శివాజీ ఉత్సవములు ప్రారంభించుట కు అన్నియేర్పాటులు జేయబడుచున్నవి. ఈ సందర్భమున జి. ఎన్. సర్దేశగారు శివాజీ జీవితచరిత్రను ప్రకటించెదరు. (ఫ్రీ ప్రెసు.)

పోలీసు ఇన్స్పెక్టరు ఘోరమరణము

రంగూను, ఏప్రిల్ 20:—ఖాన్దమానను పోలీసు సబ్ ఇన్స్పెక్టరు తేనీరుత్రాసుమండ ఎవరో సహాయముకొరకు కేక లిడినట్లు వివరించెను. బైటపపోగా ఒకబక్కయడు ఆయుధము తో పారిపోవుచుండెను. వాని వెంటబడగా యాతగాక త్రితో ఖానుగారిని పొట్టలో పొడిచెను. తుపాకి ప్రేల్చునగాని గురి తప్పెను తిరిగి ద్రోహి కత్తితో పొడిచెను. ఖాను క్రిందపడి రివాల్వరుతో కొల్చెను. ద్రోహి మరణించెను. చక్రప్రావము కాగా ఖానుగారుమరణించిరి. కొలదిసేపటికి ఈ రెంటికిని దోడు మరొకశవము కనుపడెను. దానిని ఆ ద్రోహియే ంపెను. సైనికగౌరవములతో అంత్యక్రియలు జరిగెను. (ఫ్రీ ప్రెసు.)

కలకత్తా శాసనసభ ఎన్నికలు

సర్ అబ్దురహిం గారికి పోటీ

కలకత్తా, ఏప్రిల్ 21:—పోనబహుయందు పోటీ గువారు తుపాకుల ప్రేచ్చినందున ప్రభుత్వవైఖరి ఖండించుచు సర్ అబ్దురహిం గారు తన శాసన సభ్యత్వమునకు రాజీనామా ఇచ్చియుండిరి. ఈ ఖాళికి సర్ అబ్దురహిం గారు అబ్దులు హాబుగారు యూపా స. అంప గారు అభ్యర్థింపబడుచున్నారు. ఈమువ్వరి నామినేషను కాకితములను ప్రధానరాజధాని మా జస్టిస్టు అంగీకరించెను. (అ. ప్రె.)

బెంగాలులో తుపాను

కుస్తియా గ్రామమున 19 వ తేదీ సాయంత్రము 5 1/2 గ. పెద్దతుపాను గాలివచ్చి కొన్ని యిండ్లను పడగొట్టెను. స్త్రీ మహిళలు 25 పడవలు తిరుగబడినవి. కొన్ని పడవ వలేమయిన వో తెలియలేదు. కుస్తియానుండి బోయూమారికి బోవుచున్న 48 రుగల బోటు తలక్రిందులయ్యెను. చెట్లన్నియు రైలుకమ్ములక డడుగుపడుటచే రైల్వే ఆలస్యముగ వచ్చినవి.

బొంబాయి, ఏప్రిల్ 20:—సెలవుదివసున పికారు కుపోయిన పార్సీలు మువ్వరు భోర్లాటునందు మోటారుక్రింద పడి గాయపడి ఇప్పుడు వైద్యాలయమున అవసానదశయందు న్నారు. (అ. ప్రె.)

లజపతిరాయిగారు యీ నెల 28వ తేదీ మొదలు 6 దిన ములు సింధునందు పర్యటనమొనర్చి శ్రద్ధానందస్వామినిధికి ధన ము ప్రోసచేయుదురు.

పద్మప్రసాదు విచారణ

రాజకుమారి యపహరణము

కలకత్తా, ఏప్రిల్ 20:—రాజకుమారిమాయవలస హరించి హీరాలాలను మార్వాడీకి 1800 రూపాయల కమ్మిన సంబర్హమున పద్మప్రసాదు నేడు విచారించబడెను కేసు మే 4-వ తేదీకి వాయిదావేయబడెను. ఏదోపత్రిక తమ్ము నిందించినదని పద్మప్రసాదు తెలుపగా పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటరుకు తెలుపమనెను.

పిల్ల లెవరివద్ద నుండవలెను ?

ఈ కేసు చేపట్టక పూర్వము తన కుమార్తె లేజకుమారి హీరాలాలుగార్లకు జనించినవిడ్డు తన కిష్టింపవలసినదిగ పద్మ ప్రసాదును కోరవలసినదనికోర్టువారికి రాజీ అమరుకుమార్గారు పిటిషను చేసిరి. ముంసర సివిలుకోర్టునందు తీర్పుచేయించుకొన వలసినదిగగోరుచు న్యాయాధికారి కొట్టివేసెను. (అ. ప్రె.)

భోలాలో హిందూ మహమ్మదీయ

సంఘర్షణము

భోలా ; ఏప్రిల్ 18:—సాంఘికవిభేదములు తీవ్రరూ పములు దాల్చుచున్నవి. జిల్లామేజిస్ట్రేటు యిచ్చటికి వచ్చి ఉభయ సంఘముల నాయకులను సందర్శించి యీ విభేదము తేర్చుటకు కారణములనుగూర్చి విచారణ జేసిరి. రెండు సంఘ ములవారు ఏదోయోధాధమున రాజీపడకున్న 144 సెక్షను నుడహరించి ఉత్తరువులు ప్రకటింపబడునని మేజిస్ట్రేటుగారు చెప్పిరి. మహమ్మదీయులు హిందూ న్యాయవాదుల బహిష్కరింపవలెనని ఉద్దేశించున్నారు.

144 సెక్షను

144 సెక్షను క్రిమినల్ ప్రొసీజరుకోడుననుసరించి ఉత్తరువులు ప్రకటింపబడినవి. అసిస్టెంటు నూపర్ యెంటుగారి నచ్చటకు పంపిరి.

* * *

ఆఫీసులో యిటీవల జరిగిన అల్లరులనుసరించి 17 హిందువులమీదను 17 మంది మహమ్మదీయులమీదను రాజీకు దుర్బులై రెండుపక్షములవారును ప్రయత్నముజేయుచున్నారు.

* * *

లాథీచార్జీ మహమ్మదీయులు హిందువులపట్ల దౌర్జన్యము జేయుచున్నారు. ఒకహిందువుని చావగొట్టిరి. మరియొక హిందువుని కాల్చిజంపిరి. ప్రభుత్వమువారు యీవిషయమై శ్రద్ధవహించి హిందువుల ప్రాణముల సంరక్షింపవలెనని లాథీ చార్జీ పంచాయతీవారు తంతివార్తనంపిరి.

కొచ్చిన శాసనసభ

కొచ్చిన, ఏప్రిల్ 20:—శాసనసభయందు అభివృద్ధి పక్షమునకుచేరిన 18 మంది అసభిచారసభ్యులతో శ్రీసభ్యురాలి తో సహా యెక్కువ రాజకీయ సంస్కరణములకొరకై ఆంధ్రో కనముల సమితివలెనని తీర్మానించుకొనిరి. ఒక్కొక్క సభ్యుడు తన నియోజకవర్గమునందు సభలు జరుపవలెనని తీర్మానింపబడెను. పక్షము కార్యదర్శియగు కె. టి. మాత్యూను ప్రకటన శాఖాధికారిగ నియమింపబడిరి.

పంజాబు శాసనసభ్యుల రాజీనామా

శిక్కు, ఖై దీల విడువకపోవుటయే కారణము

గురుద్వారా సంఘతీర్థానము ననుసరించుట

అమృతసరు, ఏప్రిల్ 20:—గురుద్వారా ప్రబంధక సంఘమువారి తీర్మానము ననుసరించి శాసనసభ్యులందరి శిక్కు సభ్యులు సర్దారు ప్రతాప్ సింగు, కరారుసింగు, హీరాసింగు, శాంతిసింగు, హరిసింగుగార్లు తమ సభ్యత్వములకు రాజీనామానిచ్చిరి. గవర్నరుగారికి పంపిన రాజీనామా లేఖయందు గురుద్వారా చట్టము ఆమోదింపబడినను శిక్కు ఖై దీలను విడుదలచేయకుండుటయే యీ రాజీనామాలకు కారణమని నూచింపబడినది.

గురుద్వారా చట్టము ననుసరించి యేర్పడిన కేంద్రసంఘ మువారు 1926 సంవత్సరము సెప్టెంబరు నెలలో జరిగిన ప్రథమ సమావేశమున గురుద్వారా ఖై దీల విడుదలజేసినగాని రాష్ట్ర మునందు శాంతియేర్పడవని తీర్మానము గావించిరి. ఇట్టి తీర్మానమే శాసనసభయందు గూడ గావించబడెను. రాష్ట్ర ప్రజలందరూ యీ విషయమున యేకగ్రీవముగ నిట్టి యభిప్రాయమునే చెలిపియున్నారు. కాని ప్రభుత్వమువారు ప్రజలనుభిప్రాయమును ఆచరించియుండలేదు. అందుచే శాసనసభయందలి శిక్కుసభ్యులు తమ సభ్యత్వమునకు రాజీనామాలు యివ్వవలెనని శిరోమణి గురుద్వారా ప్రబంధక సంఘమువారు ఏకగ్రీవముగ తీర్మానించియుండిరి.

ఈ విషయమై ప్రభుత్వమువారు నిర్లక్ష్యభావము ప్రకటించుటచే మాసభ్యత్వమునకు రాజీనామానిచ్చి నియోజకపక్షములపట్ల మాధర్మముల నెరవేర్చవలసిన ధర్మము ఏర్పడినది. ఇవే కారణములను చెల్పుచు సర్దారు బూతాసింగుగారు సర్దారు నారాయణసింగుగారు గూడ తమసభ్యత్వములకు రాజీనామా నొసంగిరి. (అ. ప్రె.)

హిందూమహాసభ

నూతన సంవత్సరోద్యోగులు

పాట్నా, ఏప్రిల్ 20:—హిందూమహాసభ నూతన సంవత్సర ఉద్యోగుల ఎన్నిక నిన్న సాయంత్రము జరిగినది. జయ రామదాసు దొలతరామ లాలారామ ప్రసాదు సహిరామకర్మ పద్మరాజుజీగార్లు కార్యదర్శులుగ నెన్నుకొనబడిరి. నీహారు రాష్ట్రీయ హిందూసభకు కుమారగంగానంద సిన్హాగారు అధ్యక్షులుగను జగతనారాయణలాలగారు కార్యదర్శిగను ఎన్నుకొనబడిరి.

పశ్చిమగోదావరిజిల్లా కాంగ్రెసు

సంఘసమావేశము

25వ తేదీన తాడేపల్లిగూడెమందు

సమావేశ మగుట

భీమవరం, ఏప్రిల్ 21:—సంఘకార్యదర్శి శ్రీయుత దండునారాయణరాజుగారిట్లు తంతినంపిరి —కార్యనిర్వాహక వర్గసభ్యులను, రాష్ట్రసభ్యులను ఎన్నుకొనుటయు ఇతర ముఖ్య విషయముల చర్చించుటకు పశ్చిమగోదావరిజిల్లా కాంగ్రెసుసంఘము 25వ తేదీ మధ్యాహ్నము 11 గంటలకు తాడేపల్లిగూడె మునందు సమావేశము గానున్నది. సభ్యులందరూ విచ్చేయ ప్రార్థితులు.

ఉచిత సహకార బోధనాతరగతులు

ఈనెల 23, 24, 25, తేదీలయందు యీదివస తెల్లిన సెంట్రలుందు సహకార పరపతిసంఘ పంచాయితీదార్లకు యితర సహకారాభిమానులకు కృష్ణా పశ్చిమగోదావరిజిల్లా కో ఆపరేటివు ఫెడరేషన్ వారు సహకార బోధనాతరగతులు ఏర్పరచి వారు గాన అనువకునట్లు ఆయా సెంట్రులకు సభ్యులపంచాయితీ దార్లు సహకారాభిమానులు దయచేసి బోధనాతరగతులకు జయ ప్రథముగా జర్నలు సవరు అంశములను తమతమసంఘములలో ఆచరణలో పెట్టగలందులకు కోరుచున్నాను.

1. అనానికడ్డు, 2 బందరు, 2 గుడివాడ 4, బెజవాడ, 5 నందిగామ, 6 నూజివీడు, 7 ఏలూరు, 8 నికదవోలు, 9 నర్సాపురం, 10 తణుకు.

చూచితిని. సుబ్బమ్మ రాజేశ్వరులను విందునకై మాయంటికి పిలుచుకొని రాగలగులను గాను సుబ్బారావు ఇంటికివెళ్ళితిని. ఆరాత్రి సుబ్బమ్మ రాజేశ్వరులు మాయంటి భుజింపలేదు. సుబ్బారావు బలవంతపరచి వండున ఆరాత్రి వారింటనే భుజించి మరుసటి ఉదయము మాయంటికి వస్తునని చెప్పెను. మరుసటి ఉదయము సుబ్బారావు ఇంటికి వెళ్ళి రాజేశ్వరిని సుబ్బమ్మను భోజనమునకు పిలువ వచ్చితిని సుబ్బారావుతో చెప్పితిని. సుబ్బమ్మ రాజేశ్వరులను ఇంటిలో చూడలేదు. వారిరువురను వెంట్రులు వేయమన్న విడచి వచ్చితిని సుబ్బారావు చెప్పెను. తరువాత సుబ్బమ్మ రాజేశ్వరులను విల్లివాకంలో చూడలేదు. సుందరరామయ్య 13 వ తేదీ నాకొక తంతి పంపెను. తంతి ఆఫీసుకురాగ 14 వ తేదీ మా ఆఫీసు గుమాస్తా యొక్కరు నాకు తెచ్చియిచ్చెను. "సుబ్బారావు చెప్పినట్లు తంతికి బదులివ్వవలసినదని కామయ్య వచ్చి నాతో చెప్పెను. సుబ్బారావుకు తెలుపుటకు కాలహరగా మనసని తెలంచి నేను రైలువేరునకు "వెళ్ళి"కనుసించుటలేదు. వెంటనే రైలుదేరి రా రానలగున" అనుమాలుట వ్రాసితిని. ఇంతలో ఆదివారాయణ వచ్చి ఈవిధముగ జవాబు ఇవ్వరావని అనెను. ఇంతలో నేను సుబ్బారావునకు పంపిన పిల్లవాడువచ్చి "నెల్లూరుకు పంపబడిరి" అని వ్రాయవలసినదిగ సుబ్బారావు చెప్పిననీపల్కెను. ఆవిధముననే వ్రాయవలసినదని ఆదివారాయణ అనుమతై మాటలకు తోడు "ఇట్లు సుబ్బారావు చెప్పుచున్నాడు" అను మాటను గూడ చేర్చి తంతివ్రాసెను. నేను సంతకం పెట్టితిని. అందులో "త్వరగ రైలుదేరి రావలెను" అని చేర్చబడితిని కాని అట్లు వ్రాయవలసినదేను. వారిపని వారెవరునురులే. యని ఆదివారాయణచెప్పెను. 14 వ తేదీ సుందరరామయ్యకు నేను ఉత్తరము వ్రాసితిని. 15 వ తేదీ సుందరరామయ్య కామయ్య ఉదయము 10 గంటలకు మాయంటికివచ్చి అడుగగ నాకేమియు తెలియదు. సుబ్బారావును అడుగవలెనని చెప్పి వారితోబాటు సుబ్బారావు ఇంటివరకు వెళ్ళితిని. సుబ్బారావు ఇంటికివచ్చుచు నేను చూచితిని. సుందరరామయ్య కృష్ణారావులు సుబ్బారావు ఇంటిలోనికి వెళ్ళిరి. నేనింటికి జేరినపుడు ఆదివారాయణరావు మాపంపలో కూర్చుండెను. "మీమాను మీ అత్తగారిని వెంట్రులకై వచ్చెనని నేనాతనితో చెప్పితిని." మామాను నన్నేమైన అనుమానించెనా? లేక మీరేమైన నన్ను మామానుతో అనుమానముగ చెప్పితిరా?" అని అడిగెను. లేదని నేను చెప్పితిని. పిదప ఆతడు పోలీసుస్టేషనుకు వెళ్ళెను.

16 వ తేదీ గోపాల్, బానకిరామయ్యర్ అను నల్వరు నావద్దకువచ్చి ఏదైన వివరములు తెలిసినవామని అలుగగ వెంగలపట్టు సూఫరింటెం డెంటును కనుకొనవలసినదిగ చెప్పితిని. 16 వ తేదీ నేను రెండవముద్రయని పిలువించి అడుగగ సుబ్బమ్మ సుగూర్చి అపవాదులచెప్పెను. 19 వ తేదీ నెల్లూరు సబ్ ఇన్ స్పెక్టరును, వెంకట్రావును మాయంటికివచ్చిరి. 23 వ తేదీవరకు విల్లివాకంలోనుండిరి. 23 వ తేదీ సుబ్బారావు ఇంటియందు శవములు రెండు చైటికి తీయబడెను. రెండుగోతులు తీయబడెను. ఇప్పుట త్రవ్వడని సుబ్బారావు స్థలమును చూపించెను. శవములను సుబ్బమ్మ రాజేశ్వరులవిగ నేను గుర్తించితిని.

నవంబరు కడపటిభాగమున వెంకటకృష్ణయ్యను, చంద్రమతిని విల్లివాకం వైపునలో పదిగంటలకు చూచితిని వారితోబాటు 1 వ ముద్రయి అల్లుడుండెను. ఉదయము భోజనము చేయుకుండ ఎందుకు వెళ్ళుతున్నారని నేను వారినడిగితిని. ఆదివారాయణరావు నన్ను నిందించి ఇంటిలోనికి రానివ్వకపోయెను. ఆదివారాయణరావు నన్ను నేకవిధముల మోసగించెను. అందుచే నేడే పోలీసువారికి ఆతనిపై రిపోర్టుచేసెనని చెప్పెను. దిక్కులేనివానిని దరిజేర్చితివనియు, అందుచే మంచిపై ఆతనిని భాగుచేయవలసినదిగ సలహా నొసంగితిని గాని అట్లు సాధ్యముగాదని నాతోచెప్పెను. ఆసాయంత్రము ఆదివారాయణరావు మా ఆఫీసుకువచ్చి వెంకటకృష్ణయ్య ఎక్కడకువెళ్ళిరని అడిగెను. నవంబరు 30 వ తేదీకి పిమ్మట వెంకటకృష్ణయ్యను నేను చూడలేదు.

డిసంబరు 13 వ తేదీ ఉదయము సుబ్బారావుఇంటి పంప అరుగు పై వెంకట కృష్ణయ్య శవమును చూచితిని. చంద్రమతి ప్రక్కనే ఏడ్చుచుండెను. శవము పై గుడ్డ కప్పబడియుండెననికాళ్ళు, చేతులు మాత్రము కన్నదమండెను. శవము వెల్లకిల పరుండబెట్టియుండెను. చేతులు చాపబడియుండెను. వెంకట కృష్ణయ్య ఆదివారాయణ విల్లివాకంలోనుండగ వారింటి కప్పుడప్పుడు వెళ్ళుచుంటిని. ఆదివారాయణ చేతులు కాళ్ళనొప్పిగలిగియున్నట్లు నాకు తెల్పుచుండెను. తన అత్త చేతపడి చేసిననియు

శ్రీ శివాజీమహారాజు త్రితాబ్దోత్సవము

ఈ జాతీయమహోత్సవమును 1927 ఏప్రిలు 27-వ తేది నుండి మేనెల 3-వ తేది వఱకును భక్తిపూర్వకముగ నెఱవేర్చుడు

ఎవరోయొక్కరు మరణింపవలెననియు తాను ఆస్థ్రేలియాకు వెళ్ళదలచియున్నాననియు తెల్పెను.

1926 సంవత్సరముందు సుబ్బారావు స్ట్రోక్ లో సామానులు గైకొని ప్రానోటు వ్రాసియిచ్చెను. సుబ్బారావు ఇంటి యజమానుడును విదారు మాసములకు సుబ్బారావు ఇంటి అద్దె బాకీపడియుండెనని చెప్పెను. సుబ్బారావు ఆర్థురను పోషింపవలసి యుండెను.

క్రాసుపరీక్ష

యందు సాక్షి ఇట్లు జెప్పెను. "సుందరరామయ్య తన భార్యవిషయమై అడిగెను. అంతకుమించి నాకేమియు తెలియదని చెప్పితిని."

వకీలు:- "నాకేమియు తెలియదని క్రిందికోర్టులో చెప్పి లేదా?—అంతకు పూర్వము కొంతసమాచారమును వ్రాసి యుంటిని. దానికి మించి, ఏమియు తెలియదని నా యభిప్రాయము. సుబ్బారావు ఇంటివరకు వెళ్ళి సుబ్బారావు ఇంటికి మరలివచ్చుట చూచి కృష్ణారావు "సుందరరామయ్యలను సుబ్బారావు ఇంటికి వెళ్లవలసినదిగ చెప్పి నేను మాయంటికి వెళ్ళితిని. ఆ దినము ముక్కోటి యగులవలన జేవునితోతిరిగి శ్రమగనుండుటవలన విక్రాంతి గైకొనుటకై ఇంటికి వెళ్ళితిని. ఆదినము నాకు వెలపుదినము. హిందువుల కాదినము ఉపవాస దినము. శనివారము రాత్రి సుబ్బారావు కూతురు, కనకమ్మ యున్న అల్లుడు-శైరవరుకు కృష్ణారావును రాత్రి 8 గంటలకు నెల్లూరు వెళ్ళిరి. వారు ఆరాత్రి సుబ్బారావు ఇంటిలో భుజించిన విషయము నేనెరుంగను. డిసంబరు 11 వ తేదీ సుబ్బారావు ఇంటిలో సుబ్బమ్మను చూచితిని. రాత్రి ఎనిమిది గంటలవరకు వారితో మాట్లాడుచుంటిని. ఆదివారము ఉదయము ఏడెనిమిది గంటలలోపల సుబ్బారావు యింటికి వెళ్ళి సుబ్బమ్మరాజేశ్వరుల విషయముడిగితిని. వెంకటకృష్ణయ్య ఇంటికి పోత్రులకుగాను వెంట్రులువేయమన్న విడచివచ్చితిని సుబ్బారావు చెప్పెను. ఆదివారము రాత్రి వెంకటకృష్ణయ్య మరణించెననువార్త నాకెరింగింపబడలేదు. ఆరాత్రి 12 ముద్రయి ఇంటికి నేను వెళ్ళలేదు. సోమవారము ఉదయము ఏడెనిమిది గంటలకు 1 వ ముద్రయి ఇంటికివెళ్ళి సుబ్బమ్మ రాజేశ్వరుల తేల్చిరని ఏడ్చుచున్న చంద్రమతిని ప్రక్కనేయున్న తులశమ్మను అడుగగ పట్టుచునుంచి ఇంకా రాలేదని చెప్పిరి.

వెంకటకృష్ణయ్య శవముచుట్టు చాలమంద్రప్రజలు గుంపు జేరియుండిరి. ఆదివారాయణ జబ్బునుగూర్చి (చేతులు కాళ్ళు నొప్పులు) నే నెవ్వరికిని తెలుపలేదు. ఆదివారాయణకు నాకు 15 తేదీనజరిగిన సంభాషణనుగూర్చి ఉత్తరమునందు వ్రాసితి నేమోగాని ఎవరితోగాని చెప్పినట్లు జ్ఞాపకములేదు. ఆదివారాయణ నేను వ్రాసిన తంతిని మార్చుటనుగూర్చి నే నెవ్వరికిని తెలుపలేదు.

నెల్లూరు సబ్ ఇన్ స్పెక్టరు వచ్చినపిదప ఆతడు మాయంటిలోనేయుండి గ్రామములో విచారణలు గావించుచుండెను. మాయంటిలోను విల్లివాక మంతటనుగూడ విచారణ జరిగెను. వారాయణరావు నన్ను నేకవిధముల మోసగించెను. అన్ని విషయములను పోలీసువారి కెరింగింతునని వెంకటకృష్ణయ్య నాతో నవంబరు మాసంతమున తెల్పెను. ఆదివారాయణ ఈ విషయమై ప్రశ్నింపగ చంద్రమతి వెంకటకృష్ణయ్యలు ఆశ్చర్యపరకలను తీసుకొని వెళ్ళి లేకపోయిరినియు అందుచే వారిని ఇంటిలోనికి రానివ్వకుంటినియు తెల్పెను.

పిదప కోర్టువారు ఫలాహారములకు లేచిరి.—

ఫలాహారానంతరము

సాక్షి ఇట్లు జెప్పెను. ఒకప్పుడు కామయ్యను నాకుమారున కిచ్చి పెండిజేయుటకు మాట్లాడియుంటిమి. 11 వ తేదీ సుబ్బమ్మతో మాట్లాడినపుడు మరుసటి దినము వెంకట కృష్ణయ్యను చూచి, దశావతారమునకు వెళ్ళి పిదప నెల్లూరుకు వెళ్ళదనని సుబ్బమ్మ చెప్పెను. ఆదివారాయణ తంతివార్తలోని విషయమును మార్చ బూనినపుడు అట్లు జేయవలదని నేను చెప్ప

లేదు. నెల్లూరుపోలీసువారు వచ్చినపిదప 1 వ ముద్రయి సుబ్బారావు నాయంటిలో చూడుదినములు నిలుపబడలేదు. 13 వ తేదీ ఆఫీసునుండి వచ్చి వెంకటకృష్ణయ్య దహనసంస్కారములను చూచుటకై వెళ్ళితిని. కాని 'చేరొక' శ్మశానస్థలమునకు నల్లనందున శవదహనమును చూడలేదు.

కోర్టువారు అడిగిన ప్రశ్నల సమాధానమునందు వెంకట కృష్ణయ్య శవమును చూచుటకై సుబ్బారావు ఇంటికి వెళ్ళవపుడు సుబ్బారావు ఇంటిలోలేడు. సుబ్బారావు భార్య యుండెను. భోజనముచేసి తెరలనువచ్చి చనిపోయెనని చంద్రమతి నాతో జెప్పెను" అనిరి.

భారతమ్మ సాక్ష్యము

వెంకటరమణయ్య భార్య భారతిమ్మ ఇట్లు జెప్పెను. "నెల్లూరులో విశ్వాసం సుబ్బమ్మను మాతరు రాజేశ్వరిని నే నెరుంగుదును. నేను వెంకటరమణయ్య భార్యను. శనివారము మధ్యాహ్నము 3 గంటలకు సుబ్బమ్మ, రాజేశ్వరులు విల్లివాకం మా యింటికివచ్చి యింటిలో ఒకగంటపేపు ఉండిరి.

"నామాతరుకు అల్లులను పోరాటుముజరిగెనని సుబ్బారావుచెప్పి నన్ను నెల్లూరునుండి సుబ్బారావు తీసుకవచ్చెను. నీకేమైన తెలియునా?" అని నన్నడిగెను. వారికేమియు జగడములేదు. వారనోళ్ళముగనున్నారని నేనుచెప్పితిని. నాకును అట్లే తోచుచున్నది. నన్ను మోసముచేసి పిలుచుకొని వచ్చినట్లున్నారని అనుచెప్పెను. సుబ్బారావుతనను తీసుకవచ్చెననియు, వారియింటియందే ఉంటున్నాననియు, మాతరుయింటికి వెళ్ళివచ్చితినినియు, మాతరునగలన్నియు అమ్మివేసినందున అల్లునిముఖముచూడ బుద్ధిభ్రష్టులేననియు, మాతరునుచూచిన జాలివేయుచుండెననియు నాతోచెప్పెను. నెల్లూరునుండి వచ్చునపుడు నన్ను చాల తొందరపెట్టి నాను నగలు ధరించిరమ్మని చెప్పినాడు. విల్లివాకం వచ్చువరకు నాకు చాలభయముచేసినది నిన్ను చూచినపిదప కొంచెము ధైర్యముకలిగినది అనిగూడచెప్పెను. రాజేశ్వరిగూడ ఆమెతోవచ్చెను ఒకగంట మాట్లాడిన పిదప కామయ్య పిలుచుకొనిరమ్మని మనిషిని మా వద్దకు పంపగ మాతరు ఇంటికివెళ్ళెను.

"నా అల్లుడు ఇంటిలో ఉండుటకును, సుబ్బారావు ఇంటిలో ఉండుటకును నాకనుమానముగ నున్నది. సుబ్బారావు ఎందుకు పిలుచుకొని వచ్చెనో నాకు తెలయకున్నది." అని ఆమె అనగా "మాయంటిలో భోజనముచేయవలసినదిగ నేను కోరితిని. రాత్రికి వారియింటికి నీభర్తను పంపవలసినది. నేను వత్తునని చెప్పెను. నాభర్తనంపితిని. కాని ఆరాత్రి వారు బలవంతపరచినందున మరుసటి ఉదయము వత్తుననిచెప్పి అంపెను. మరుసటి ఉదయము (ఆదివారము) మరల పంపగ "సుబ్బమ్మ రాజేశ్వరులు కనుసించలేదు. పట్టుకు పంపిరిని జెప్పిరని నాకు తెల్పిరి." మాయంటికి వచ్చినపుడు సుబ్బమ్మ చెవులకు తెల్ల రాళ్ళ కమ్మలజత, ముక్కుకు రెండురాళ్ళ ముక్కుపుడకలు, మెడలో బంగరగజ్జలు, బంగరగజ్జలపై పోగడముల తావళము, చేతులకు ఒక జత బంగర "గ్లాసు" మురుగులు, రెండు జతలు నుంగుళారు గాజులు, వ్రేలికి ఉంగరము, ధరించియుండెను. రాజేశ్వరికి చేవులకు బంగరగజ్జలగ్లాసులు, మెడలో బంగర కంఠె, చేతులకు గజ్జి మురుగులు, గోలుగులు, వ్రేలికి ఉంగరము, కాళ్ళకు వెండి కడియములు గోలుగులు ధరించియుండెను.

క్రాసుపరీక్ష

యందు సాక్షి ఇట్లు చెప్పెను. "సుబ్బమ్మ రాజేశ్వరులు మాయంటికి వచ్చినపుడు ఏమినగలుపెట్టికొనియుండిరో నేను బాగుగనేచూచితిని.

వకీలు:-అంతభాగం ఎందుకుచూచితిరి?

"ఆడవారి స్వభావము!"

సాక్షి:-సాహారముగ ఎవరైన ఆడవారు ఇంటికివస్తే ఏమినగలుపెట్టుకొనిఉండేది చూచుటకు మాకు ఆడవారికి స్వభావము (నవ్వు).

ప్రశ్న:—పొగడములందఱు బంగరుతీగెమట్టబడెనని ఎట్లు తెలియును.

సాక్షి:—తీగె బంగరుతో ఇత్రడియని సంఘటించి నేనేచూచితిని. బంగరు తీగెయని సుబ్బమ్మ చెప్పెను. నేనున్న చూచి తెలిసికొంటిని. నాకు తెలిసినంతవరకు ఆదివారాయణరావు కామమ్మ ఇరువురు అత్యవ్యయముగనుండిరి. సుబ్బమ్మ తనకు సందేహముగలిగినట్లు జెప్పినపుడు “నీకు సందేహముగనుండిన మాయింట్లో ఉండవలసినదని చెప్పితిని. కాని సుబ్బారావు ఇంటికి పోవలదని చెప్పలేదు. మాయింటియందేయుండి నేరుగ నెల్లూరు వెళ్లవలసినదని నేను సుబ్బమ్మతో చెప్పలేదు.

ఆదివారాయణరావుకు సుబ్బమ్మకు పోరాటములు గలవని సుబ్బమ్మ చెప్పటవలన కాక నాకు స్వయముగ తెలియును. నాసమక్షమున వారు తగవులాడలేదు. సుబ్బమ్మ రాజేశ్వరులకుగాను శనివారమురాత్రి వంటచేసియుంటిని.

సుబ్బమ్మ మాయింట్లు విడచి వెళ్లవలసినపుడు తప్పక మగల మాయింటికి వస్తున్నట్లు తెలియ. కాని ఆరాత్రి మాయింటికి వారు రానేలేదు. సుబ్బమ్మ తనకు అనుమానముగ నున్నదని నాతో చెప్పిన విషయము నాభర్తతో నేను తెలుపలేదు. ఆదివారమునాడు సుబ్బమ్మ రాజేశ్వరులకు పిలువటకు నేను వెళ్లలేదు. నాభర్తయే వెళ్లెను.

పి. కె. సుబ్రహ్మణ్యయ్యర్

గారిట్లు సాక్షిమొసంగిరి. “పట్టణములో లింగచెట్టి తీధియందు నానివాసము. రెండు సంవత్సరముల కాలము మాయింటియందు వెంకటకృష్ణయ్య, చంద్రమతియను వారిరువురు అద్దెకు ఉంటూవచ్చిరి. వెంకటకృష్ణయ్య నాకు నూరు రూప్యములు బాకీ యుండెను. నాయింటి నుండి వెళ్లి పోయిన నది పనే వారు నా వద్ద ఈ రూమును గైకొనిరి. వెంకటకృష్ణయ్య చనిపోవుటకు నాలుది నములకుముందు వెంకటకృష్ణయ్య నావద్దకువచ్చెను. నాబాకీ కొరకు వారిని పిలువనపొయితిని. చంద్రమతిగూడ వెంటవచ్చెను. వెంకటకృష్ణయ్య తనతో కొన్ని కట్టలకాగితములను తెచ్చినను నడువమనికోరెను. నేను నాలుగు ఉత్తరములచదివి ఇంకను చదువుటకు సమయము లేదని చెప్పితిని. వానిలో దివ్యజ్ఞాన సమాజముందలి కొందరు గౌరవనీయులు వ్రాసిన జాబులును, ఒక చెక్కు-విషయమును ఉండెను. ఆదివారాయణరావు నలన అనేక మందినందఱుములు గైకొంటిననియు, ఆతడు తన్ను మోసగించెననియు, అందుచే ఆదివారాయణరావు క్రిమినల్ చర్య గైకొనవలెననియు తనవద్ద జెబుచు లేనందున ఇతనిను శిక్షార్హుడేమనవలసినదిగోరెను. ఆదివారాయణ ఎవరని నేకుడుగ వెంకటకృష్ణయ్య విలపించి తనసోదరుని పుత్రుడనిచెప్పెను. వెంకటకృష్ణయ్య వీక్షావకములో ఏననించుచుండెనని నాకు తెలియును.

కాసు పరీక్ష

యందు సాక్షి ఇట్లు జెప్పెను. “వెంకటకృష్ణయ్య తన బాకీని చెల్లించుటకై రెండుమాసముల వాయిదాలువేయుచు వచ్చెను. 1926 నవంబరుమాసమునొక శుక్రవారము నావద్దకు వచ్చి 5 సంవత్సరము బంగరుతీగెను నడిగెను. శుక్రవారమైనందున నగలనొసంగుటకు నేను నిరాకరించితిని. శనివారము తిరుగవచ్చి నగను అడిగెను. ఆసమయమున అంతకు పూర్వము చంద్రమతి చెవులకు వేసుకొని యుండిన నగలు లేనట్లు నేను కనిపెట్టితిని. ఆదినమున నగను ఇచ్చలేదు. వెంకటకృష్ణయ్య వాయిదాలు వేయుచువచ్చి తుదకు మరొకరిపై త్రోసివేయ జూచినపుడు అది నెపముగ నాకు కనిపెట్టెను. వెంకటకృష్ణయ్య విశ్వకనియుడు గావున నేనట్లు తలంపలేదు. ఇంతకుపూర్వము వెంకటకృష్ణయ్యతో నాకెట్టి ఆర్థిక వ్యాపారములు లేకుండెను. వెంకటకృష్ణయ్య ఆదివారాయణరావుపై చెప్పినపుడు ఆదివారాయణరావు కీ విషయమును వ్రాయలేదు. వెంకట కృష్ణయ్య నయిన 65 లేక 70 సం॥ లు ఉండును.

వేల్ూరు మునిసామి

ఇట్లు జెప్పెను. నెల్లూరులో నేను నగలవ్యాపారిని. విశ్వాసం సుబ్బమ్మకు రెలలక్రిందట ఒకజత తెల్ల రాళ్ల కమ్మల నిచ్చితిని. (సాక్షికోర్టువారి వద్దన్న కమ్మలు తానొసంగినవేయని గుర్తించెను) రు 20 లకు కమ్మలను అమ్మితిని.”

కాసు పరీక్ష

ఈ సాక్షి సమాధాన మొసంగుచు కమ్మలు తాను చేయలేనియు ప్రత్యేక గుర్తులేమియు కమ్మలపై లేననియు ఈ అమ్మకమునకు జమాఖర్చు పుష్కలములలో వ్రాయలేదనియు ఇంకెవరును సుబ్బమ్మకు

మరేనగలనుకాని అమ్మలేదనియు ఈకమ్మలను ఎవరివద్ద ఎప్పుడు కొనినది తెక్కలేదనియు తెల్పెను.

సుబ్బమ్మ కమ్మలకొన్నపుడు తానొక్కరితయేవచ్చెను. ఈకమ్మలు క్రొత్తకమ్మలు సుమారు ఆరుమాసములు కమ్మలు నావద్దనేయుండెను. కావున నగను బాగుగ గుర్తింపగలను. రెండు కమ్మలకు 14 రాళ్లుగలవు.

యు. కృష్ణరావు

సాక్షిమొసంగుచు తిరువల్లికేరీయందు 1½ మాసములకుముందు ఆఫీసు వెంకటాచలమొదలి వీధియంగుంటిమనియు, నగల వ్యాపారులమనియు చెప్పెను. 2-వముద్దయి ఆదివారాయణను గత రెండుసంవత్సరములుగ నేనెగుంగుదును. గతడిసెంబరు 12-వ తేదీ ఒకతాళపు ఉంగరమునుకొనిరి. ఆదినమే రు 18లకు ఒక కమ్మలజతను అమ్మిరి. 18 దినములు ఆకమ్మలు నావద్దనుండెను. పిదప పెరంబూరు సబ్ ఇన్ స్పెక్టరు వానిని తీసికొనివెల్లెను. (సాక్షి కమ్మలజతను గుర్తించెను) గుమాస్తా పద్దులు(వ్రాయును. నూయజూచి చంతకముపెట్టును. యజమానిలేనందున ఈఅమ్మకమునుగూర్చిన పద్దు నేనేవ్రాసితిని. కమ్మలు కొనినందులకు ఆదివారాయణరావు సంతకమును తీసుకొనలేదు. నగలను కొనునపుడు సంతకము తీసుకొనుట మామూలులేదు.

కాసు పరీక్ష

యందు సాక్షి ఇట్లు జెప్పెను. “మాకంపెనీ వ్యాపారము ప్రారంభించి ఆరేడు మాసములైనది. ప్రారంభమునందీ నేనచ్చటనే పనిచేయుచుంటిని. కంపెనీ లాభములో సగము భాగముడను. నేను ప్రత్యేక హపు పెట్టినపుడు ఆదివారాయణరావు నా వద్దవ్యాపారము చేయుచుండెను. వానికి తెక్కలేదు. ఇప్పుడున్న కంపెనీలో నగలు కుదునకు గైకొనుటలేదు. సబ్ ఇన్ స్పెక్టరు ఆదివారాయణరావును 25 వ తేదీ మా అంగడికి గొనివచ్చిరి. కమ్మలకు ప్రత్యేక గుర్తులేమియులేవు. కమ్మలు నా వద్దకును బెట్టబడినవని నేను చెప్పలేదు. మూజరును సబ్ ఇన్ స్పెక్టరు వ్రాసినేగాని నేను చెప్పలేదు. కమ్మలుకుదువబెట్టబడెనని నేచెప్పలేదు. పోలీసువారు వచ్చి “గలాటా పెట్టెనపుడు నేనేమియు చెప్పలేకుంటిని ధీతి జెందితిని. రాళ్లకమ్మలు సాధారణముగ తూకము వేయువాడుకలేదు.” అనెను.

పిదప కోర్టువారు నేటికి విచారణ ముగించిరి.

కలకత్తా, ఏప్రిల్ 20:— హిందూసంఘ పత్రికాధిపతి సంఘద్యేవము నుడ్రేకించినందులకు నూరురూపాయల జరిమానా విధించిరి. (ఆ. ప్రె)

కావలెను

మా ‘ప్యాప్’ కుట్టు మిషనుల విక్రయించుటకు చెన్నరాజభానియం దంతటను ఏజంట్లు. కావలెను. ప్రస్తుత మమ్మభువానికన్నిటికంటెను చాలా మేలైనవి, దృఢమైనవి. వివరములకు వ్రాయుడు. బెల్ అండు కో (లిమిటెడ్) 1/186 మాంటుకోడ్డు, మద్రాసు.

కావలయును

ఈతాలూకాబోర్డున 5 గురు సర్వేయర్లు కావలసియున్నది. నెలకు జీతము రు 20 లును ట్రావిలింగు అలవెన్సు రు 10 లును, సర్వేసంబంధించిన పరీక్షలలో నుత్తీర్ణులయి యున్నవారు మా త్రమే దరఖాస్తులు 1927 ఏప్రిల్ 30 వ తేదీలోగా పంపవలెను. అదివరకు సర్వేసంబంధమైన పనిచేసి తగు అర్హతలుకలవారల కెక్కువ అవకాశముండును.

రాజమండ్రి తాలూకా } (సం.) మారిననరసన్న, బోర్డు ఆఫీసు, 13-4-27 } రాజమండ్రి తాలూకాబోర్డు (పెన్సిడెంటు.

భారత కాంగ్రెసు స్థానిక సంఘసభ

1927 మే నెల 5 వ తేదీని బొంబాయిలో జరుగును

కార్యక్రమము

- (1) గౌహతి కాంగ్రెసు 9 వ తీర్మానము ప్రకారము హిందూమహమ్మదీయ కలహములను నివారించుటకు గూర్చి కార్యసంఘమువారు సమర్పించునట్లు నివేదికపై చర్చ.
- (2) దేశములోను శాసనసభలోను జరుగవలగ్గ పనిని నిర్ణయించుట, భిన్నపక్షముల యొకమత్యమునుగూర్చి యోచించుట (నీలకంఠదాసుగారి లేఖ (సభ్యులకంద చేయబడెను). భారత శాసనసభ స్టేటుకొన్నిలు సభ్యులలేఖ, సకలత్వాలాగారి నూనలు, మహారాష్ట్ర రాష్ట్రీయసంఘమువారు చేసిన తీర్మానము.)
- (3) అస్సత్తుడగు శ్రీనివాసయ్యంగారు కన్వెన్షను పార్లమెంటును జరుపుటనుగూర్చి కార్యసంఘమువారు చేసిన తీర్మానము.
- (4) బ్రుసెల్సులో జరిగిన పరాధీనజాతులసభనుగూర్చి పండిత జవహర్లాలుగారు పంపిన నివేదిక. (ఇది సభ్యులకంద చేయబడును)
- (5) హిందూమహమ్మదీయమైత్రి, బ్రిటిషు చరుకుల బహిష్కరణము మున్నగు విషయములను గూర్చి బులుసు సాంబూర్తి టి. విశ్వనాథంగార్లు పంపిన తీర్మానములు (సభ్యులకందచేయబడెను.)
- (6) రాజకీయభేదాలను ప్రవాసకీటులను గూర్చి కరుణా నందస్వామి తీర్మానము.
- (7) 1927 మార్చి 2 వ తేదీని జరిగిన వంగరాష్ట్ర కాంగ్రెసుసంఘసభను గూర్చి పి. సి. గుహారాయ, ఎన్. ఎన్. దత్తాగార్లు పంపిన తీర్మానము.
- (8) పటుఖాలీ సత్యాగ్రహమును గూర్చి రామసుమార్ త్రిపాఠిగారు పంపిన తీర్మానము.
- (9) భారత కాంగ్రెసు కార్యసంఘమువారు కలకత్తా కార్పొరేషను ఎన్నికల విషయమున నొకబోర్డు నేర్పరుచుటను గూర్చి బి. కే. ముజందారుగారు పంపిన తీర్మానము.
- (10) చెన్నపురి శాసనసభ్యులగు కాంగ్రెసుపక్షమువారి పద్ధతిని గూర్చి ఆత్మహరి గోవిందాచారిగారి తీర్మానము. (చెన్నపురి శాసనసంఘసభ్యులగు కాంగ్రెసువారిలేఖ)
- (11) కేరళమున అస్పృశ్యతా నిర్మూలనమునకు సహాయమును కోరుదు కే. కుమారుగారు వ్రాసిన లేఖ

అన్యక్షుని అనుమతితో కార్యదర్శి లుపపాదించెడు యితరవిషయములు.

చెన్నపురి } (సం) ఏ. రంగసామయ్యంగారు, 18-4-27 } ప్రధానకార్యదర్శి.

పైకిలు ప్రపంచయూత్రికులు
కలకత్తా, ఏప్రిల్ 20:— 4 గురు బెంగాలీప్రపంచపైకిలు యూత్రికులు కలకత్తాలో బయలుదేరి బ్రిశా ఏప్రిల్ 7 వ తేదీన తేరిరి. బాగ్దాదు మోసలు అంగోరా కాన్సాంటిన్లోపులు కోపకాపాగాను, స్టాకాం బెర్లినులచేరరు. సముద్రముదాటి ఎడింబరోనుండి లండనుచేరరు (ప్రీ. పెను)

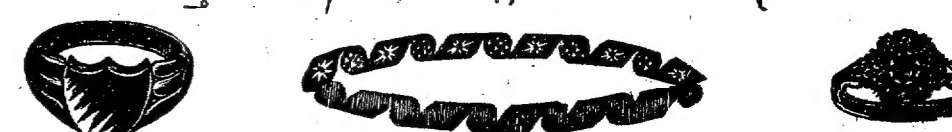
వెల స్వల్పము! ధల మధికము!

ఆంధ్రలోకోక్తి ముక్తావళి

మొదటి భాగము
ప్రస్తుతకాలమున మిక్కిలి వాడుకలో నుండు సామెతలిందుగలవు. పెక్కింటికి వివరములు నైతము వ్రాయబడి యున్నవి. ఇయ్యది ఉపన్యాసములకును వ్యాసరచయితలకును గ్రంథకర్తలకును అత్యంతోపయుక్తముగ నుండును.
వెల నాలుగణాయి. పి. పి. ఖర్చు వేలు
బుక్క-పట్టణము - రామానుజయ్య, 24, సోలైయప్పకో విధి, దేవాంగపురము, పాతచాకలపేట, మద్రాస్.

కాసుబంగారమునకును, మంచి వెండికిని గ్యారంటీ చేయగలము.

కరంచందు చబిట్ దాసు, బంగారు వెండినగల
వర్తకులు 437/3 లంకనాలపేడి, సాహుకారుపేట మద్రాసు. 3137

దరఖాస్తును పంపిన క్యాటలాగు ఉచితముగ పంపబడును.

చెన్నపురి కార్పొరేషను

కలపపన్నుల మోసములు

ఉపసంఘనివేదికపై చర్చ

చెన్నపురి కార్పొరేషను సభవారు నిన్నసాంత్రిము సమావేశమైనపుడు, "కలపపన్నుల మోసమును" గురించి విచారణ జరిగిన ఉపసంఘమువారి నివేదికపై దీర్ఘమగుచర్చ జరిగెను. సుమారు మూడుగంటలసేపు చర్చజరిగినతరువాత ఇందునుంచి ఏకగ్రీవముగనే నివేదిక మంగీకరింపబడెను.

సభా కార్యక్రమమునందు మొదటియంశము ప్రశ్నోత్తరముల ముద్రణ మింకను కాలేదని తెలుపుటచే, ఆయంశము రాబోవు సమావేశమునకు నిలిపియుంచబడెను.

జి. వి. సంఘమునకు ఎన్నికలు

పిమ్మట జిల్లాఎడ్యుకేషనుల కౌన్సిలున కిరువై ప్రతినిధుల నెన్నుకొనుటకు ఎన్నికలు జరిగెను. రెండు స్థానములకును ఎ. రామస్వామి మొదలియారు, పి. టి. కుమారస్వామిచెట్టి, అబ్దుల్ హమీదుఖాన్ గార్లు ముగ్గురు అభ్యర్థులు నిలుచుటచే, ఎన్నికలు జరుగ వలసి వచ్చెను. ఎన్నికలు ముగిసిన పిమ్మట ఎ. రామస్వామి మొదలియారుగారికి 21, పి. టి. కుమారస్వామిచెట్టిగారికి 20, హమీదుఖాన్ గారికి 11 ఓటులు వచ్చెననియు అధ్యక్షుడు ప్రకటించెను.

హాజీరుహాజరుగారు:—సభలో హాజరైన సభ్యుల సంఖ్యకును, రికార్డెన వోటులకును వ్యత్యాసములు కనిపించుచున్నది. ఎంతవఱకు సభ్యులు వోటులిచ్చిరి?

అధ్యక్షుడు:—ఈదినమున హాజరైన సభ్యులసంఖ్య 84 గురు. వోటింగు పేపరులసంఖ్య 84. అందు 8 పేపర్లు రద్దైనవి. క్రమమున వోటులసంఖ్య 81. ఎ. రామస్వామిగారికి 21, పి. టి. కుమారస్వామిచెట్టిగారికి 20, హమీదుఖాన్ గారికి 11 వోటులు వచ్చెననియు అధ్యక్షుడు ప్రకటించుచున్నాను.

సా. వెంకటాచలంకెట్టిగారు:—ఈదినమున నింతవరకు హాజరైన సభ్యులసంఖ్య 84 అని రిజిస్టరునలన తెలియుచున్నది. అందులో నామదలినంతవరకు ఎల్లరుసభ్యులు వోటులిచ్చినామని ముగిసినతరువాత ఎప్పుడు వోటుచేయలేదు. అందుచే 80 వోటింగు పేపరులేయడవలెను. అటులకాక 84 వోటింగు పేపరులున్నవి. కనుక ఇది సక్రమమైన ఎన్నిక గాజాలదు.

జి. బి. ఓ. తిరికాచలంకెట్టిగారు:—అధ్యక్షుడు ఎన్నికలభరితమును ప్రకటించిన తరువాత ఇప్పుడే జేపింపుటకు వీలులేదు.

అ. య్య:—ఫలితమును ప్రకటించినతరువాత నేను ఎన్నికలో జోక్యముగలిగించుకొనరాదు. ఈ యెన్నిక కాక్షేపణ యున్నయెడల వారముదినములలో ప్రభుత్వమువారికి పి. మ. ను పెట్టుకొనవలెను.

సా. వెం. కెట్టిగారు:—అయితే ఈవిధముగ జరిగిన యెన్నికలందు విజయమందిన అభ్యర్థుల నభినందించుచున్నాను.

బు. సత్యనారాయణగారు:—ఎన్నికల నింతచక్కగ జరిపినందుల కధ్యక్షునిగూడ అభినందింపవలెను.

ఎ. రామస్వామి మొదలియారుగారు:—ఇంతచాకచక్రముగ నాజేపించిన సభ్యులను నే నభినందించుచున్నాను.

ఎస్. సత్యమూర్తిగారు:—సభయం చొకపక్షమువారు ప్రశ్నోత్తరములను మరియొక దినమునకు నిలిపివేసి ఎన్నికల ముందు జరుపుటకు గావించినకుట్రను తీవ్రముగ నాక్షేపించిరి.

"కుట్ర" అనుపదము నుపసంహరించుకొనవలసినదని జప్టిసుపక్షసభ్యుల స్థానములనుండి కేకలు. కాని సత్యమూర్తిగారు పసంహరించుకొనలేదు. అధ్యక్షుడు కుట్రయేమియులేదనియు ప్రశ్నలు తయారుకాకపోవుటచే నిలిపివేయవలసినచ్చె ననియు చెలిపిరి.

సత్యమూర్తిగారు:—ఆవిషయము ముందుగనే ఎటుల నోవారికి చెలిపి, అధిక సంఖ్యాకులగ వచ్చిరి. మా కావిషయమును దెలుపలేదు. అందుచే కుట్ర యుండియేతిర్పలెను.

సా. వెం. కెట్టిగారు:—తా నీఎన్నికల నాక్షేపించుచున్నాననియు వోటింగు పేపరును జాగ్రత్తగా నుంచుకొనినదనియు నుడిపిరి.

కలప పన్నుల మోసముల నివేదికము

వెనుక, కలపపన్నుల వసూలుజేయుటలోను తిరిగివసూలు ముజరా యొసగుటలోను జరిగిన మోసముల గురించి విచారణ

జేయుటకు నియమింపబడిన ఉపసంఘమువారి నివేదికపైన తరువాతచర్చ జరిగెను. మోసములు జరుగుచున్నవనియు విచారణ సంఘము నియమింపబడిన పిదప, కార్పొరేషను కలపపన్నుల లెక్కల పుస్తకములు, రికార్డులనుగూడ నిర్మాణ మొనర్చబడెననియు టింబరు అఫ్ఫెసరును, ఇన్ స్పెక్టరును పనినుండి తొలగింపవలసినదనియు, రెవిన్యూఆఫీసరు, అసిస్టెంటు రెవిన్యూ ఆఫీసరును లెను పనులయందు మెలకువగ నుం తమ విధుల సరిగ నిర్వహింపలేదనియు ఉపసంఘమువారు చెలిపిరి. కలప పన్నులను వసూలుజేయు పద్ధతులయందును, ముజరా యొసగు పద్ధతులయందును కొన్ని మార్పులనుగూడ ఉపసంఘమువారు నూచించిరి.

నివేదికము నంగీకరింపవలసినదనియు ఉపసంఘమువారు గావించిన మార్పులనుచలనను ఆర్థికస్థానసంఘమువారు విచారించవలసినదియు సత్యమూర్తిగారుపహాదించుచు ఇంతముఖ్యముగ విషయమును సంవత్సరము కాలము చర్చింపకుండ నిలిపియుంచుట కార్పొరేషనును చెలిపిరి. ప్రస్తుతపద్ధతులనలన సంవత్సరమునకు రు 80 వేలు అపహరింపబడుచున్నవని ఉపసంఘమువారు చెలిపిరి. ఇది చాల తీవ్రముగ విషయము. రికార్డుల నిర్మాణ మొనర్చుట అంతకంటెను తీవ్రముగ విషయము. ఇట్టి విషయమున వెంటనే చర్యదీక్షుకొనవలెను.

బుర్రా సత్యనారాయణగారు ప్రతిపాదనకు బలపరుచుచు, కార్పొరేషను కౌన్సిలందు జరిగినమోసములు ప్రతిపాదనను శిష్టమైనదనియు వానిని వెంటనే సంస్కరింపవలెననియు నుడిపిరి.

వి. చక్కరై చెట్టిగారు ఉపసంఘమువారి శిఫార్సులతో పూర్తిగా నేకీభవించిరి. కాని ఈవిషయమున తగినచర్య దీక్షుకొను భారమును కమిషనరునకు వదలివేయవలసినదనిరి.

బవరగారిని మినహాయించుట

ద. బ. త. చెట్టిగారు వెనుక రెవిన్యూ ఆఫీసరుగ నున్న బవరగారిని గురించి గావించిన శిఫార్సును తప్ప మిగిలిన శిఫార్సుల నామోదింపవలసినదని సవరణను చెప్పిరి. డా॥ పి. నరేశ మొదలియారుగారు బలపరిచిరి.

సామి వెంకటాచలంకెట్టిగారు సవరణ నెదుర్చుచు, ప్రతిదినమును లెక్కల బరీక్షించుట అబమాయీజేయుట రెవిన్యూ ఆఫీసరు విధియని నుడిపిరి. కాని బవరగా రావిధిని సరిగ నిర్వహింపలేదు. లెక్కలయందు పెద్దతేడాలు గలిగించుచున్నను, రెవిన్యూ ఆఫీసరున కిండుకైన అనుమానములు గలిగినట్లు లేదనియు, అతడజాగ్రత్తగ నుండెననియు మాత్రమే కమిటీవారు నివేదించిరి. ఇంత మాత్రముతో కమిటీవారామయమున వదలివేసినందులకు సంతసింపవలెను. రెవిన్యూఆఫీసరును వదలివేయుచో అసిస్టెంటు రెవిన్యూ ఆఫీసరునుగూడ వదలివేయుట సామాన్యన్యాయము. పీ రిరువురునుగూడ, తమవిధులను సరిగ నిర్వహింపక నిర్లక్ష్య మొనర్చుటచే ఇట్టిమోసములు జరిగెను.

హమీదుఖాన్ గారు:—సవరణ నెదుర్చుచు పెద్దయుద్యోగల కేరముల కప్పిపుచ్చవలెనను స్వభావ మింకను ఒకపక్షము వారియం దధికముగ వ్యాపించి యున్నందులకు విచారమును చెలిపిరి. పెద్దయుద్యోగల కేరముల తుమించి చిన్నయుద్యోగలను మాత్రము క్షీంతుల అన్యాయము. కమిటీవారన్నివిషయముల జాగ్రత్తగ విచారించి, అట్టినివేదిక నొనర్చిరి. కనుట ఎట్టిమార్పులను గావించకయే దాని నంగీకరింతుల మంచిది.

ఎ. రామస్వామి మొదలియారుగారు:—రెవిన్యూ ఆఫీసరునకు వైయజమాయీజే డేటుల తప్ప ప్రతివిషయమును పరీక్షించుట విధి ఉన్నటుల లేదనియు అట్టి విధి కమిషనరునకును సభవారికిని గూడ గలదు కనుక వారి చర్యనుగూడ నిరసింపవలసినదనిరి.

సా. వెం. కెట్టిగారు:—రెవిన్యూ ఆఫీసరు కలపపన్నుల జాబితాను ప్రతిదినము పరీక్షింపవలెననియు వినయములను పరీక్షించి అజమాయీజే చేయుచుండవలెనని ప్రత్యేకముగ విధింపబడియున్నది.

ఎ. రామస్వామి మొదలియారుగారు రింకను మాటలాడుచు మోసములను స్వయముగా గావించినవారిపై మాత్రమే చర్య దీక్షి కొనవలెనని నుడిపి, మోసము జరిగినదని తెలిసినపుడు పోలీసువారి కెందుకు ఒప్పగించలేదని అడిగిరి.

డా. రామకామతుగారు:—ఈకేసును పోలీసువారికి ఒప్పగించవలసినదని నే నప్పుడు తీర్మానమును చెప్పితిని. కాని అప్పుడధికారముననున్న మీపక్షమువారు తీర్మానమును త్రోసివేసిరి.

పోలీసువారివశ మొనర్చవలెను

సింగారవేలుచెట్టిగారి కేసును పోలీసువారివశ మొనర్చవలసినదని ప్రతిపాదించగా, బి. పి. రు అహమ్మదుగారు బలపరిచిరి.

పై అధికారులకు చెల్లినయే మోసములు జరిగెను

డాక్టరు వల్లయ్యగారు తణికాచలం చెట్టిగారి సవరణ నెదుర్చుచు, ఈ మోసములు జరుగుచున్నటుల రెవిన్యూ ఆఫీసరునకును ఇతర పైఅధికారులకును తెలియుననియు, తెలిసినయ వారెట్టిచర్యలను దీక్షుకొని మోసముల నిలువజాలక పోయి రనియు నుడిపిరి. "ఈ మోసములు జరుగుచున్నవిషయము రెవిన్యూఆఫీసరులతో నేను స్వయముగ చెప్పితిని. బవరగారు రెవిన్యూఆఫీసరుగ నున్నపుడు వారితో అయిదుపర్యాయములు చెప్పితిని. కలప ఇన్ స్పెక్టరును పనినుండి తొలగించుచు అతడు తీరుపు గావించెను. కాని ఇంతలో కలప ఇన్ స్పెక్టరు మిత్తులకు పైఅధికారులను ఇతరులను జోక్యము గలగి కేసుకొని, ఆయన తీరుపును బలవంతముగా రద్దుజేయించిరి. ఇంట్లయు ఇంకను రికార్డులందు గలవు. లెరువాలి నీమోసములు యథావిధిగ సాగుచుండెను. ఇట్టిసందర్భమున పెద్ద అధికారులను వదలివేసి చిన్నయుద్యోగల మాత్రమే క్షీంతుల అన్యాయము. వ్యక్తిభేదమునను తాపోసగరారు. ఇంతకును బవరగారు రిన్సవిధులను సరిగ నిర్వహింపలేరని చెప్పుచుంటే మే తప్ప ఇంకెట్టి శిక్షను విధించుటలేదు.

డా. రా. కామతుగారు:—ఈ మోసములు అధికారులద్వారా బయల్పడలేదనియు ప్రజలద్వారా బయల్పడెననియు నుడిపిరి. ఈ మోసములను వెంటనే పోలీసువారివశ మొనర్చవలెనని కోరితిని. కాని సభనా రందుంగీకరింపక ఉపసంఘమును నియమించిరి. ఈలోగా ఇంకను సంబంధించిన రికార్డులు లెగలబడిపోవుట, మాయమైపోవుట సంభవించెను. సభవారి కిష్టమెనో నివేదికనంతను అంగీకరింపవలెను లేనిచో అంతను నిరాకరింపవలెను.

అసిస్టెంటు రెవిన్యూ ఆఫీసరునుగూడ

వదలివేయవలెను

రంగరామానుజముగారు:—క్షీంచినచో రెవిన్యూఆఫీసరును అసిస్టెంటు రెవిన్యూ ఆఫీసరునుగూడ క్షీంపవలెననియు లేనిచో ఇతరులను వదలవలెననియు నునువును అసిస్టెంటు రెవిన్యూఆఫీసరును శివధూమముగారిని గురించినశిఫార్సులకప్ప మిగిలినవారి నామోదింపవలెనని ప్రతిపాదించిరి.

గ. రంగయ్యనాయుడుగారు మాటలాడుచు ఉపసంఘమువారు, పెద్దయుద్యోగలయెడల చాల పక్షపాతభావముతో ప్రవర్తించిరి నుడిపిరి. ఈ కేసును పోలీసువారి కివ్వవలెననిగూడ వీరనిరి.

బుర్రా సత్యనారాయణగారు మాటలాడుచుపోలీసు కేసు నప్పగించు ఉద్దేశమున్నచో మొదటనే చేయవలసినదనియు, రికార్డులన్నియు మాయమై పతిరువాలత కేసును పోలీసువారికప్పగించేట వృథాకారణము తప్ప మరెట్టి ప్రయోజన ముండజాలవనియు నుడిపిరి.

అధ్యక్షుడుమాటలాడుచు:—ఉపసంఘమువారు చాల శ్రద్ధతో పనిచేసి విచారించి ఈనివేదికగావించినదియు మొదటి నివేదిక మంతకంటెను కఠినముగనుండెననియు, కాని సర్వసమృత్తముగనుండవలెనను నుద్దేశముతో చాల సవరించి, తీవ్రతను తగ్గించి ఈశిఫార్సులగావించినదియు నుడిపిరి. అంతయుగాని పెద్దయుద్యోగలయెడల పక్షపాతభావముచే గాదు.

సత్యమూర్తిగారు చర్యకు ప్రత్యుత్తర మిచ్చినపిదప ప్రతిపాదనలు వోటునకు పెట్టబడెను.

రంగరామానుజము, ది. బి. ఓ. తిరికాచలంకెట్టిగార్ల సవరణలను వోటునకు పెట్టగా వీగిపోయెను. వానికి 15 గురుముల ముగను 16 గురు ప్రతిపాదముగను సమ్యకులనిచ్చిరి. పిమ్మట సత్యమూర్తిగారి ప్రతిపాదనను వోటునకు పెట్టగా అంగీకరింపబడెను.

భారత గానము

దిలీప్ రాయగారు

కలకత్తా, ఏప్రిలు 20—భారతగాయక శేఖరుడు దిలీప్ రాయగారు పారిసులోను పన్యసింనుచు భారత గాన స్వర సృష్టము గ్రహించుటకు అయిరోపావారు ద్వేషరహితములైన మనసులతో గ్రహింపవలెను. స్వామి వివేకానందుని అనుచరురాలైన కంటకుప్రసాదు గారర్యతత వహించి భారతగానమును మెచ్చుకొనిరి.

(ప్రీ. పెను.)

(రె. ఫో. వీ.)

డా॥ లూకోసుగారు

తిరువాంకూరు శాసనసభ్యురాలు. ఆరోగ్యశాఖామంత్రిత్వమున ఉన్నప్పుడు నిర్వహించుచున్నది. స్త్రీసంఘమువారు గోఖలేహాలులో నీమెకు స్వాగత మొసగిరి. కూర్చున్నవారు-(ఎడమనుండి కుడివైపునకు) డా॥ లూకోసుగారు, సదాశివయ్యగారి సతి, డా॥ ముత్తులక్ష్మి రెడ్డిగారు. (అభ్యర్థకురాలు)

స్త్రీలు

ప్రజాపరిపాలనోద్యోగములు

డాక్టరు లూకోజుగారికి స్వాగతము

ముత్తులక్ష్మి రెడ్డిగారి యువన్యాసము

గతమంగళవారమునాడు గోక్షేహాలులో భారతమహిళా సంఘమువారి యాజమాన్యమున నొకసభ జరిగెను.

డాక్టరు ముత్తులక్ష్మి రెడ్డిగారిస్వాగతము నొసంగిరి. తిరువాంకూరు సంఘములోని దర్బారు వైద్యులుగానున్న డాక్టరు పూనెన్ లూకోజుగారు అను నామెను స్వాగత మొసంగుచు అభ్యర్థకురాలు ముత్తులక్ష్మిరెడ్డిగారిని పరిచయపరిచిరి.

అభ్యర్థకురాలు

మహిళా శాసనసభ్యురాలు, ఇండియాలోని ప్రభుత్వ పాఠశాలలలోని సభ్యురాలును ఆరోగ్యశాఖా మంత్రివదనీ నధిష్ఠించిన ప్రభుత్వ యువతీమణియగు నగు పూనెన్ లూకోజుగారికి స్వాగత మొసంగుటకై నేడిచుట మనము సమాజేశమైతిమి.

స్త్రీలప్రతిభను గుర్తించి వీరికి మంత్రివదనీసంగి నా రీతిలోకమున గౌరవించి తిరువాంకూరు సంఘాసాధకులు మార్గ దర్శులైరి. ఎక్కువ భాగ్యవంతిగూడినయున్నతోద్యోగములను స్త్రీలుసంపూర్ణములు. గృహపరిపాలనయందు సామర్థ్యము వహించు ఇంగ్లండు మాత్రమేమోతొడను, లాలనతోడను, స్త్రీ జాతియొక్క జలక్షణమైన పక్షికరణైకకైతొడను సంఘమును పెద్దపట్టుబడుమును పరిపాలించుటకు స్వభావసిద్ధముగా కడుంగడు తగియున్నారు.

స్త్రీలకు జాతీయజీవనమును, దేశపరిపాలనా వ్యవహారములందు ప్రసక్తికలగజేసికొనుట కవకాశములొసంగక పావుటలనల్ల యనేక యరీష్టములు కలుగుచున్నవి. పురుషుని హములే రాజ్యవ్యవహారపరిష్కారములను జేయుటకు గృహంగుటనే ప్రపంచములో రక్తముయందైన మహాయుద్ధములు పొసగుచున్నవి. ప్రపంచ శాంతి నెలకొల్పుటకు స్త్రీలకు పరిపాలనాధికారముల నొసంగవలయును. ఈనివ్యమంగళసూత్రమును వరచి ప్రజానాయకులు ప్రవర్తించుచున్నారు.

మన పూర్వులు స్త్రీజాతియొక్క మహిమాప్రభావములను బాగుగా గుర్తించిరి. సంఘమునందావహించిన ప్రైవ్యమహిమ విశేషమునే ఆదికైస్వరూపముగాను అర్థనాశీకృతముగాను వర్ణించిరి. విద్యాభిజ్ఞులదేవతను స్త్రీపరముగానే చిత్రించి సగౌరవమును వేరిదిరి. ఇట్లునేకరీతుల స్త్రీప్రభావమును గుర్తించి మహాశక్తుల నొసంగి పూజించిరి.

కాని రానున్న మన్వయ్యుగములో స్త్రీల గౌరవప్రాజ్ఞతలు పూజ్యమైరి. నాటినుండియు దేశము దాద్రుమన జిక్కి దుర్భిక్షమై నెను.

తిరువాంకూరు సంఘముననుమతముగాక అభిలషారీ ప్రపంచమునకును క్రొత్తభిమణియై చెన్నలరారుచు, భారతదేశ విఖ్యాతి దిగంతవిశ్రాంతమై ఖండంతరవిలసితమై నెగడువట్టా నరించి, స్త్రీస్వాతంత్ర్య శోధక సంఘమాధ్యక్షులను కెదురది పటాపంచలంబొంది, స్త్రీప్రతిభా ప్రభావ మెక్కువమని సకల భామినీలోకమునకు చాటిన శ్రీమహాత్మా నెన్ లూకోజుగారి నానము, భారతదేశ చరిత్రయందు, ప్రభుత్వగ్రామ్యురాలను భారతనారీరత్నంబున, సిరాక్షరంబులతో చిరస్మరణీయార్హంబుగా లిఖింపబడుగా!

పిమ్మట లేడి సదాశివయ్యగారు రుపన్యసించిరి. పిమ్మట సామిత్రమ్మగారు పర్యాయము చెరసాలలోని క్షౌరీల పరిపాలనను గూర్చి ముచ్చటించిరి.

డాక్టరు లూకోజుగారి యువన్యాసము

ఈ సభను సమావేశ పరచిన భారత మహిళా సంఘము వారికి, కజిన్సు సతిగారికిని కేవలకృతజ్ఞురాలను నాకు తిరువాంకూరు సంఘాసాధకు ఆరోగ్యశాఖామంత్రిత్వము లభించి రెండున్నర సంవత్సరములైనది. ఈ యుద్యోగము నాకు లభించుటయల్ల స్త్రీలలో నిట్టి పవనీ నధిష్ఠించుటకు నేనే ప్రప్రథము రాలనైతిని. ఇందువల్ల వ్యాయ శాసనసభలో సభ్యత్వమువహించుటకు నేనే ప్రథమురాలనగుటగూడ సంభవించినది. నేను మెడికలు బోర్డు తరపున శాసనసభలో సభ్యురాలను నాయుద్యోగ స్వీకరణము నూతనముగా రంభమును నూదించుచున్నది. నాసోదరనారీమణుల గౌరవార్థము ప్రతిష్ఠాసంరక్షణార్థము నేనే పదవని స్వీకరించితిని. స్త్రీలకు గూడా యున్నతపదవులనొసంగి పురుషులతో సమానముగా గౌరవము నొసంగుచు నూతన మార్గమును ద్రొక్కుటకు తిరువాంకూరు మహిళా వీరజెంటుగారే గడంగిరి. వీరికి దినామగారు తోడే వారి యూహల నాచరణలో బెట్టిరి.

ఈభారతమహిళాసంఘమున 15 నెలలలో ఆస్పత్రులు వగైరా ముమారు 90 ప్రతిష్ఠాపనల వ్యవహారములను తనిఖీచేయు పరిశీలనవిని. కాబట్టి నాయుద్యోగిని ఎట్లుండుకో మీకే గ్రహించగలరు. కనుక నేనే పదవిని నా సోదరీ మణులగౌరవము నిలబెట్టుటకై స్వీకరించితిని. నేను తయారు చేసిన మొదటిబడ్డెలు కొలదివ్యాఖ్యానములతో ఆమోదింపబడినది. 5 మొదలు 7 లక్షలవరకు రెండుబడ్డెలుగను తయారు చేసితిని. పురుషసభ్యులందరూ నాఅవగాళి వ్యయమును సహేతుకముగా నున్నవని గుర్తించిరి. సభలో నామకు సభ్యులకును అన్యోవ్యభావమే యేర్పడినది.

తిరువాంకూరు మహిళా వీరజెంటుగారు నన్ను మంత్రిగా నియమించుటయేగాక ఆర్మీ బాంసువారిని దర్శించునను ఆహ్వానించిరి. దేవాలయములలో జంతులగుట నిషేధించిరి. ఆమె చాల దైవభక్తిపరురాలు. ఆమె యువరాజుగారి విద్యాబుద్ధులవిషయములలో గూడ చాలాభాగ్యవహించియున్నారు. ఆమెయొక్క సత్వభావమును నేను ప్రజలందరికిని ప్రేమురాలనైతిని.

ఈభారతమహిళాసంఘమును నెలకొల్పి వృద్ధిలోనికి తెచ్చిన ఆనీబీసెంటుగారును, సరోజినీ నాయుడుగారును కజిన్సుసతిగారును ప్రశంసార్హులు.

పురుషులు ఏమిగావించినను మిరుపట్టుచున్నవక యీ స్త్రీసంఘము చేయుచున్న పనిని కొనసాగించవలెను.

మిరుచేయుచున్న కృషిని విడువ వద్దు. కాని పాశ్చాత్య దేశము ననుకరించి మిజాతీయకను ఖాగొట్టు కొనవద్దు. మిజాతీయకను నిజధర్మమును విడనాడి మొగరాయదులు కావదు.

మీ కేవలచేసినను స్త్రీజాతివారమునే స్వజాతీయ లక్షణాలక్ష్యములతో పనిచేయవలెను. నైజధర్మమును విడనాడక చిత్త సంస్కారమును పొందవలెను.

పిమ్మట చంద్ర కేశవయ్యగారు స్త్రీలకు తాత్కాలికాబోర్డు వగైరా సంఘములయందు యెక్కువ ప్రాతినిధ్యముండవలెనని చెప్పిరి.

శ్రీమతి మాంజీ పట్టర్థనమ్మగారు స్త్రీలకేరీరవ్యాయామమునకై పలువిధములైన ఆటలనాడవలెను, అంగ సాష్టవము కలిగినవారికే బుద్ధి సాష్టవముగూడా నుండవలెనని చెప్పిరి.

పిమ్మట అభ్యర్థకులు తమయంత్రోపన్యాస మొసంగిరి. ఆక్సలారా! మనము చక్కరిమక్కరిలవలె బొట్టుకాటుకలు చెట్టుకొన్ని ఒడవినగలుదిగబోసి, సిల్కు చీరల సింగారించి, తక్కువ బెట్టు మని కుల్లుచు మక్కువమీరగని కెక్కి మగ లటు చెక్కిలినొక్కిన సొక్కుటయే మన యెక్కువయూ! దిక్కులేనిదీమట, నొక్కసారియైన చూడవలదా! దేశజనుల కష్టములు, కాశకములు, కడగండ్లు, పేదలబాధలు, ప్రజల ప్రయాసములు, దేశదాస్యము, కన్నువిప్పి కాంచవలదా!

స్త్రీలోకమందంతట నొక మాత్ర ప్రబోధము నేడు కలిగినది. ప్రైవేట్ గూడనిదేవిధమైన స్వాతంత్ర్యాస్పేషణము జరుగుచున్నది.

బెజనాడలో సభ

ఈనెల 22-వ తేది శుక్రవారము సాయంత్రము 5½ గంటలకు పురపాలక సంఘోన్నత పాఠశాలాభివనమున ఆంధ్రభూద్యమమునుగురించి సభ గావించబడును. శ్రీయంత అయ్యదేవర కాశేశ్వరరావుపంతులు బి.యే.వి.ఎల్. యం.ఎల్.సి. గారగ్రాసనాధిపత్యమును వహించురు.

ఇంగ్లండు జనాభా

యుద్ధఫలితములు

రంగ్సీ, ఏప్రిల్ 19:—1915-1922 జనాభా లెక్కల ప్రకారము ఇంగ్లండు జనసంఖ్య 37750000, 1700000 మంది స్త్రీలకంటె ఎక్కువ 1911 వ సంవత్సరపు సంఖ్యకంటె. 1911-21 లో జనసంఖ్య హెచ్చినట్లు చెలిపినను అంత హెచ్చుగ లేదట. జననముల సంఖ్య తగ్గుటకును మైనింగుల పనికి వచ్చువారు చనిపోవుటకును యుద్ధమేకారణము. ఇతరదేశములకంటె నయమే. ఇంగ్లండులో మాత్రము ఈపాటిగూడ లేదు. యుద్ధములో పాల్గొన్న ఇతర దేశములందు ఆయా ప్రమాదము ఎక్కువగా యున్నదనుచున్నారు.

లాభ్య వారసత్వము

సామ్రాజ్య సామ్రాజ్య వారసత్వములు

రావునరసింగరావు వారసులూ?

అలహాబాదు, ఏప్రిల్ 19:— అలహాబాదు హైకోర్టులో నేడు లాభ్య వారసత్వపు దావా విచారణకు వచ్చెను. ప్రీతికొన్నింటి వారు రావునరసింగరావు (వాది) తల్లిని గుర్తింపజేసినదిగ హైకోర్టువారికందిరి. ఆసందర్భమున విచారణ జరిగెను.

కేసు

లాభ్య ఎస్టేటు 60 లక్షల విలువగలది. ఎట్టానెయి న్నూరు జిల్లాలలో నున్నది. బల్లంతెసింగుగారి మూడవభార్య రాణీదూతాజీ తనతల్లియనిచెప్పి రావునరసింగరావుగారు ఎస్టేటుకు తనవారసుడని వ్యాజ్యముజేసెను. వాదితాత రాజా ఇస్మంతరావుగారు బల్లంతెసింగుగారి తల్లి నేరమునకు కైయిలుకంపబడినందున ఆతనికి వారసత్వపు హక్కు తీసివైచి ఆతని కుమారుని కొనంగవలసినదిగ విల్లు వ్రాసెను. ప్రస్తుతము రాణీదూతాజీ చేతులందున్నది. ఆ కుమారుడు తానే నని రావు నరసింగరావుగారు రహమన్నారూ. దూతాజీకొడుకు గలగనేశేదని కిశోరు రాణి వాదము. నరసింగరావు కేసు కొట్టివేసిరి. హైకోర్టువారు అట్లుచేసిరి. ప్రీతి కొన్నింటి తిరిగి సాక్ష్యము తీసికొనవలసినదిగ గోరగా ప్రీతికొన్నింటివారు తల్లిని పరీక్షింపజేసిరి. ఇరువురు లేదీ డాక్టరులు పరీక్ష చేసి ఆమె పుత్రునిగ నెననిరి. పరీక్షింపబడినదియూ తని తల్లిగాదని ప్రతిపక్షా లనుమానపడుటచే హైకోర్టువారికి గుర్తింపజేసినదిగ కేసుంది. కేసు ఉదయమున హైకోర్టువారు విచారించిరి. చాలమంది ప్రేక్షకులును విచ్చేసిరి. పరీక్షేజబు హదరు సప్తా ఓకానరుగార్లు రావు నరసింగరావుగారి తరపున వాదించిరి. రాణీ దూతాజీ యే పరీక్షింపబడెనని వారు తెలిపిరి. ఇరువురు వారీముఖులును కోర్టునందుండిరి. వ్యాయమూర్తివారిని చూచుటకు వారభ్యంతరపెట్టలేదు. సైప్రూగారును కిశోరీరాణితరపున చూడగోరెను. వ్యాయమూర్తులు సైప్రూగారు చూచినవ్విరి. రావునరసింగరావును సప్తా సైప్రూగార్లు ప్రశ్నించిరి.

ప్రధాన వ్యాయమూర్తి:— నీవు పరీక్షింపిన యామె ముస్సామతు మెహతబ్ కారని నూచింపబడినది.

సాక్షి:— అంతకంటె యబద్దముండజాలదు. నేడామె ఇచ్చటనేయున్నది. తమరు చూడనేచూచితిరి.

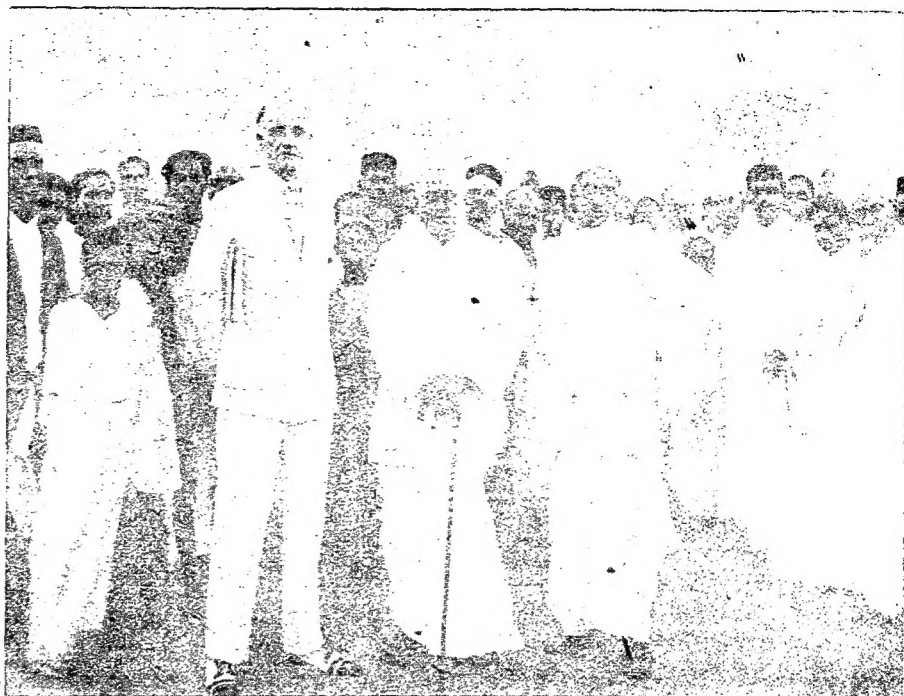
తిరిగి విచారణకు గడగకుండ సైప్రూగారు తానుచూచినను గుర్తింపలేకున్నారనియు, నరసింగరావుగారి మాటయేదాని కిరుజువనియు, కేదము చాల నున్న పుట్టికి రాణీసోహా చాదరీ నారాయణసింగుగార్లు ఆరాజీని బేగమును చూడ నీయవలసినదిగ గోరిరి. సాక్షులును వకీళ్లువ్యా యమూర్తియు చూచినవ్విరి. రాణీసోహాచాదూరాజీని గుర్తింపజేసెను. కెండు యామె నామె ఎరుగదు. చాదరీగారు ముస్సామతు మెహతబుకాదుగారనెను. పరస్పరము మెట్టసే గుర్తించిరి.

ఫలహారానంతరము కోర్టుసమావేశము కాగానే ఉదయము వస్తువులు గుర్తించుట మున్నగుపరిశీతులను బట్టి తమస్థితి కొంతమార్పు జేసినది. గానీ తనపార్టీవానికి యీ విషయమింతటితో నిలుపుకొనుటకు తగిన అవకాశమునకై యెదురుజూచుచున్నానని పండిత మోతీలాలు సైప్రూగారుజెప్పిరి. కేసు రేపటికి వాయిదా వేయబడెను. (అ. ప్రె.)

నరసింగరావుగారు రాణీనే ఇంగ్లాండు తీసికొనిపోయి పరీక్షింపజేసెను

అలహాబాదు, ఏప్రిల్ 20:— లాభ్య వారసత్వకేసులో సోకభాగము గుర్తింపురవాదము ముగిసెను. రాణీ కిశోరీ తరపున సైప్రూగారు తన అనుమానమును ఉపసంహరించుకొనుచున్నాడని ఆర్డీ దాఖలుచేసెను. సప్తాగారు క్షమాపాపాచెప్పునరకును వీలులేదనిరి. సైప్రూగారు తమ అనుమానమునకు గారణమున్నదనియు అందువలన క్షమాపాపాచెప్పనిచ్చగించినదియు తెలిపిరి. వ్యాయమూర్తు లంత ఇంగ్లాండునకు తీసికొనిపోబడిన యూరేయు పరీక్షింపబడిన యూరేయు రాణీ దూతాజీగారు గాకనని తెలిపిరి. ఆమె ఎప్పుడో యొకప్పుడు బిడ్డను గనెను. సోమవారమునాటికి ఇతరవిషయములపై ఆర్డీ మెంటుల వినుటకు వాయిదావేసిరి. (అ. ప్రె.)

పంజాబు గవర్నరుకు సర్ మాల్కాము పోయిలిగారు నందిదర్బారు వారి ఆహ్వానముపై యీర్ష్యులు సెలవులందు నందీసంస్థానమునకు విందు లారగించిరి.

(కె. హ. పి.)

బి. జి. హార్ని మనుగారు బీచిసభలో నుపన్యసించుట

శ్రీ శ్రీనివాసఅయ్యంగారు సభకు అధ్యక్షత వహించిరి.

(కె. హ. పి.)

దక్షిణఇండియా దివ్యజ్ఞానమహాసభ

ఈమహాసభకువచ్చిన ప్రతినిధులకు మంత్రిగారగు గౌ. ఎ. రంగనాథమొదలిగారు విందొసగిరి.

(కె. హ. పి.)

భారతమహిళాసమాజపు సాంవత్సరికోత్సవము

సర్కొటి. నదాశివయ్యగారిసతి అధ్యక్షతను జరిగెను. ఈచిత్రపటమున శ్రీమతి నదాశివయ్య రుసతి, వెంకటసుబ్బరావుసతి, కజిన్నసతి, డాక్టర్ ముత్తులక్ష్మి అమ్మగారును నున్నారు.

బడులు : నూలువడుకుట

❦❦❦❦❦❦

ప్రాథమిక పాఠశాలలలో, నేత నేర్పుట కేర్పాటులున్నగాని, నూలు వడుకుటను కేర్పాటుచేయని, జప్తిను మంత్రివర్గమువారు చేసిన నిబంధనను, నూతనమంత్రివర్గమువారు తొలగించి యుండుట మేలు. ఏలన, అట్టి నిబంధనవలన నూలు వడుకుటను బడులలో నేర్పుట యసంభవమగును. ప్రాథమిక పాఠశాలలు మగములను దెప్పింప గల సీటిలో నుండవు. ఇందుకు తగిన వసతి చిక్కదు. రాటమును నిరుత్సాహపరచుట కింతకన్న ను అనుకూలమార్గ ముండబోదు. రాటముపట్ల జప్తిను మంత్రులు చూపిన ఏనగింపున కిది ఫలితము. నూతనమంత్రులు, రాట మనినను కద్దరనినను విముఖత జూపుటలేదు. నిర్మాణకార్యక్రమమునకు తోడ్పడుటకు, వీరు కొంతవరకు ముందుకు వచ్చుచున్నారు. ఇది సంతృప్తికరమయినను, వీరు విధించిన నూతననిబంధన కెట్టి హేతువు గలదో తెలియకున్నది. ఈ వారపు ఘోర్టుసెంటుబార్జిగెజెట్టులో, యీ క్రింది ప్రకటన గావింపబడినది.

“1926 సంవత్సరపు సెప్టెంబరు 14 వ తేదిన ఘోర్టుసెంటుబార్జిగెజెట్టులో ప్రచురింపబడిన, మదరాసు ప్రాథమిక విద్యాశాసనపు మూడవ శెక్షనుకు సంబంధించిన నిబంధనకు, ప్రభుత్వమువారు (విద్యాశాఖమంత్రి) యీ క్రింది సవరణను సూచించుచున్నారు. ఈ సవరణను గూర్చి ఏమయిన ఆక్షేపణలనుగాని, సలహాలనుగాని, 1927 సంవత్సరము మేనెల 15 వ తేదితోపల బంపుచో, అవి విచారించబడును:—

‘నేతకు ఏర్పాటులేకుండ నూలువడుకుటను ప్రత్యేకముగ నేర్పగూడదను వాక్యములకు బదులి క్రింది వాక్యములను జేర్చవలయును.

“ప్రత్యేకముగ నూలువడుకుటను నేర్పుటకు పాఠశాల జరుగునయమున వారమునకు నాలుగు గంటలకన్నను ఎక్కుడు కాలమును వినియోగింప గూడదు.”

వారమునందు అయిదుదినములు మాత్రమే పాఠశాల జరుగును. రోజు కొకగంటసేపు నూలు వడుకుటను నేర్పినను, వారమునకు అయిదుగంటలు నేర్పవచ్చును. కొత్తయుత్తరువుప్రకారము నాలుగు రోజులు మాత్రమే నేర్పవలసియుండును. లేనియెడల, గంటకాలమును తగ్గింపవలయును. ఎందుకనియమ మేర్పడెనో తెలియకున్నది. నాలుగుగంటలకన్నను ఎక్కుడు కాలము నేర్పుచో, బాలురు అలసిపోదురని, మంత్రిగారికి భయమా? లేనియెడల, విద్య చెడిపోవునని వీరు తలంచెదరా?

వాకేషనల్ విద్యను నేర్పవలయునని యందురు. ఇయ్యది అట్టి విద్యలో చేరదా? ఎన్ని గంటలను నూలువడుకుటకు వినియోగింపవలయునో, పాఠశాలానిర్వాహకులు నిర్ణయింప గల్గుదురు. అవిచక్షణను వారికే విడిచిపెట్టుచో, ఎట్టి యపాయము వాటిల్ల నేరదు. ప్రస్తుతపు టుత్తరువువలన, రాటమును నేర్ప కుతూహలము గలవారికి నిరుత్సాహము గలుగవచ్చును. జప్తిను మంత్రుల యుత్తరువును సమూలముగదీసివైచుట కిష్టములేక, నూతనమంత్రిగారిట్టి యుత్తరువును గావించి రేమా తెలియదు. ఎందుల కెట్టిమార్పు గావింప నెంచి నదియు, ప్రభుత్వము వారు ప్రకటింపలేదు. నూలు వడుకుటవిషయమై ఎట్టి నియమముతో బని లేకుండ వెనుకటి యుత్తరువును పూర్తిగ రద్దుచేయుట యవసరము. పిల్లలకు నేర్పదగినవృత్తివిద్యలలో అతిసులభమును, చౌకయునయినది, నూలు వడుకుటయే. రాటముతోనయితము పనిలేకుండ, చేతికదురుతో నూలుదీయుటనుజూపవచ్చును. ప్రజల ఆర్థికసౌఖ్యమునకు కద్దరునిర్మాణ మవసరమనియు, అందుకై ప్రతివారును నూలుదీయుట యవసరమనియు గాంధీహోమీత్ముడు బోధించుచున్నాడు. బాలురును బాలికలును చిన్నతనమునందే నూలుదీయుట కలవాటుపడుచో, దేశమున కెంతయో మేలునలుప గలరు. అందుచే రోజు కొకగంటసేపు విద్యార్థు లిందుకు తమకాలమును వినియోగించుట, మిగుల లాభకరము. ఇందుకు వీలుగానిచోటు, పాఠశాలానిర్వాహకులు కాలమును వారియంతటవారే తగ్గింతురు. అట్టితరీ, నాలుగుగంటలకన్నను నెక్కుడుకాలమును నేర్పగూడదను నిర్బంధమును విధింపనేలే? మేనెల 15 వ తేదిలోపుగ, ఇందునుగూర్చి ఆక్షేపణలను గాని సలహాలను గాని దెలుపవలసివచ్చుననుటకే, జప్తినుమంత్రులు గావించిన ఉత్తరువును ఎట్టిమార్పుతో బని లేకుండ పూర్తిగ రద్దుచేయవలయునని, ప్రజలుగోరుట యుక్తము. నూతననియమమును విధించుట కెట్టికారణమును గనుపించదు. వెనుకటి ఉత్తరువు సనలేదీసివైచుచో, నూతనమంత్రిగారి సద్భావము గోచరించును. రాటమును ప్రోత్సహింపరచుటలో వీ రేమాత్రము వెనుదీయరని సువ్యక్తమగును. అట్టిమార్గమును ప్రధానమంత్రి గారవలంబించెదరుగాక.

బ్రూసెల్సు సమావేశము: కాంగ్రెసు ప్రాతినిధ్యము

పరాధీనజాతుల సమావేశము, బ్రూసెల్సుగరమునందు ఫిబ్రవరినెలలో సమావేశమయ్యెను. కాంగ్రెసు సంఘమువారు పండిత జవహర్లాల్ నెహ్రూగారిని హిందూదేశముతరపున ప్రతినిధిగ బంపిరి. వారు పంపిన రిపోర్టునుగూర్చి రాబోవు అఖిల భారత కాంగ్రెసు సంఘసభలో యోచించెదరు. బ్రిటిషు ప్రతిక లీనసమావేశమునకు సంబంధించిన వార్తలను ప్రచురింపలేదు. అయినను సభ జయ ప్రదముగ జరిగినటుల, నెహ్రూగారు దెలుపుచున్నారు. దాదాపుగ నన్ని దేశములనుండియు, ప్రతినిధులు వచ్చిరట. పరాధీనజాతులే గాక, ఇంపీరియలిస్టు దేశముల ప్రతినిధులుగూడ వచ్చిరి. వీరు ముఖ్యముగ కార్మికపక్షమువారు. ఇంగ్లండునుండిలాన్సుబరీ, బ్రాక్స్, డేవిస్, బెకెట్, విల్కిన్సన్, పాలిట్, బ్రిడ్జి మెన్, క్రాఫర్డు మాన్సుగార్లు వెడలియుండిరి. గాంధీ,

ఈక్వెస్టను, రోమెయిన్ రొలండుగార్లు సభకుజయము గోరుచు వార్తలనంపిరి. చీనాప్రతినిధులు అత్యుత్సాహముతో పాల్గొనినటుల రిపోర్టుదెలుపుచున్నది. సిగ్రోప్రతినిధులును, దక్షిణ అమెరికా ప్రతినిధులును, అరబ్బులు మున్నగువారు తమతమ కష్టములను దెలిపిరి. హైందవ జాతీయ పతాకముగూడ, ఈ సభనలంకరించెను. హిందూదేశవిముక్తిని గోరుచు, బ్రసెల్సు సమావేశమువారు తీర్మానించిరి. భారతీయ చీనాప్రతినిధులు కలసి, ప్రకటన నొకదానిని గావించిరి. నెహ్రూగారి రిపోర్టునందలి పొందుపరుపబడెను. ఇదిగాక, బ్రిటిషు హైందవ, చీనాప్రతినిధులుగలసి వేటొక ప్రకటనము గావించిరి. అంతర్జాతీయసమావేశమునకు, అయిదుగురు గౌరవాధ్యక్షులు నియమింపబడిరి. వీరు నుప్రసిద్ధులనుటకు నందియములేదు. “రెలెటిలిటీ” సిద్ధాంతమును కనిపెట్టిన ఈక్వెస్టనుగారును ప్రెంచి కవిపుంగవులును తత్వవేత్తలునగు రోమెయిన్ రొలండుగారును, సకాయట్ సేనునతియు, జార్జిలాన్సుబరీ, జవహర్లాల్ నెహ్రూగార్ల కీయైదుస్థానము లొనగబడెను. కార్యనిర్వాహకవర్గ మేర్పరుపబడెను. కార్యదర్శులు మువ్వరలో నొకరు హంగేరి వాస్తవ్యులు. మరియొకరు చీనావారు మూడవవారు సిగ్రోజాతీవారు. లాన్సుబరీగారు కార్యనిర్వాహకసంఘమున కధ్యక్షులుగ నియమింపబడిరి. చీనానుండి సరియగు వార్తలు వచ్చుట కేర్పాటు జేయవలయునని నెహ్రూగారు గోరుచున్నారు. నెహ్రూగారు కాంగ్రెసు సందేశమును ప్రపంచమున కెరుకపరచి, అమూల్యముగ నేవ నొనర్చిరి. కాంగ్రెసు సభ తన విధిని నిర్వహించుచో, ప్రపంచసానుభూతిని తప్పక బడయక మానదు.

అకాలీ శాసనసభ్యులరాజీనామా

అకాలీ శాసనసభ్యులు, గురుద్వారాబోర్డు వారి నిర్ణయము ప్రకారము తమ సభ్యత్వమునకు రాజీనామా నిచ్చినటు, నేటివార్తలు దెలుపుచున్నవి. పంజాబు ప్రభుత్వమువారు కావించిన గురుద్వారాచట్టమును నిర్వహించుటకు, అకాలీ లంగీకరించినను, కొందరు నిర్బంధితుల నింకను ప్రభుత్వమువారు విడువరయిరి. గురుద్వారా సంఘమువారెన్నిమారులు మొరలిడినను, వారి మొరలు వ్యర్థములయ్యెను. నాయకులు స్వేచ్ఛబడయనిది, నూతనసంస్కరణముల ననుభవించుటకు అకాలీలకు బుద్ధిపుట్టదయ్యెను. ప్రాతవైమనస్యములు మరుపుదగులునటుల జేయుట పంజాబు ప్రభుత్వమువారిధర్మ మయియుండెను. అట్టికార్యమునకు వారు బూసరయిరి. అందుచే వేరు మార్గము లేక, శాసనసభలోని అకాలీసభ్యులు రాజీనామానీయవలయునని, గురుద్వారాసంఘము వారు గోరిరి. తమ యనమ్మతిని బలముగ జూపుటకు, వీరు ఈ రీతిని సమకట్టిరి. అకాలీ సభ్యులు స్వసంఘశిక్షణకు బద్ధులు. తమ శకభము నెఱవేలుటకు వారెట్టి కష్టముల నయినను భరించుటకు వెలువరని లోక మెఱుగును. వీరి కష్టసహిష్ణుత అసమానము. ఇంతకు పూర్వము, వీరు కష్టదెబ్బలకు జంకలేదు. కారాగృహ నిర్బంధములకు వెలువలేదు. అట్టివారు శాసనసభ్యత్వమునకు రాజీనామా నిచ్చుటకు వెఱుకురా? అకాలీల స్వభావము నెఱిగిన పంజాబు ప్రభుత్వము వా

రెక్కడు సౌమ్యముగ మెలిగి, వారిని సమాధాన పఱచి యుండవలసినది. ఇప్పుడయినను వారి నిశ్చయము, ప్రభుత్వమువారికి గోచరించియుండును. అందుచే అకాలీ నాయకులను నిర్బంధమునూడి పెట్టనే విడిచిపెట్టుట శ్రేయస్కరము. మరల అకాలీ ఆందోళనము పెరుగనిచ్చుటకన్నను అవి వేకము వేటుండదు. ఇటీవల సర్దారు మంగళసింగు గారు ముచ్చటించుచు, గురుద్వారా సంస్కరణ విషయమున సిక్కు లెట్టిత్యాగముల గావించిరో, తమ ప్రత్యేకప్రాతినిధ్యమును విడనాడి స్వరాజ్య సిద్ధికై కృషి సలుపుటలో గూడ అట్టి త్యాగము లనే సలిపెద రని, వాగ్దానముజేసిరి. వీరు తమ వాగ్దానములను చెల్లించెదరనుటకు సందియము లేదు. శిక్షణకు కట్టుపడియుండు పెటులో, తమ నిశ్చయమును కొనసాగించు పెటులో, అకాలీలు ఇతర సంఘములవారికి నిదర్శన పూర్వము గ మార్గము జూపుచున్నారు. వీరి మార్గము ఇతరుల కుత్సాహము గలిగించు నని నమ్మెదము.

గ్రామ పునర్నిర్మాణము

గ్రామమును బునాదిగ జేసికొని, గ్రామజీవిత మును పునరుద్ధరింపవలయునను కేక అన్నిమూలల నుండియు వినిపించుచున్నది. ఇటీవల మధురలో జరిగిన సహకారసభలో, అధ్యక్షులగు సర్ శ్యా మలదాసుగారు గ్రామపునర్నిర్మాణమునకై సహకారసంఘములు పాటుపడవలయు నని హెచ్చరించిరి. ఇందుకు సంబంధించిన తీర్మానము గూడ గావింపబడెను. గ్రామపరిశ్రమ లగు నూలువడు కుట, నేయుట, మున్నగువానిని సహకారసంఘ ములు కొనసాగింపవలయు నని, తీర్మానింపబడెను. ఇటులనే వివిధసభలలో గ్రామ పునర్నిర్మాణవశ్య కత సూచింపబడుచున్నది. కాని యిట్టి తీర్మానము లెప్పుడు కార్యరూపము దాల్చునో తెలియదు. మిగిలిన వ్యవహారముల విషయమున ఎట్టి భేదాభిప్రాయ మున్నను, గ్రామపునరుద్ధారణవిషయమై ఏకాభిప్రాయము ప్రబలియుండుటచే, వివిధపక్షము లవారును ఈవిషయమై కలసి పనిచేయ విలుగును. ఇక్కార్యము ఏకొలదిమందివలననో సాగునదిగాదు. యిప్పుడు కలసి నిర్వహింపదగిన కార్య మగుటచే పరస్పరసహకార మత్యవసరము. దీని సంతర్వరలో నెరవేర్చిన సంతమేలు. గ్రామపరిశ్రమలను పునరుద్ధ రించుట కెల్లదను నడుము గట్ట వలయును. ఇక్కార్యము త్వరలో నెరవేరుచేసి, స్వరాజ్యప్రాప్తి కనుకూలపరిస్థితు లేర్పడకమానవు. కాంగ్రెసు కార్యక్రమమునుండి కొన్నిలు కార్యక్రమమును తొలగించి నిర్మాణకార్యక్రమమునకై శ్రద్ధతో పాటుపడవలయునని, డాక్టరు ప్రతాపగుహ రాయ గారు, రాబోవు అఖిల భారత కాంగ్రెసుసభలో తీర్మానమును ప్రతిపాదించెదమని నోటిసునిచ్చిరి. ఈవిషయమై భేదాభిప్రాయము ప్రబలుట సహజ మయినను, నిర్మాణకార్యక్రమ నిర్వహణము విషయమై అభిప్రాయభేద ముండజాలదు. నేడు కావల సినది కార్యదీక్ష యగుటచే, కాంగ్రెసు మహాసభ యావచ్చుకొని నిర్మాణకార్యక్రమము నిమిత్తమై యియోగించి, యీ విషయమై పాటుపడనెంచిన వినితరసంఘములవారి తోడ్పాటును గైకొనుట సహజము.

రిజిర్వడు గడులు.

రైల్వేలో మూరపియనులకు బ్రత్యేకింపబడు గదుల ఏర్పాటు అనేకమగు నిబ్బందుల కడమిచ్చు చున్నది. ఒక్కసంఘమువారికొరకు గదులను ప్రత్యేకించుటకన్నను, విచిత్రమగు ఏర్పాటుజేయుడ ను. పరాధీనమగు హిందూదేశమునందే ఇట్టి ఏర్పా టును కొనసాగింప సాధ్యమగుచున్నది. వల్లభదాసు అనుప్రయాణికుడు, బొంబాయిస్టేషనులో రైలుబండి నెక్కికూర్చుండెను. అప్పటికి మూరపియనుల కీపెట్టె ను ప్రత్యేకించినటుల వ్రాసియుండలేదు. కొంత నేపటికి, రయిల్వే అధికారులువచ్చి మూరపియనుల కిది రిజర్వ్ జేయబడియుండుటచే, పెట్టెనుఖాళీచేయ వలయునని, వల్లభదాసుగారిని కోరిరి. కాని వారం దు కంగీకరింపకబోగ. రయిలుపెట్టెనుండి ప్లాటుఫారమునకు బలవంతముగ నెట్టివేయబడిరి. వల్లభ దాసుగారు వెసిడెంసీమేజిస్ట్రేట్కుకోర్టులో చార్జి పెట్టిరి. ఫిర్యాదకథ నిజమైనదని, మేజిస్ట్రేట్లుగారు నమ్మి రయిలుపెట్టెను రిజర్వ్ చేయకుండ లోల నున్నవారిని బయటకు నెట్టుటకు రైల్వే అధికారు లకు ఎట్టి అధికారములేదని నిర్ణయించిరి. ముద్దయిలగు అసిస్టెంటు ప్రేషను మాస్టరు, రయిల్వే ఇన్స్పెక్టరు, పోలీసుసార్జెంటు లకు జరిమానానువిధించిరి. ఇట్టియక్రమములు పలు చోటుల జరుగుచున్నను, పైకివచ్చుటలేదు. ప్రజల పై లేనిపోని యధికారమును చలాయించుటలో, పోలీసువారును, రైల్వేఅధికారులును ముందంజ పై చుచున్నారు. పాశ్చాత్యవనసముల ధరింపని భార తీయులు తరుచుగ అవమానముల పాలగుచున్నారు. గాంధీమహాత్ముడు తమస్వీయచరిత్రలో, నొకవింత సంగతిని బయల్పరచిరి. కలకత్తాలో మహాత్ముని రైలుకు బంపుటకు గోళ్లేగారును, మరియొక బెంగాలీపెద్దమనిషియు వచ్చిరట. పాశ్చాత్యుడును లను ధరించిన గోళ్లేగారిని స్టేషనులోకి బోనిచ్చిరి గాని ధోవతిన ధరించిన బెంగాలీపెద్దమనిషి ని మూత్రము అడ్డుపెట్టిరి. గోళ్లేగారి సిగ్గుపై వారిని పిమ్మట ప్రవేశింపనిచ్చిరట. ఇటులనే రయిల్వేయక్ర మములు పెక్కులు జరుగుచుండును. కాని పైకి వచ్చునవి మాత్రము అత్యల్పముగ నుండును. రైల్వే అధికారులు ప్రజలయెడ తగుగౌరవము జూపని యెడల, వారిలో బెరిగిన యసంతృప్తి యొకను మిక్కుటమగును.

స్వదేశసంస్థానములు

స్వదేశసంస్థానాధీశులసభ జామినగరసంస్థాన మునందు మేనెలలో జరుగునని ప్రకటింపబడెను. సంస్థానాధీశులదృక్పథము ననుసరించి, విషయము లను చర్చించి తీర్మానించెదరు. ఆసమయముననే బొంబాయినగరమునందు సంస్థానప్రజలసభ జరు గును. సంస్థానప్రజలసభ ప్రత్యేకముగ జరుగవల యునా యని, కొందరుడుగవచ్చును. కాని సంస్థా నాధీశులదృష్టిపథ మొకరితని, ప్రజలదృక్పథమొకొక రితిని నడుచుచున్నవి. సంస్థానప్రజలు బాధ్యతా యుత పరిపాలనమును వాంఛించుచున్నారు. ఇట్టి అభిప్రాయములనిదివరకు బహిరంగముగ జెప్పటకు వెరచినను, ఇప్పుడు వారు నిర్భయముగ చెలుపు చున్నారు. బ్రిటీషుఇండియా ప్రజలు స్వపరిపాలనము గోరుచుండ, సంస్థాన ప్రజలు నిరంకుశవిధానముతో తృప్తిజెందుట సాధ్యపడదు. నిరంకుశపరిపాలనవలన

గలుగు చెడుగులను వారు ప్రత్యక్షముగ కనుగొను చున్నారు. సంస్థానాధీశులు కొందరు స్వల్పసంస్కరణములను ప్రసాదించినను, విశాలసంస్కరణముల నొసగుట కేమాత్రము సమ్మతించుటలేదు. బ్రిటీషు ఇండియా ప్రజల కోర్కెలనుగూడ వీరు తృణీకరించుచు, దేశాభివృద్ధి కడ్డపడుచున్నారు. మాంటు ఫర్డుసంస్కరణములు సయితము ఉపద్రవకరములని చాటిన కాశీమహారాజుగారి వాక్యము లిందుకు ప్రబలనిదర్శనము. ఇట్టివారు తమ సంస్థానపు ప్రజలహక్కులను విస్తరింపజేసెదరా? సంస్థానాధీ శుల సభవారి యభిప్రాయములను రాజప్రతినిధి మున్నగువారు శ్రద్ధతో పరికించుచున్నను, సంస్థాన ప్రజలమొరే లరణ్యోదనము లగుచున్నవి. అందు చే సంస్థానప్రజల సమావేశము ప్రత్యే కముగ జరుగుటవలన, విశేషలాభముగలదు. భావి రాజ్యాంగవిధానమునందు స్వదేశ సంస్థానముల కెట్టి స్థానము గలదో విచారించవలసిన యవసరము బ్రిటీషు హిందూదేశనాయకులకు గూడ గలదు. కాంగ్రెసుసభ కూడ ఈ విషయమై దూర మాలో చింపవలయును. సంస్థానప్రజలసమావేశ నిర్ణయము లిందుకు విశేషముగ తోడ్పడు నని నమ్మ వచ్చును.

నూతన జపాను మంత్రివర్గము

జపానుమంత్రిుల రాజీనామాకు, టైవాన్ బ్యాంకు సందర్భ మొకకారణమయినను, చీనాప్రశ్న గూడ మరియొక కారణమై యుండునని యుద్ధివరకు ఊహించియుంటిమి. నేటివార్తల జూచిన, పైయూ హాకాధారము గలదని తోచును. ప్రధానమంత్రి యగు తనకాగాహ, చీనాలో జపాను తగిన బల ప్రదర్శనము గావింప లేదనియు, అందువలన అవ మానముగలిగెననియు, నుపన్యసించిరి. ప్రాయశః నూతనమంత్రివర్గమువారికమీద ఇంగ్లండు అమె రికాలతోబాటు జపాను గూడ చీనాపట్ల బలప్రద ర్శనము గావించుట కేర్పాటు జేసెదరని నమ్మ వచ్చును. మంత్రిగారికోర్కె నెరవేరుచో, చీనా విషయమున జపాను, ఎక్కువ సౌమ్యముగ బ్రవర్తించునను నాశ నిరాశయగును. ముం దేమి జరుగునో చూడవలయును.

మైసూరు సంస్థానమున ప్రభుత్వ పాఠశాలలలో తంతుకరణము

విద్యాశాఖాధికారి మహాత్మునితో సంభాషించుట
 20-వ తేదీ సాయంకాలమున మైసూరు విద్యాశాఖ ఇన్స్పెక్టరు జనరలు నందికొండలలో మహాత్ముని పందర్శించి మైసూరు సంస్థానమునందలి ప్రభుత్వపాఠశాలలలో నూలువడు కుటను గూర్చి ముచ్చటించెను.
 నూలువడుకుటవలన మనిషికి కలకు నాలుగణాలవంతున దొరతనమున కాదాయమురాగలదని లెక్కల నిదర్శనములతో మహాత్ముడు నచ్చజెప్పెను. సంస్థానమున ప్రాథమికపాఠశాల లన్నిటిలోను నూలువడుకుట ప్రారంభింపబడునని ఇన్స్పెక్టరు జనరలు మహాత్మునికి మాటయిచ్చెను. వ్యవసాయ విద్యావిధాన మునుగూర్చిగూడ మహాత్ముడు ఇన్స్పెక్టరు జనరలుకు నమ్మకము కలుగునట్లు బోధించెను. మహాత్మున కచట చాల ఖులాసా గానున్నది. (ప్రీతెసు)
 డిల్లీ, ఏప్రిలు 20.—సిక్కు గుర్దావరా ఊరేగింపు కేసులో కంకరలూలుగారిని విడిచిపెట్టి మిగిలిన ముద్దాయిలకు నూరురూపాయల జరిమానా విధించిరి. (ప్రీతెసు.)

(నెంట్లు న్యూస్)

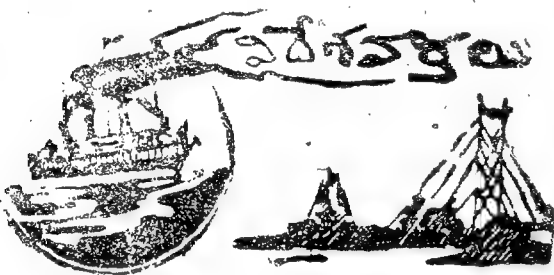
చీనాలో హాంకాంగు నగరముందు బ్రిటిషు సేనలను పారాద్రష్టలు

(నెంట్లు న్యూస్)

యువరాజుగారి గుట్టపు పందెము

హాల్డెనుబీయందు వేల్పు యువరాజుగారు గుట్టపు పందెమునందు పాల్గొనుచున్నపుడు (25 నెంబరుగల) గుట్టముపై స్వారిజేయుచున్నపుడు తీయబడిన ఛాయాపటము. ఫోటో తీయబడిన మణుక్షణముననే యువరాజుగారు గుట్టముపైనుండి పడి దెబ్బతగులకుండ లేచి నిలిచిరి.

మెగికోలో దుర్మయము

200 మందిని రైలుబండిలో కాల్చి చంపుట

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతలతి)

లండను, ఏప్రిల్ 20:—మెగికోలో హాం దోసిడి గాండు నేడు లిమిను పురమువద్ద ఘోరహత్యల గావించిరి. 170 మంది ప్రయాణికులు 17 గురు కిపాయిలు పోవుచున్న రైలు పోవుమండగ ఇంజనుని పట్టులు తప్పించి రైలుబండ్లలో కిరస నాయిలు పెట్రోలు పోసి కాల్చిచంపిరి. బండ్లలో నుండి తప్పించుకొని రాదలచినవారిని తుపాకులతో కాల్చిరి. రైలు బండి అంతయు కాలిపోయినది. ఒకరైనను జీవించి యుండ లేదు.

షాంగైలో కమ్యూనిస్టుల ఉరిశిక్ష

మొత్తము 100 మంది ఉరిదీయబడుట

నాంకింగు జాతీయ ప్రభుత్వ మునకు బలము

షాంగై, ఏప్రిల్ 20:—కమ్యూనిస్టు ఖైదీలు 6 గురు షాంగై జాతీయ ప్రభుత్వ ప్రధాన స్థానమునందు ఉరిదీయబడిరి. చియంగు కాపేకు గారి పక్షము వారు కమ్యూనిస్టుల నెగుర్చుకొనినప్పటినుండి యిప్పటికి 100 మంది ఉరిశిక్ష పాల్యడిరి, ఇతర ఖైదీలు సిద్ధముగానున్నారు.

నాంకింగునందు చియంగుకాపేకుగారి ప్రభుత్వమును బలపరచుచు, కమ్యూనిస్టులందరిని వెడలగొట్టగోరుచు స్వాయశాసిత్ర హాచియనుగారిని ఆరెస్టుజేయవలెనాయు, బరోడిను గారిని పంపివేయవలెనాయు గోరుచు దేశీయులవగరమునందు ప్రజాసభలుచేసి తీర్మానించిరి.

సిడ్నీలో తుపాను

ఆరుగురు చనిపోవుట

15 సంవత్సరములకుండి సిడ్నీలో ఇంగ్లీషు ఘోరముగు తుపాను ఎన్నడునురాలేదు. ఆరుగురు చనిపోయిరి. కుంభిర్నము కురిసెను. తుపానుకు తోడుగ, 14 తేదీనుండి సంతతి ధారుగ కురియుచునే యుండెను. నెలపులన్నియు పనికిరాకుండపోయెను. గంటకు 64 మైళ్ళ వడితో గాలి వీచుచును ఇంజన పనులన్నియు ఎగిరిపోయెను. ఇంకను ఇతరనష్ట భంగో వచ్చెను. నౌకలన్నియు ఆగిపోయెను.

కోమింటాంగులో చీలిక

కమ్యూనిస్టులపై దాడివెడలుట

రష్య, ఏప్రిల్ 19:—కోమింటాంగు సభలో, హ్యాంకోవాతీయవాదులతో తమసంబంధము నంతను వదలుకొంటిమని చాంగుకేషేకుగారు ప్రకటించిరి. న్యాంకింగు రాజధానిగ జేసికొని స్వతంత్రజాతీయప్రభుత్వము నేర్పాటుజేసితిమని ప్రకటించిరి.

పూర్వపు కోమింటాంగు యుద్ధముమును పునరుద్ధరింప జేయుటే ఈ తీర్మానముయొక్క సంకల్పము. కమ్యూనిస్టుల ప్రసక్తిలేకుండ జేయవలెననునది రెండవసంకల్పము.

క్యాంటన్లో కమ్యూనిస్టులపై దీసికొన్నచర్య చాల దారుణముగయుండెను. పూర్తిగానే చర్యనుజరిపెరు. విదేశీయులను ముట్టడించుటకు పురీగొలుపుటకై నిన్న సభజేయదలచినట కమ్యూనిస్టులు. చియంగుపక్షమునకు, విదేశీయులకును కయ్యమునుబెట్టదలచిరి. చియంగుపక్షమువారే క్యాంటన్మును స్వాధీనము జేసికొనిరి. స్థానికాధికారులు కమ్యూనిస్టుల ప్రధానకార్యాలయమును ముట్టడించిరి. 100 గురు చనిపోయిరి. 1500 మంది ఆరెస్టుజేసిరి. విస్తారము మందుగుండుసాముగి దొరికినది. క్యాంటన్ ప్రజల కిదంతయు శృంగారముగా నుండెనట. నగరముంతయు నెమ్మదిగనున్నది. హ్యాంగుపేలో కమ్యూనిస్టు అందోళనమును చియంగుగారి సేనలు అడంచినవి. పరిసీతులు మామూలుగనేయున్నవి. ఎవరో కొద్దిమందే పనివాండ్లు సెస్మెలో మిగిలిపోయిరి.

నౌకలపై పిరంగులుపెలుచున్నవిని చెబుచున్నారు, యాగి సికిరుప్రక్కనుండి.

చాంగ్లోలో ధనికులకు చీనావ్యక్తుల నురిదీయునునే యున్నారు. హ్యాంకోనుండి శ్రీమంతులగు చీనాప్రజలందరు లేచిపోవుచున్నారు. చాలభయమునుచున్న దచట. జపానులు తమపట్టాములో యుద్ధపిరంగులను దింపిరి.

హ్యాంగ్లోలోనున్న రోమును క్యాథలికు మతప్రచారకసంఘమును దోచుకొనిరి రైతులసంఘమువారు. పూహూలో క్రిడాసంఘమును కొంతవరకు దోచుకొనిరి, సైనికులు, ఆదివారము.

చియంగింగు క్రిడానను కోటలలో అలజడి ఎక్కువగ నున్నది. చీనాక్రూయిజురోటి స్థానికులకు కోటపై గాలెను.

కమ్యూనిస్టులను తరుముట

లండన్, ఏప్రిల్ 19:—చీనాపరిస్థితులు గంగ్రిగోళముగ పరిణమించుటచే చేనుగారి ప్రత్యుత్తరమునకు ఆయా ప్రభుత్వములవారు జవాబివ్వుట ఆలస్యముగుచున్నది. పికింగులో యున్న మంత్రులు ఒకరితో నొకరుసంప్రతించుకొనుచున్నారు. పికింగులో నున్న మంత్రులు తమ రాజధానితో ఆయా చినుచున్నారు. రాజధానులు రాజధానులు సంప్రతించుకొనుచున్నవి. రాజధానులు పికింగు ప్రభుత్వమువారును ఆయా చినుచున్నారు.

పరిసీతులు చాల పాడుగుచున్నవి. నా.ఫాటికి కియాంగ్గి రాష్ట్రముంతయు అతివాదుల చేతిలోనికి పోయినది. హ్యాకింగు

మాంచీంగులో బోలిషివిమును ఎవరిమీదనై తే కసియున్నదో వారిపై పగదీర్చుకొనుచున్నారు. ప్రజలను భయపెట్టి హడలం గొట్టుటకు దురంకముల ఛాయాపటములను ప్రకటించుచున్నారు.

కనడా మతప్రచారకుని ఆరెస్టు మాకురిని జంపినవిషయమై విదేశాంగ వ్యవహారశాఖవారు లండనుకు వ్రాసి సంగతులను చెబుచున్నది ద్రోహులను ఆరెస్టుజేయవలెనని బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు తరువుజేసిన రమకొనుచున్నారు.

మరల గనుల విషమావస్థ

గల్లుననుచున్నారు

లండన్, ఏప్రిల్ 19:—సునిసిపలు బ్యాంకులనేర్పాటు జేయవలెనాయు, క్యాంకు లన్నిటిని ప్రభుత్వమువారే నడిపించవలెనాయు, పెట్టుబడిపై పన్ను విధించవలెనాయు, ఇండి పెండ్లెలు కార్మికసంఘమువారు తీర్మానించిరి.

విద్యావిషయమై ప్రభుత్వమువారివైఖరి బాగులేదనిరి. బొంగుగనులపరిశ్రమకు రాబోవు కార్మికప్రభుత్వమువారే నిర్వహించవలెననిరి పనివాండ్లకు ఎక్కువ అధికారమునునటులను రోజు 1 కి ఆరు గంటలు పనిచేయుటకును ఏర్పాటుచేయవలెననిరి.

మరల ఇంకొక విషమావస్థ గనులకు వచ్చుచున్నదనిరి పిక్వేలుగారు. ఇది ఛాయన్ సుక్రూల్ యుద్ధమునకుకంటె ఎక్కువ తీవ్రమైనదనుచున్నారు.

కారొల్టినలో ఉప్పెన

ఉపాధ్యాయుడు పాతశాలపిల్లలు చనిపోవుట

కారొల్టె, ఏప్రిల్ 20:—సెంటర్విల్లో తుపానుచే ఒక యుపాధ్యాయుడు 3 కి విద్యార్థులు కప్పడిరి గల్భిలుమని ఆకస్మికముగ ఉప్పెన వచ్చి చెట్టకేసెను. అందులో వీరు ఆగారిరి. అందరును తీవ్రగాత్రులైరి. అయిదుగురికి ప్రాణాపాయ రమకు గాయములు తగిలెను. ఇద్దరు బడిపిల్లలు ఆతుపానునకు యమునభవనమునుండి పోవుచుండ ఇటికలు ఎగిరిపడి చనిపోయిరి. పండ్లమ్మవాడు హార్డింగు చనిపోయెను ఒక 12 గురికి ఆరెస్టు పోలీసుగో నెన్నభవనము పడిపోవుటచే గాయములు తగిలెను.

ప్రధానబ్యాంకు కార్యాలయమును ఫ్యాన్సోజాలోనున్న కాళిలను సాగించుటకు లెముక్ బ్యాంకువారు నిశ్చయించిరి.

యూజిక్ వానక్ బ్రోస్టో ప్రభువుగార్లు చనిపోయిరి.

చీనాలో జపాను విధానము

టోక్యో, ఏప్రిల్ 20:—జపాను మంత్రులగ్గ మేర్పడినది. పూర్వము ప్రతిపక్షముల నున్న తనకాగారు ప్రధానామాత్యుడుగ నుడిరి. చీనాలో జపాను చర్యను దీసికొనకుండ ఉరకుండుట విశిష్టతనమాయు జపాను ఆవమానకర మనియు ప్రతివారము తనకా గారెరి.

(ప్రె. ఫో. పి.)

వైద్యుల వివాహము

కెప్టను సేనుగారు ఐ. ఎం. ఎస్. మదరాసు గవర్నమెంటు ప్రసూతి వైద్యాలయమునందు వైద్యులు. ఆయాస్పత్రయందే వైద్యురాలుగనున్న డా॥ ఎస్. ఎ. తలితక్కెలు బి. ఏ. ఎం. డి. డి. టి. ఎం. గారిని వివాహమాడిరి. ఆశ్వలాయనసూత్రముల ననుసరించి కె. నరహరిశాస్త్రిగారు ఈవివాహమును అడయారులో జరిపిరి. పురపెద్దలు పలువురు స్త్రీపురుషులు వచ్చియుండిరి. ఆడంబరము లేమియు లేకుండ అరగంటలో క్లుప్తముగ వివాహము ముగిసెను.

మరాఠీ ప్రోరాటము

విప్లవోద్యమము

స్వేయిను అవస్కందనము

మ్యాడ్రీడ్, ఏప్రిలు 19:—అనుకొన్న దానికంటె ఎక్కువ ప్రబలముగనున్నదట, విప్లవకారుల ఆలజి, వారిదాటి యును. అందుచేతనే రెండవతేదీన విప్లవకారు లున్న సరిహద్దులకు పహాయనలను స్వేయి అవస్కందనమునారు. అస్టారిజ్ సైన్యము టార్క్విస్ట్రాంతముమండి తిరిగిపోయెను. ఇపుడు నడుచుచున్న టిటిపోరుచున్నారు. వెర్గో దాటిపోయినవి నేనలు. ముఖ్యసానములను ఆక్రమించుకొన్నవి. వెర్గోపై నున్న కొండలను రెండవసైన్యము కాపాడుచున్నది.

కర్నూలు షిట్టిరాట్టగారి జిల్లాబ్దుల్ గాఫర్ కాచిన విషయమును విచారించుచున్నాడు.

ఈజిప్టు క్రొత్తకంపెనీ శాసనములు

కెయిరో, ఏప్రిలు 19:—ఇకమీదట ఈజిప్టులో విదేశకంపెనీలలో డైరెక్టరులు అసమయి ఇదరైన నుండవలెను. పెట్టుబడిలో 1/2 వంతును ఈజిప్టులోనే ఏర్పాటుజేయవలెను. నూటికి కొంతమంది పనివాండ్లుగూడ ఈజిప్టువారే యుండవలెను. నివేదికమును ఈజిప్టులో ప్రకటించవలెను.

ఇంగ్లండులో జీవనవ్యయము తగ్గినదట, 10 సంవత్సరములనాటికంటె.

నౌకలో జంతుప్రదర్శనము

ఈజిప్టు పోర్టులనుండి 1500 సైనికులను కుటుంబములతో మెగంటిక నౌకగొనితెచ్చెను. నౌక అంతయు పెంపుడు పక్షులు జంతువులతో నిండిపోయెను. నౌకాంతయు మృగప్రదర్శన భవనమో యన్నట్లుండెను.

సైన్లో జపాను ఒడంబడిక

20 తేదీతో కాలిఫోర్నియా పట్టును. అందుచే ఇంకొక మూడువలస అములు జరుగుటకు ఉత్తరువు జేరిరి.

మాండ్ల రాజుగారు

కాన్స్టాంటిన్ నోపియనుండి సోఫియా తేరి. 17 తేదీన బోరిస్ రాజుగారిని కలిసికొని మాట్లాడిరి. బ్రిటిషు మంత్రి సర్ విలియం ఎర్స్కయినుగారితో మాట్లాడిరి.

మోహినీ తైలము

5 తు॥ నూనెగల నీసా 1-కి 0-12-0

స్త్రీపురుషులు వాడుటకు యోగ్యమైనది.

ఇది మహాపరిశ్రమము జేయు విద్యార్థులు, స్త్రీడర్శులు ఉద్యోగములు మొదలగువారికి శుభనిద్ర, విశ్రాంతి నిచ్చును; సుందర్య మోహలావ్యాధులకు ప్రావీణ్యములను మనోహరముగ బెంచి కాపాడును. ఈతైలమునందుగల రమణీయముగ సువాసన చెప్పవలసి గాదు. తలకు రాచిదువ్వకొనినా ఇరుగుపొరుగు వారలకుగూడ పరిమళము వ్యాపించును. తలలో చుండును పుట్ట నియ్యదు. దీనియందు మనోహరముగ సువాసనద్రవ్యములను చేర్చి తయారజేయించి వేలకొలది నీసాల విక్రయించి మెప్పు బడసి యున్నాము. వేయేల, ఒకసారి పరికిరించిన నిజము తెలియగలదు.

మోహినీతైలము:—మొదడుకు చలువజేయును.

మోహినీతైలము:—కండ్లకు చలువజేయును.

మోహినీతైలము:—వెండ్రుకలు పెరుగును.

మోహినీతైలము:—వెండ్రుకలు రాలకుండును.

మోహినీతైలము:—వెండ్రుకలు నునుపుజేరును.

మోహినీతైలము:—మనోహరముగా నుండును.

మోహినీతైలము:—సువాసన గలిగియుండును.

మోహినీతైలము:—తలయందు చుండునుపోగొట్టును.

మోహినీతైలము:—వాసన రమ్యముగ నుండును.

మోహినీతైలము:—ముఖమునకు తేజస్సు నిచ్చును.

మోహినీతైలము:—అనేక నీసాలు విక్రయము.

మోహినీతైలము:—వెండ్రుకలను చిట్టనియ్యదు.

అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు లెక బొంబాయి

వాతావరణస్థితి

1927 నం॥ ఏప్రిల్ నెల 21-వ తేది గురువారము

మొత్తము	కె. 24 గంటలలో, అత్యధికము	కె. 24 గంటలలో, అత్యల్పము	కె. 24 గంటలలో, వర్షము	జనవరి నెల 1-వ తేది నుండి వర్షము	సాధారణముగ సంవత్సరమునకు వరియు మొత్తము.
...

గోపాల్ పూర్
విశాఖపట్నం	89.5	8.22	...	0	0.42
కాకినాడ	98.1	79.8	...	0	0.29
మచిలీపట్నం	94.5	19.2	...	0	0.48
కర్నూలు	108.0	85.5	...	0.65	0.29
బళ్లారి	105.0	81.4	...	0	0.47
అనంతపురం	0.02	0.11
కడప	108.6	82.8	...	0.02	0.27
నెల్లూరు	105.5	79.5	...	0	0.24
మద్రాసు	94.3	79.4	...	0	0.36
కడలూరు	92.7	79.3	...	0	0.58
నెలము	102.0	79.2	...	0.48	0.52
కోయంబూర్	100.0	72.2	...	0.48	0.52
తిరుమనాపల్లి	108.5	77.2	...	0.01	0.58
నాగపట్నం	92.4	81.0	...	0	0.41
మధుర	101.6	77.9	...	0.22	1.08
పాంబూర్	89.8	82.0	...	1.16	0.12
తిరునల్వేలి	0	1.82
తిరువేండ్రము	90.7	81.9	...	0.01	2.62
కొచ్చిన్	90.5	81.7	...	0.13	2.81
కాలికట్టు	91.8	77.3	...	0.28	1.64
మంగళూరు	91.9	78.7	...	0.01	0.76
బెంగళూరు	100.0	72.7	...	0.16	0.59
మేరకూర్	87.6	65.5	...	0.82	0.69
కొడైకనూర్	74.3	56.0	...	1.67	1.13

సర్కారులు:—గోపాలపురం కమిషన్ తెలియజేడు. మచిలీపట్నములో ఆశ్రమ నిర్మలముగనున్నది. ఇతరచోట్ల దట్టముగ మబ్బు క్రమిస్తోంది. విశాఖపట్నములో రాత్రివేడిమి 8 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

డక్టర్:—అసశము నిర్మలముగ నున్నది. కడపలో 8 1/2 కర్నూలులో 4 డిగ్రీలు పగటివేడిమి ఎక్కువ. బళ్లారిలో 8 1/2 కర్నూలులో 5 1/2 డిగ్రీలు రాత్రివేడిమి ఎక్కువ. నిన్ని కడపలో ఎండవేడిమి 108.6 కర్నూలులో 108.

కర్నూలుకము:—నెల్లూరులో తప్ప ఇతరచోట్ల మేఘములు పలదగ నున్నవి. నెల్లూరులో పగటివేడిమి 8 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

దక్షిణమలబారులో ఉరుములు ఉరిమెను.

వ. వ. నారాయణ అయ్యరు,

పహాయవాతావరణాస్త్రజ్ఞుడు

గజ్జికీ తైలము

వెల డబ్బీ 1-కి రు 0-4-0; వి. పి. నహా 0-9-0

గజ్జి, చీడ శరీరమంతట వ్యాపించి ముఖ్యముగ చిన్న పిల్లలకు విశేషవాదన గలిగించుచున్నది. ఈతైలమును నాలుగు పూటలు రాచిన గజ్జి, చీడ, చిలుము, జిల మొదలగునవి నశించును. తప్పక పనిజేయును.

రోమహరి

డబ్బీ 1-కి రు 0-8-0; వి. పి. నహా 0-13-0

ఈ భస్మమును నీటితో కలిపి పట్టించిన, రోమములు కెండు నిమిషములలో మొదలంట రాలిపోవును. దీనివలన చర్మము నలు పెక్కుదు, మంటయుండదు. రోమములు రాలిపోవును.

దంతచూర్ణము

డబ్బీ 1-కి వెల 0-2-0; 12-కి 1-4-0

ఈ దంతచూర్ణముతో పండ్లతో ముటలన చిగుళ్ళు గట్టి పడును. చిగుళ్ళ నుండి రక్తముకాకుండును. నోటదుర్బంధము లేకయుండును. పండ్లు ముత్యములకంటె తెల్లగా నుండును.

అమృతాంజనం డిపో, బొంబాయి - మదరాసు.

అమృతాంజనం డిపో, బొంబాయి - మదరాసు.

భార్య నెంటుజారి కెజేటు

1927 ఏప్రిల్ 19 మంగళవారము

స్థానిక స్వపరిపాలన శాఖ

సి. వి. సీతారామయ్యగారు గిండిలోని కింగ్ ఇన్ స్టిట్యూట్లో నీనియరు బాప్టిస్ట్ చూలజిమ్మగా పనిచేయవలెను.

జి. ఓ.

మ్యూనిసిపల్ కౌన్సిల్ జూబిలీ తరగతులను గూర్చిన విషయం ఇంతవరకు ప్రచురించబడినది. ఆవిధుల విషయమైన వివరణలను అందచేయకాని, మధుర మ్యూనిసిపల్ కౌన్సిల్ జూబిలీ తరగతులను గూర్చి సలహా నిచ్చిరి. వట్ల చిత్తూరజూబిలీ ప్రచురణ. మే 31 తేదీకి జరుగవలసినది మే 15 తేదీకి జరుగవలసినది. చేసిన ఏర్పాట్లు మంచిదికాదనియు అనేక ప్రకారము ఎన్నికల జూబిలీ తరగతులకు మిగిలిన వ్యవహారముల తేదీలు మార్చవలెను.

కడప జిల్లాలో 8 దేవాలయ పరిపాలక సంఘము లిది వరకు ఏర్పడియున్నది.

ఈ సూతన దేవాలయ ధర్మాదాయ నష్టము ననుసరించి పడక పాతకమిడిలను రద్దు చేయబడుటకు ఉత్తరువులు జారీ చేయబడును. ఇప్పుడున్న కమిటీల వారే వైన సమాధానములు చెప్పజూచినచోడల నెల రోజులలో చెప్పకొనవలెను. నెల వాటి నెట్టియు గొర్రు మెంటు ఉత్తరువు జారీ చేయబడును.

వరదా శ్రీరాములు నాయుకుగారు ఒంగోలు మ్యూనిసిపల్ కౌన్సిల్ కు పదవికి ఎన్నికైనది.

రిజిస్ట్రేషన్ శాఖ

కే. వెంకటంగారావు నెల్లూరు రిజిస్ట్రేషన్ ఆఫీసు పనిచూపెడడు.

వల్లకువర్చు

గోదావరి హైదర్ నర్సయ్య యొక్క గౌరవశీల శ్రేణులకు అసిస్టెంట్ ఇంజనీరుగా వెంకట్రాసు అయ్యరు రామచంద్రయ్యగారును వెంగళాగూరు రామస్వామి అయ్యరు వెంకట్రాసు అయ్యరుగారును నియమింపబడిరి.

ఇవలూరి వీరభద్రయ్య పంతులుగారు గోదావరి సెంట్రల్ జిల్లాలోని ఆనులాపురం సబ్ డివిజనుకు బదలాయించబడిరి.

రావుసాహెబ్ వి. వెంకట నారాయణ శర్మ గారు కొత్త కేసాడోం సబ్ డివిజనుకు నియమింపబడిరి.

వైద్యశాఖ

యస్. రాజగోపాలనాయుడుగారు చెంగల్పట్టు జిల్లా వైద్యాధికారిగా హైదరాబాద్ నుండి నియమింపబడిరి.

ఎ. వాసుదేవులుగారు మెడికల్ కాలేజీ పాఠశాలలో యూజియం ట్యూటరుగా నియమింపబడిరి.

విద్యాశాఖ

డి. వి. నరసింహారాజుగారు తూర్పుగోదావరి జిల్లా ఎడ్యుకేషన్ బోర్డుకు సభ్యులుగా పితాపురం తాలూకా బోర్డు వారిచే ఎన్నికౌబడిరి.

జి. వి. సీతాపతిపంతులుగారు పల్నాటికి మ్యూనిసిపల్ కౌన్సిల్ వారిచే గంపంజిల్లా ఎడ్యుకేషన్ బోర్డుకు సభ్యులుగా ఎన్నికౌబడిరి.

న్యాయశాఖ

యస్. బలరామదాసు పంతులుగారు రాజమండ్రి సబ్ జడ్జిగా పనిచేయుదురు.

సి. వీరాస్వామిరెడ్డిగారు రాజమండ్రి ఆడిషన్ లు కోర్టు సబ్ జడ్జిగా నుందురు.

పబ్లికేషన్

కే. గ్రేగారి కృష్ణాజిల్లా కలెక్టరుగా నుందురు.

ఏ. ఆర్. సి. వెట్టలేడుగారు విజయనగరం సబ్ కలెక్టరుగా నుందురు.

జి. సాహెబ్ ముక్తగారు నరసపల్లి సబ్ కలెక్టరుగా నుందురు.

జి. ఓ.

అభివృద్ధి శాఖ సెక్రటరీగారికి సంబంధించిన విషయములలో "అడవుల పంచాయతీలు" మినహా "అడవులు" అనే నాక్యలులో "అడవుల పంచాయతీలు" రైతుల అడవులు మినహా "అడవులు" 3 అని యుద్ధపత్రము.

(2) రెవిన్యూ డిపార్టుమెంటు సెక్రటరీగారికి సంబంధించిన విషయములలో "అడవుల పంచాయతీలు" అనుచోట "అడవుల పంచాయతీలు" రైతుల అడవులు" అని యుద్ధపత్రము. న్యాయశాఖయొక్క విషయములలోనుండి "ఆయుధములు మందుసామాను" "మతవిషయక తగాదాలు" తీసివేసి పబ్లికేషన్ లో చేర్చవలెను.

ఆర్థిక జోన్స్ కర్మశ్యకాగారు హైకోర్టు అడిషన్ లు జడ్జిగా నియమింపబడిరి.

ప్రభుత్వమువారి ఆర్థికవిధానము

బొంబాయి వర్తకుల ఆశ్చర్యం

బొంబాయి, ఏప్రిల్ 19:—బొంబాయి వారత వర్తక సంఘమువారు ఇండియా ప్రభుత్వమువారి ఆర్థికవిధానమును ఖండించుచు ఈక్రిందిలేఖను పంపిరి.

ఏప్రిల్ నెలనుండి ఇండియా ప్రభుత్వమువారు కరెన్సీ రిజర్వునుండి రెండుపర్సెంట్ యును 4 మిలియన్ల పానులు అనగా దాదాపు 53 1/2 లక్షల రూపాయలను వేరుఖర్చులకు పయోగించుకొనిరి. కడపిన సంవత్సరముంతయు ప్రభుత్వమువారు దుష్కర్మితములతో కూడిన ఈ విధానమునే అనలంబించుచుండిరి. అందుచే బంగారపు రిజర్వునందు 25 1/2 మిలియన్ల పానులు తగ్గినవి. కరెన్సీ రిజర్వునందు 31 1/2 కోటి రూపాయలు తగ్గినవి. బొంబాయి వర్తక సంఘమువారు ఈ విషయము ఎన్నుపర్యాయములో తమ ఆశ్చర్యం తెలిపిరి గాని ప్రభుత్వమువారు లక్ష్యము చేయలేదు. సిరమకు మార్కెట్ లో రేపంకాలము ప్రభుత్వమువారు తమ చర్యలను సమర్థించుకొనుటకు అవకాశము లేదు. కాని కరెన్సీ బిల్లు ఆమోదింపబడినప్పటికి ఈ విషయము సమర్థించుకొనుటకు కూడ అవకాశము లేదు. బంగారు ఏకరకు కొనవలసినదియు యే ధరకు అమ్మవలసినదియు కరెన్సీ బిల్లునుండి నిర్ణయింపబడినది. ప్రభుత్వమువారు అనుచరులను నామినేటెడ్ ప్రభుత్వము కలసి మొన్ననే ఆమోదించినట్లుమును యివిధమున నిర్ణయించుచున్నట్లు న్యాయముకాదు. ఈ విషయము బంగారు రిజర్వు మొత్తమును తగ్గించుటకు ప్రభుత్వమువారికి యెట్టి అధికారమున్నదో తెలుపవలసినది ఆర్థిక సభ్యుని కోరుచున్నాము. కరెన్సీ బిల్లు ఆమోదింపబడిన పిమ్మట కృత్రిమపద్ధతుల ననుసరించి మార్కెట్ లో నిర్ణయించుపద్ధతి అంత మొందుననిదలచితిమి. అంతేకాక అనాంతరము ఖర్చులకు రూ. 2 కోట్ల రూపాయలు ప్రత్యేకించబడియుండ ప్రభుత్వమువారు రిజర్వు మొత్తపు ధనమునుండి ఉపయోగించవలసిన అవసరమేమో గ్రహింపకాలవచ్చును. ఇందులకు తన సమాధానము ప్రభుత్వమువారు తెలిపెదనని నమ్ముచున్నాము.

నిలువయున్న బంగారపు విలువ అధికమునకు 980 లక్షలు రూపాయలు బంగారపు రిజర్వు విలువ అధికమయ్యెననియు ఇంతమొత్తము ప్రజాజీవితాన్ని రద్దు చేయబడెననియు ప్రకటింపబడినది. మార్కెట్ లో 18 పెన్నీలుగాక 16 పెన్నీలు చొప్పున నిర్ణయించబడిన బంగారు రిజర్వు మొత్తపు విలువ 980 లక్షలుగాక 1894 లక్షలు అధికమయ్యెను. 18 పెన్నీల మార్కెట్ లోను మేము ఆమోదింప లేకపోయినను భారతేశాన ససభ్యులందు కరెన్సీ బిల్లు ఆమోదింపబడిన పిమ్మటనే నను ఇండియా ప్రభుత్వమువారు కృత్రిమపద్ధతుల ననుసరించిన నమ్మియుంటిమి. ఇదేవిధమున ప్రభుత్వమువారు బంగారు రిజర్వు మొత్తమును తగ్గించుచుండిన భారతేశాన రయతులకు తీరని నష్టము కలుగుననియు, పరిశ్రమలు షీటింగుననియు హెచ్చరించుచున్నాము.

(శ్రీ వెంసు)

హిందూ మహాసభ

డా॥ మూంజీగారి అభిప్రాయము

కలకత్తా, ఏప్రిల్ 20:—డా॥ మూంజీగారు సేడుదయము పాట్నానుండి వచ్చిరి. సాయంకాలము ఆల్బర్ట్ హాలునందు సభ్యులను హిందూ మహాసభను గూర్చి దురభిప్రాయము తెల్పినందుకు విచారము చెలిపిరి. హిందువుల యిబ్బందులను మహమ్మదీయులు గుర్రగిన యిట్టి దురభిప్రాయములకు అవకాశముండదు. నిజముగ హిందువులను మహమ్మదీయులను ఏకమత్య మేర్పడిన గాని స్వరాజ్యము లభింపదు. లక్ష్మీ ఒడంబడిక వల్ల హిందూ మహమ్మదీయుల భేదములు స్థిరపడినవి. జాతీయతా భావము ఏర్పడకున్న స్వరాజ్యము లభింపదు.

రామానంద ఘట్టగారు సభాధ్యక్షుల వహించియుండిరి.

(అ. వెంసు)

పెరిషియను కస్టము ఆఫీసుపై అరబ్బీయుల దాడి

కలెక్టరును చంపి దోచుట

కరాచీ, ఏప్రిల్ 20:—పెరిషియను గల్ఫు లెఖరి డియల్ గెజెటు కిట్టు గ్రామియున్నాడు. "సుమారు 80 మంది అరబ్బీయుల హింజాము ద్వీపమునుండివచ్చి ఏప్రిల్ 18 వ తేదీ ఉదయమున ఉత్తరతీరమునుండి పెరిషియను కస్టము ఆఫీసుపై బడికలెక్టరును వైకులూరికి చంపిరి. పోస్టుమాస్టరు పైబడిరి గాని యాతని ఆరబుపేకు అల్లుడు రక్షించెను. స్నేహితుడు రాకముందే చాలగాయములకు లోనయ్యెను. కస్టము బల్లబోతులు పారిపోయిరి. పోస్టాఫీసుకారకు బాంబులయ్య పారిపోవక ముందు చేతివేళ్లు తెగగొట్టింపుకొనెను.

బ్రిటిషు ఆఫీసులో కోర్టుపై కొంత సైన్యము ఒడ్డును జేరెను. కాని అరబ్బీయు బ్రిటిషువారిపై కలంక చేసికొనలేదు. వారితో కలసిమెలసి రోజంతయు తిరిగిరి. కస్టము ఆఫీసును దోచుటకు ప్రారంభించిరి. జండాగొయ్యను విరుగగొట్టిరి. దోచుట ఇరాను సామ్రాట నీచముగ చూచిరి. అక్కడనున్న బ్రిటిషు పోలీసుల నల్లబడిచిరి. బ్రిటిషువారిని వాటి నైతికాని పోలీసుల నదిగ గోరిరి. మద్యాన్నము 1-80 గంటలకు కస్తాను కర్రేగారు ఒడ్డునకువచ్చి వేళ్లతో మాట్లాడి కస్టమును దోచివలన లభించినవాటిని తిరిగి ఇచ్చిందివేసిరి. ఇంక ఏమాత్రమును నష్టము గలిగింపక ఇంటికి వెళ్లవలసినదని తెలిపిరి. ఇప్పుడంతయు శాంతముగ నున్నది. స్థానిక ద్రోహులవలన నష్టము బొందుచున్నట్లు లూపిను సైనికులు గాయమున్నారు. రేపు కలెక్టరుగారి అంశక్రియలు జరుగును. పెరిషియను ప్రభుత్వము ఎంతవరకు చర్యతీసికొనునో చూడవలసియున్నది.

కారణములు

పెరిషియ ప్రభుత్వమువారు హింజాము సార్వభౌములని ప్రకటించుకొనుచున్నారు. 1925 వరకును బ్రిటిషు ఇండియను వైశ్యము లక్కడనున్నవి. ఇండియను సైనికులు వెడలబట్టి డి. సి. పెరిషియను సైనికుల కక్కడనున్నవగుటకు తలంపబడినది. ఇంతవరకు నల్లు జరుగలేదు. ఉత్తమున పెరిషియనులు కస్టము ఆఫీసు వైరా లుంచుకొనినను దక్షిణమున అరబ్బీ కధికారమున్నది. అరబ్బీయుల దాడికి ఒట్టు హింజాము దురు. వేచే రాష్ట్రమునకు సంబంధించినది. హింజాము పెకు నకు నేచే పేకుచును సంబంధమున్నది. అరబ్బీయులకు కాసనములులేవు. ఒకరికి లొంగియుండుదురు. వారి స్వీచ్ నాపజూచిన పెరిషియను ప్రభుత్వము ధిక్కరింతురు. పెరిషియ ప్రభుత్వము హింజాముతయ తమదేనందురు. ఇదియే కలహమునకు ముఖ్య కారణము. దిగుమతులన్నియు కస్టము వైపును ద్వారా జరుగవలసియున్నది. ఆఫీసునుట్టును నగరమొకటి తయారయ్యెను. అందు కాపురమున్న పెరిషియనులు బ్రిటిషువారిపై నాధారపడువాడు. పెరిషియ దక్షిణమున ఒక ఆఫీసు కట్టుబడు నిశ్చయించుకొనిరి. బలములు లేనందున అట్లు ఇంతవరకు జరుగలేదు. అరబ్బీయులు దిగుమతులు దక్షిణమున చేయుచున్నారు. పన్నుల చెల్లింపరు. పెరిషియనులు దానిని దొంగతనమందురు. అరబ్బీయుల వారికి లొంగినవారము గామునుచున్నారు. తన హక్కును నిలబెట్టుకొనుటకు వింతపనియైనచేయ నిశ్చయించుకొనిరి.

అందువలన కలెక్టరు బాధ్యతలు కష్టతరములు. కాసనమునకు లాభనట్లు చేయుటకు బలములంపకుండు కాసనమును అమలనందు ఏమందురు. అందువలన నక్కర తేయాకులు ఓల్లు హింజాము ద్వారా పెరిషియనులకు వై తమవచ్చుచున్నది. పన్నులు వసూలుగానందున నష్ట మెక్కడగానేయున్నది. దొంగనరకు వేసికొనివచ్చుచున్న అరబ్బీయులు వైదు చేయబడిరి. రెండువేలరూపాయలను పట్టుబడినది. ఒక మోటారు అరబ్బీయ నానుపట్టుకొనిరి. కాని ఒట్టు హింజామునుండి అరబ్బీయులు వచ్చిరి. వచ్చి పట్టుపడినవారిని విడిపించికొని కస్టము ఆఫీసు నాశనముగాంచి అధికారులచంపవచ్చిరి. కాని మోటారుబోటు బందరబాగు వైపునకు వేగముగపోయెను. ఇంతలో మరేమి అల్లురులును జరుగవు. పెరిషియను అధికారులు త్వరలో ఈ సమస్య పరిష్కరించిన అందరకును తేనుము గల్గుగ గలదు.

(అ. వెంసు)

టూరిపు బోర్డు

సిమ్లా, ఏప్రిల్ 20:—టూరిపు బోర్డు అధ్యక్షులగు టి. పి. జి. స్వామిగారు నెలపుపై ఇంగ్లండును వెళ్లెదననియు, వారి స్థానమున మాతేగారు అధ్యక్షులుగ నుండుననియు తెలియుచున్నది.

వైద్య బాలభక్తసంఘము

శ్రీనాథుడు

వైసంఘమున మొన్నటిదిని (19-4-27) సాయంకాలము 5 గంటలకు బ్రహ్మశ్రీ పంచాంగుల ఆదినారాయణ శాస్త్రిలవారి యాజమాన్యమున నొక బహిరంగసభ జరిగెను. అందు బ్రహ్మశ్రీ శింగరాజు రామలింగశాస్త్రిగారు, కవి శ్రీ నాథునిగూర్చి యుపన్యసించిరి. అచ్చట-మ-రా-రా-శ్రీ శతావధాని దోమ వేంకటస్వామి గుప్తగారును తక్కిన కొందరును వచ్చి యుండిరి. ఉపన్యాసకులు ప్రథమమున దైవ ప్రార్థనచేసి, పిమ్మట నుపన్యసించి బూనిరి. ప్రపంచస్పృష్టిలో మానవజన్మ ముత్సృష్ట్యంతా పొందియున్నది. అట్టిమనుజుడు తెలివితేటలుచే చక్కగ ప్రకాశించి జన్మసార్థకము బొందవలయును. తెలివి నొసంగునది విద్య. విద్య పూర్వములే రచింపబడిన శాస్త్రములు కావ్యములు నాటకములు మొదలగువాని నాధారముచేసి కొని నేర్వదగియున్నది.

మనకు కావ్యముల నొసంగినవారలలో మహాకవి వాల్మీకి యగ్రగణ్యుడు. పిమ్మట సంస్కృతగ్రంథములు వెలువడినవి. వాల్మీకికి పూర్వము సంస్కృతగ్రంథములు లేవా యన్న యుండవచ్చును. కాని రామాయణము గొప్ప గ్రంథమయి యవియంత వెలువడియుండక తీరినదియుండును. ప్రతిభావలోను కవిత్వము ప్రారంభదశయందు కేయరూపమననే యుండెను. కవిత్వశిల్ప మన్నిటికంటెను గొప్పది. కవి ఋష్యాంశ సంఘాతుడు. “నాన్యపిః కరుతే కావ్యం” అనియున్నది. కవి యొకవాని కన్నచోట్ల గౌరవముగల్గును. “సుకవితా యద్యత్కన్తి రాజ్యేనకం” అనియున్నది. అట్టి కవిత్వసంపద గలిగి మంచి కీర్తి గడించినవారలలో కవిత్వయమునకు పిమ్మట శ్రీనాథ మహాకవిచే యెన్నవలసియున్నది. శ్రీనాథుడు తన చిన్నవయసుననే గ్రంథరచనకు పూనుకొనుట అతని గొప్పనీతిని దెల్పుచున్నది. అతడు రచించిన గ్రంథములలో శృంగారవైషమ్యము, కాశీఖండము, భీమఖండము, హరవిలాసము గొప్పకీర్తిని గాంచి వది. శ్రీనాథు డాయాదేశముల కేగి యాయా రాజులయెడ మర్యాదగాంచుచు వచ్చె కక్కెను. ప్రాథమికరాయల యాస్థానమున వరుణగిరి నాథుని విజయడిండిమును పగులగొట్టించి కవిసార్వభౌమ బిరుదుమును నహించుటగో నతనికిర్తి యెల్ల యెడల వ్యాపించెను. తుదకు ఒడ్డెరాజుల పాలనములోమాత్రము ఈశ్రీనాథుడు కష్టపడవలసినచేసెను. రసికులుకాని పాలకుల యెడ కవిత్వమెట్లు కీర్తిగాంచును?

ఇక శ్రీనాథకవి వైపుడా, వైష్ణవుడా అనఁగలదు తెగలలో జేరినవాడుగాడనియే నాయభిప్రాయము. ఆ మహాకవి యద్వైతియనియే చెప్పవలసియుండును. శ్రీనాథుని కవి మత్వద్భుతము. శ్రీనాథు డెన్ని శాస్త్రముల నెరింగినవాడని యతని గ్రంథములే దెల్పును. సంస్కృతసమాసము లీతని కవనమున చక్కగ పొందియున్నవి. వైషమ్యమును, కాశీఖండమును మాత్రము రచించియుండినను నీతనికిర్తి యింతకు తగ్గియుండదు.

ఈ మహాకవి వారవిలాసమున పూర్వకవిస్తుతి లేనందుకు కారణము తెలియలేదు. ఈతని కవనమున లోకోక్తులు మొదలుగ నున్నవి. నీతులదెల్పు పద్యములు కాశీఖండమున ఎనేకములు. ఈతడు తనగ్రంథములలో నొకదానిలోని సమాసముల మఱియొకదానిలో పొందించియుండుట కవులకు సామాన్యము.

శ్రీనాథుని మార్గము ప్రొక్కినకవు లనేకులు అందు అల్లసాని పెద్దన శ్రీనాథుని తెలిసి జక్కగ పట్టియున్నాడనుట కొన్ని పద్యములచే దెల్పుచున్నాను.

హరవిలాసమున:—మార్గతైలము కడకు జనార్దనుడు పోయి కాంచిన విధము—“కాంచె న్నందరతైలము.....హింయలముక్ మనుచరిత్రమున ప్రవర్తడు హిమనత్పర్వతము జూచుట”—“అటు చనికాంచె.....శీతతైలముక్.”

కాశీఖండము - ఆ. ౨. ప. 157:—“ఏల మ్రొంగెతి...నిష్కారణంబు.”

మనుచరిత్ర-ఆ. ౨. ప. 15:—“ఎక్కడి యరుణాస్పద పురము.....నియ్యదియో”. కాశీఖండమున-ఆ. ౨. 156:—“మిన్నుల్లవడ్డ చోటికికా” మనుచరిత్ర-ఆ. ౨. 17:—“మిన్నులు పడ్డచోట” ఇట్లు అనేకములు గలవు.

ఇట్టి నీతిని అల్లసాని పెద్దన తాను చేసిన కవిస్తుతి యందు శ్రీనాథుని జ్యోతిషక కవిత్వయమునే నెన్నియుండుకు కారణము తెలియలేదు.

శ్రీనాథుని గ్రంథములలో నేది చదివిన వరువకుండినను శృంగారవైషమ్యము తప్పక చదివి యంగరసముగ్రోలి యాకవికి

Vaidyaratna Pandit, D. GOPALA CHARLU'S

Amla Tonic

UNRIVALLED HAIR TONIC.

BEST BRAIN COOLING OIL

AYURVEDASRAMAM 151, Govindappa Naick Street, G. T. MADRAS.

యెంతయు కృతజ్ఞులమైన యుండవలయును. “జగస్సమస్తం త్రయోః పదార్థాన్ హృదయం ప్రవిష్టః, ఇక్షోర్వికారామతయః కపీనాం ముగ్ధాంగనా” పాంగత రంగితాని” యన్నట్లు కవి తారసము గ్రోలుట యత్యానందము గలిగించును.

మ. రా. రా. శ్రీ దోమ వేంకటస్వామి గుప్తగారును శ్రీనాథుని కవిత్వశిల్పిని దెల్పుచు కొన్ని పద్యములను నుదాహరించి చ్చాఘించిరి. అల్లసాని పెద్దన శ్రీనాథుని నెన్నకుంటకు వారును కారణముండవచ్చుననిరి. శ్రీనాథుడు కొన్నిచోట్ల సంస్కృతమును తెలిగించినచోట నాసమాసములే పడియున్నవని వైషమ్యమున నొకటిరెండు పద్యముల దెల్పిరి. మరియు శ్రీనాథుని శైవమతకథల గొనియాడిరి.

అగ్రాసనాధిపతి గారు

కవిత్వశిల్పము గొనియాడిరి. శ్రీనాథుని మతవిషయమున నతిశయించిన దేవతాస్తులబట్టి యతడు యద్వైతియనియే యెంచవలయును. శ్రీనాథుని అల్లసాని పెద్దన స్తుతింపకుండుటకు అల్లసాని పెద్దన శ్రీనాథుని శిష్యుడుగానుండి యేదైన గొప్పకారణ ముండవచ్చును. లేనియెడల నట్లు నడచుకొనియుండదు. ఏదియెట్లున్నను శ్రీనాథ గ్రంథములు మిగుల వచ్చె కక్కెయున్నవని దెల్పిరి. కాల మధికమగుటచే వారు చెప్పవలసిన యభిప్రాయములు పూర్తికాలేదు.

పిమ్మట అగ్రాసనాధిపతులను ఉపన్యాసకులను ఫలపూరితములచే గౌరవించి సభి పూర్తికావించిరి. సభ 8 గంటలకు ముగిసెను.

యం. యల్. సుబ్బయ్య

కె. లక్ష్మీపతి,

గౌ. కార్యదర్శులు

తాడేపల్లిగూడెం తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘసభ ఈనెల 24 గవ తేదీ ఆదివారము మధ్యాహ్నము 12 గంటలకు శ్రీరామా వరప్రసాద రై సమిల్లువారి ఆవరణలో తాడేపల్లిగూడెంలో సమావేశ మగును. నూతనవత్సర కాంగ్రెసు సంఘసభ్యులెల్లరు తప్పకవిచ్చేయ ప్రార్థితులు.

కార్యక్రమము

1. జిల్లాసంఘమునకు ఎన్నికలు జరుపుట.
2. కార్యనిర్వాహకసంఘపు టెన్నికలు.
3. తదితర ముఖ్యాంశములు.

శనివారపు సుబ్బారావు,

జిల్లాసంఘం ఉ॥ ప్ర॥ సమావేశకర్త.

నూజివీడు తాలూకాబోర్డుసభ

రాబోవు నూజివీడు తాలూకాబోర్డు మీటింగు 1927 ఫిబ్రవరి 2 వ తేదీ ఆదివారము, 27 వ తేదీ పునయుము 8 గంటలకు, నూజివీడులో, నూజివీడు తాలూకాబోర్డు ఆఫీసులో జరుగును.

ఇట్లు.

అధ్యక్షుడు.

దేశీయ సంస్థానవాసులసభ

బొంబాయిలో సమావేశమగును

బొంబాయి, 20:—ఏప్రిలు 2 వ తేదీన బొంబాయిలో స్వదేశీ సంస్థానవాసుల మహాసభ యీనగరమునందుజరుగును. సంస్థానములందు రాజకీయ సంస్కరణముల అభివృద్ధివిషయమై చర్చించెదరు. అన్యతలూ తాకరు, అభయంకరు, కె.టి. హమున్నగువారితో ఒక ఉపసంఘము నియమింపబడెను. బ్రిటిషు ఇండియా యందుననే సంస్థానములందుగూడ ప్రజలకు సంపూర్ణ బాధ్యతాయంత ప్రభుత్వము స్వపరిపాలనాధికారము ఉండవలసిన గోరుటకై యీసభ సమావేశమగుచుండెను. త్వరలో సంస్కరణముల రాయలుకమిషను నియమింపబడున గావున యీసభ మిగల ప్రాముఖ్యమయినవని చెప్పవచ్చును. మేసెలలో నే నవనగరు జూనుసా హేబుగారి ఆహ్వానమున సంస్థానాధీశులు జూనునగరునందు సమావేశమగుచున్నారు. సంస్థానాధీశులకు సంబంధించిన విషయములు ఆసభలో చర్చింపబడును.

సరుకులు సప్లయిచేయుటకు టెండరు ఆమోదింపబడినప్పుడు ఆ టెండరుకు స్టాంపుమూట్టి ఉన్నదికాని ఇష్టమైతే రిజప్టరు చేయవచ్చును లేనియెడల మానవచ్చును.

జాబులు.

గౌరవనీయులును మదరాసు రాజధాని మంత్రిగారును నగు ఆర్కాట్ రంగనాథ మొదలి యాత్. బి. ఎ., బి. ఎల్., ఎం. ఎల్. సి. గారికి, విదవ. జిల్లా భారత స్వచ్ఛాళీయ సభాసభ్యులు నమస్కరించుకొనిన

వినతిపత్రము

మంత్రిగారికి: స్వస్థమృత్యు శాంత శక్తిసంపన్నత గలిగి దేశాధాన భవంధరత్వమునువహించి జనసామాన్యహృదయ తేజ్రములయందు దివ్యజ్ఞానసమాజ తత్వరీజములను నాలుకెంచి డివిజనలాఫీసు రూపదక్షిణ సయితము రాజీనామానిచ్చి స్వార్థత్యాగముతో నిగతేతన కృషిసల్పుచుండెడి సుగుణమణిధూమణు లగు తాము దయామతితో మానేతనప్రతి ప్రదర్శనమునకు దయచేయుట కంగీకరించి శ్రమయనక మా మహాజనసభ కరుణించి మాప్రథమ నేతనప్రతి ప్రదర్శనమున తేరచి మమ్ముల నెంతయు గౌరవించి నందులకు మీకు మా సంఘము తరపున మేమెల్లయు నత్యుత్సాహముతో మా కృతజ్ఞతావందనము లర్పించుచున్నాము.

తామి చెన్న రాజధాని మంత్రివదవిని స్వీకరించినది మొదలు తాము ప్రజలకొనెరచు మహాపకారములు తమయొక్క దేశాధాన బురకంకణమును బాలుచున్నది. తమవిజయముతో మా అంతిమభారత పృథ్వీకాలీయ మహాజనసమితి చిరకాలమునుండియు సోచిన నోములపంటఫలించినది. మాసంఘనాగరమునకిది పూర్ణవలంబోదయవినమని మేము త్యాగవధిరీతులమైయున్నాము.

మాసంఘము ప్రార్థనకాలమునందు వస్త్రవిరామవృత్తిని బట్టి విజయ గౌరవమైయుండినట్లు పురాణప్రతీతిగలదు. ప్రకృతము దేశజాతికమ్ములను మిరమిట్లు కొల్పి విదేశవస్త్రవాప్యకము నలన మావస్త్రవిరామవృత్తికి మాసంఘమునకును మునుపున్న గౌరవమునకేచియున్నది. మావస్త్రవాప్యకము నశించుటవలన మాసంఘము బీదతనము వ్యాపించియున్నది. బీదలకు యిప్పటి విద్యావిధానములు దుర్లభమగుటవలన మాసంఘము విద్యయందు మిగుల వెనుకబడియున్నది.

మావృత్తి మాకు జీవనాధారమును గలుగజేయలేక పోయినందున మా సేతులు యితరజీవనోపాయములను వెదకికొనుటకు బ్రయత్నించుచున్నాము. కర్షకవృత్తియే జీవనాధారముగాగల హిందూదేశమునందు నేతవంటి గృహపరిశ్రమ నిరుపేదయగు ప్రతీతియే కాక కార్మికనియోగక తీర్మానముండి యతనిని దక్షిణించి దేశోద్ధరణకుమిగుల సహకారికాగలదని పూజనీయులగు శ్రీగాంధీ మహాత్ములవారి నేకసార్లు నెలవిచ్చియున్నాము. యంత్రసాహాయమున దయగను వస్త్రములపొడికి మానేతనప్రతిములు తాళలేనందున మాకు మావృత్తియొక్క ప్రాపు తప్పియున్నది.

ఈవిధముగ ప్రాపుతప్పిన మాసంఘముయొక్క కష్టనిష్ఠమయినదేనికొని సహకారసంఘములందు మాకుపకరించు వాసతుల గల్గించి, మాసంఘసభికముగానుండు స్థలములయందు నేతపాతకాలను స్థాపించి బాలర కుటితవిద్య నేర్పనట్లు జేయుటగోచర మాసంఘమునందలి విద్యావంతులగు యువకులను కొందరిని ప్రభుత్వమువారిచేతన సహాయము విదేశములకు బంపి కాలాంతరమున నేతవృత్తియొక్క ప్రాపును మాకు గలుగజేయవలయును.

మరియు సానికపరిపాలనాది ప్రతిప్రజాసంస్థయందును మాసంఘముల కాయా స్థలముల యందుండు ప్రజాబాహుళ్యమునుజట్టి పలయునన్ని నియమిత సభ్యులనము (నామినేషన్ సీటు) నిచ్చించి ప్రజాసామాన్యమునకుగల హక్కు బాధ్యతల కలుగజేయులెను.

మహాశుభా! నితాంతముగా నభివృద్ధికామి తమహృదయముగా నుజుటవలన దీవాపయందుండు మానేతనప్రతియొక్క పురోవృద్ధికామమును తమకరమున నుంపదలచిన మాసాహసమునకు మన్నింప బ్రార్థించుచున్నాము.

నెల్లూరు, 14-4-1927 శ్రీ మదఖిల భారత పద్మశాలీయసంఘమువారు

తణుకుతాలూకా ప్రాథమికోపాధ్యాయ మహాసభ

ది 9-4-27 తేదీని పశ్చిమగోదావరిజిల్లా తణుకుగ్రామంలో పశ్చిమగోదావరిజిల్లా డిప్యూటీ ఎడ్యుకేషన్లు ఆఫీసరు వారసు మహారాజశ్రీ ఆర్. తాతాచార్యులగారి ఆధిపత్యము క్రింద తణుకుతాలూకా ప్రాథమికోపాధ్యాయ మహాసభ సమావేశమైనది.

ప్రాతఃకాలమున 8 గంటలకు దైవప్రార్థనతో సభ ప్రారంభమైనది. సభకు నరసాపురం, పెంటపాడు, పెనుగొండ, కొవ్వూరు, తణుకు స్కూల్ డిప్యూటీ ఇన్ స్పెక్టరును, నరసాపురం ప్రైవేటుస్కూలు హెడ్మాస్టరుగారును, కొవ్వూరు హెడ్మాస్టరు హెడ్మాస్టరుగారును, తణుకు హెడ్మాస్టరు ఉపాధ్యాయులును తదితర విద్యాభిమానులును సభ నలంకరించిరి. రమారమి 800 ప్రాథమికబోర్డు ద్రవ్యసహాయ ఆది మాండ్ర మిషన్ పాఠశాలలలోని యువాధ్యాయులు విచ్చేసిరి.

అటువెనుక తణుకు బాలికాపాఠశాలోపాధ్యాయులగు వి. యల్. నరసింహముగారు తమ ఆహ్వానసంఘాభ్యుత్ కోపన్యాసమును చదివిరి. అందు ఉపాధ్యాయులయొక్క కర్తవ్యములను, వారికష్టములను ద్రవ్యసహాయపాఠశాలకు దొరకెనువారి రిచ్చు స్వల్పసహాయములవలన గలుగు నిరుత్సాహమును మొదలగునవి విపులముగా విమర్శించిరి.

పిమ్మట అగ్రాసనాధిపతిగారిని ఎన్నికొని వారిని కర్పూరహారములచే బహూకరించిరి. అటుపిమ్మట అధ్యక్షులు తమ వ్యవహారం గంభీరపన్యాసము నిచ్చి సభవారి నానందంబుజేసిరి. ఆ యుపన్యాసమునందు ఉపాధ్యాయులకు వైద్యము, జ్యోతిశశాస్త్రము మొదలగు లోకమునందలి జ్ఞానములయొను తెలియవలయుననియు అందులకు ప్రస్తుతిపు ఉపాధ్యాయులు పనికిరాని ఒకానొకరు చెప్పినవియు, అట్టి జ్ఞానము ప్రస్తుతి ఉపాధ్యాయులకు లేకపోవుటకు కారణము లోకలుబోర్డులు మొదలగువారు తాము ఇచ్చినట్టి స్వల్పవేతనములనియు బోర్డుబడుల యువాధ్యాయుల కష్టసుఖములను, వారి తిక్కునజీవములను విమర్శించుచు వారిని బదిలీచేయునపుడు వారికి ప్రయాణపుఖర్చు లీయకుండుటయు వారు ఇచ్చుమునచ్చినట్లు మార్పుటకును, తమ యసంతృప్తిని దెలియపరచిరి. అనధికారులే జనుల కష్టసుఖములను బాగుగా దెలిసినవారనియు దొరతనపు ఉద్యోగములకారనియు జెప్పెడువాక్యములు సత్యములకావని ఖండించిరి. ప్రస్తుతియు అమలులోనున్న ద్రవ్యసహాయపు గ్రాంటులును, చాలకాలముక్రిందల ఏర్పరుపబడియుండుటచేత ప్రస్తుతికాలమున కవసరపడకపోవుటచేత కష్టములెక్కువగానున్నవనియు, ఈ కష్టములు తొలగకాలము ముందు రాగలదు కాన అంతిమరకు వేచియుండి తమకర్తవ్యములను ఓర్పుతో నెరవేర్చవలయుననియు, స్థానికసంస్థలందు తాము ప్రాతినిధ్యమునొందినయెడల కష్టములు తొలగించుకొనుటకు శక్తియున్న గౌరవమును కలుగుననియు అందులకు కృషి చేయవలయుననియు సువాధ్యాయులకు బోధించుటకంటె యెక్కువగ తాము సత్ప్రవర్తనలు గలిగి దేవునిపై భారమువైచి తమకార్యములను నెరవేర్చవలయుననియు కోరిరి.

అటుపిమ్మట విషయనిర్ధారణ సభ 9 1/2 గంటలు మొదలు 11 1/2 గంటలవరకును 1 గంట మొదలు 3 గంటలవరకును శ్రీ తణుకు రేంజి డిప్యూటీ ఇన్ స్పెక్టరుగారు మహారాజశ్రీ శ్రీపాద శ్రీరాష్ట్రీగారి యాధిపత్యముక్రింద జరిగినది. అనంతరము గవర్న మెంటువారు 1928 సంవత్సరము మార్చి 14వ తేదీ జి. జి. ప్రకారము బోర్డుస్కూల్ జీతము లేర్పాటుచేయవలయుననియు బోర్డు పాఠశాలలో ఉపాధ్యాయులకు ఫండెంటుబోర్డులు ప్రకారము జీతములపైద శేలవులును, ప్రయాణపు ఖర్చులును ఇప్పించవలసినదనియు, ఉపాధ్యాయుల జ్ఞానాభివృద్ధికొరకు ఆంగ్రప్రతిక, ప్రాథమిక విద్యాసంబంధములగు పత్రికలును, పుస్తకములు నిచ్చుటకును, లోవరు గ్రేడువారిని, హయ్యరు గ్రేడుగా మార్చించుటకు నడుపాయములేర్పాటుచేయుటకును, వృత్తివిద్యనేర్పరుచుటకును, ప్రాథమిక పాఠశాలలలో వైద్య పరీక్ష చేయించుటకును, ఉపాధ్యాయుల పిల్లలకు హెడ్మాస్ట్రలో ఉచితముగ విద్యవైప్పించుటకును స్థానికసంస్థలలో ఉపాధ్యాయులకు ప్రాతినిధ్యము లేర్పాటుచేయుటకును, ప్రస్తుతియు గ్రాంటుబడులందు ఉపాధ్యాయులకు గ్రామస్థుల వల్ల నుండి విశేషమభ్యుత్సాహము లేకుండుటవలన ప్రస్తుతియు నేర్పరు గ్రాంటులకు ద్వ్యగుణముగా హెచ్చించుటకును, తాలూకా

బోర్డులు ద్రవ్యసహాయ పాఠశాలలకు పోటీగా తమ పాఠశాల గను పెట్టి ద్రవ్యసహాయపాఠశాలలను నిరుత్సాహపరచుటకు కారణభూతు లగుటచేత అట్టి కష్టములనుండి ద్రవ్యసహాయ పాఠశాలలను తప్పించుటకు తగునిబంధనల ఏర్పాటుచేయుటకు దొరతనమువారిని కోరుటకును, కృష్ణాజిల్లా మాండలికసభ వారు గ్రాంటు బడులనుచోట బోర్డుబడులను స్థాపించుటకు తరపు లాసంగుటచేత చింతియు నిక ముందైనను నట్టి సందర్భముల నాపుచేయించుటకు కోరుటకును తీరుమానములు గావించబడినవి.

తరువాత 3-30 గంటలకు మహాజనసభ ప్రారంభమైనది. అందు పై తీరుమానములును, మరికొన్ని యితర తీరుమానములును ఆంగీకరింపబడినవి. తరువాత తణుకు తాలూకా ప్రాథమికోపాధ్యాయ స్థాయిసంఘమును, ఉపసంఘములను ఏర్పాటుచేయబడి ప్రెసిడెంటువారు తాతాచార్యులగారికిన్ని యితరులకును వందనములు సమర్పింపబడినవి. ప్రెసిడెంటుగారు దైవస్తుతిని గాఢించి సభను ముగింపజేసిరి.

ఆ|| వ్యాసశర్మ.

విద్యత్సన్మానసభ-బందరు
పైసభ యజమాన్యమున బుట్టయ్య శ్రీట హేలలో ది 24-4-27 వ తేదీ సా|| 10 6-30 నుండి ప్రతాపరుద్రయము ప్రదర్శింపబడును. మ|| రా|| రా|| పెద్దిబొట్ల వేంకటాచలపతి రావు పంతులుగారు పేరిగాడు, మ|| రా|| రా|| కొచ్చెర్లకోట రంగారావుగారు యుగంధరుడు పాత్రములను ధరింతురు.

ప|| యజ్ఞనారాయణ శాస్త్రి, కార్యదర్శి.

గూడూరుతాలూకా ప్రాథమిక విద్యాసంఘము
ఉసంఘముయొక్క ద్వితీయమహాసభ గూడూరుబోర్డు పాఠశాలాధనమున 23-4-27 తేదీ, నెల్లూరుకాలేజిలో ప్రాసె నరుగనున్న మ|| రా|| శ్రీ కె. శివరామకృష్ణ రావుగారి అధ్యక్షతక్రింద జరుగును.

జి. రామసుబ్రహ్మణ్యం, కార్యదర్శి.

కర్నూలు మండల కాంగ్రెసు మహాసభ-
ప్రచురణ శాఖ

రెండవకరప్రతిము దీని నందుకొంటిమి. వెల ఒక అణా. నంద్యాలజిల్లా కాంగ్రెసుసంఘసభ రాజకీయకక్షలు, నిర్మాణకార్యక్రమము, మహాత్ముని సంచారము, ప్రజాప్రభోధము, శ్రీయుత గాడిచెర్ల హరిసర్వోత్తమరావు (ఎం. ఎల్. సి) ఎం. ఏ. గారేమిచేసిరి? మున్నగువిషయములను గూర్చిన వ్యాసము లిందుకలవు. వలయువారిలుల వ్రాయవలెను. శ్రీయుత ఓరుగంటి సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారు, కాంగ్రెసుసంఘ కార్యదర్శి, నంద్యాల, కర్నూలుజిల్లా.

శివాజీజయంతి

ఈజయంత్యుత్సవమును ఏప్రిల్ 29 తేదీ శుక్రవారము నాడు మేనెల 2-వ తేదీ సోమవారమునాడును మద్రాసులోని అన్నిగ్రామములందును ఏక కాలమందు బహిరంగసభలను జరుపుటకు నిర్ణయింపబడినది. శివాజీమహారాజగారియొక్క పటము భజనసంకీర్తనముతో యూరేగించబడును. మేనెల 3 తేదీ సాయంకాలము 5-30 గంటలకు తిరువళ్ళి క్లబ్బి లిలకుపూటువద్ద బహిరంగసభ జరుగును. అన్ని భజనసంఘములను ఆనాడు అక్కడ సమావేశమగును. శివాజీపటములు కాపలసినవారికి 75, గోవిందప్ప నాయక పీఠిలో స్థానిక కార్యాలయములో లభించగలవు.

ఆయా వార్డులందు ఉత్సవపు లేర్పాటులను చేయువారు ఒక్క-విషయము గమనించవలెను. కులభేదస్పర్థలు యీ విషయములో తలయెత్తకుండ సాధ్యమైనంతతరలో అన్నిపార్టీల వారును యిందులో ఏకీభవించునట్లు చేయవలెను.

వేపేరీ, నుంగుంబాకం, మైలాపూరు, తిరువళ్ళి క్లబ్బి సాహుకారుపేటలో ఇదివరకే ఉత్సవపు లేర్పాటులను చేయుటకు నిర్ణయములు జరిగినవి. మిగతా వార్డులలో మాత్రమే ఉత్సవపు లేర్పాటు చేయబడవలెను.

ఈవిషయమై మ్యునిసిపలు కాన్సిలర్లును తదితర ప్రముఖులను పూనుకొనవలెను.

గుంటూరు

(స్వకీయవిలేఖరి)

వీడియోలునభ

ఏప్రిల్ 16:—ఆంధ్రకర్మాగారమందు ఇంజనీరుగ బనిజేయుచున్నట్టియు గుంటూరు పురపాలకసంఘమున విశ్వ బ్రాహ్మణ సంఘముతరపున ప్రభుత్వమువారిచే నియోజకుడుగా బడినట్టియు శ్రీయుత యం. జి. రాజుగారిని ఆస్నాము ప్రభుత్వమువారు సిల్కలోని చేతిపనులు చేర్చు విద్యాలయమునకు ప్రెజిడెంట్ గా నియమించి మద్రాసు రాజధానినంతట గౌరవించిరి. ఈగౌరవము రాజధానికంతకు యేల చెందునన భారతవర్ష మంతటనుండియు 70 మంది రాబట్టుబడి వారిలో అత్యుత్తములైనవారిచే యెన్నిక సంఘమువారు ప్రాప్త సెలక్షను బోర్డు యెన్నుకొనుట జరిగెను. వారిలో యం. జి. రాజుగారిని నియోగించిరి. అందుచే నీగౌరవము రాజధాని కంతకు జేందెను.

శ్రీయుత రాజుగారు మయినభ నిర్మాతలైన విఖ్యాత చేతి పనులకు పేరెన్నిక గాంచిన విశ్వబ్రాహ్మణ కులమునకు జేందినవారు. వారు ఇంజనీరింగు శాఖలో ఇండియాలోగల గొప్పపరీక్షలలో సెట్టుబయటగాక అమెరికా ఆంగ్ల దేశమునగల యఫ్. ఆర్. యస్. ఏ. మున్నగు గణనీయములైన 2 డిగ్రీల సంపాదించినమేటి వారు యీపురముననున్న జూబు మిల్లులో యింజనీరుగిపనిజేసి తదుపరి వారు దానినుండి ఆత్మగౌరవము కాపాడుకొనుటకై దానికి రాజీనామాయచ్చిరి. అప్పటినుండి ఆంధ్రకర్మాగారమందు పనిజేయుచున్నారు. పురపాలకసంఘమునకు ప్రభుత్వమువారిచే నియోగింపబడినను యితరులవలె పిరికిగానుండక ప్రజాహితకార్యములందును జాతీయశయముల పెంపొందింపులందును తనసమృత్తిని నిర్ణయముగా నిడెను.

వారు సిల్కకు బోవుచున్నారు. వారి గౌరవార్థ మొక మహాసభ మునిసిపల్ విద్యాలయములలోని యుపాధ్యాయులుగావించిరి. సభ నిన్నటిదినమున నతివైభవముగా జిల్లాజడ్జిగారగు యి. పి. వాల్లవొంగారి యాజమాన్యమున జరిగెను. పురమునందుగల ప్రముఖులు సుమారు 400 ల మంది సభకు విచ్చేసిరి. రాజుగారును దొరగారును పుష్పమాలలంకృతులుగావించబడిరి. తదుపరి ఆగ్రహారం బాలికాపాఠశాలలోని యుపాధ్యాయుని కామేశ్వరస్వామిగారు ముద్దులొల్కు పద్యములు, రాజుగారు విద్యాశాఖ కవులెలగుగానుండి జేసిన సేవనుగూర్చి సుగడించుచు వ్రాసినవి జదివెరి. తదుపరి మద్రాసు కానసభాసభ్యులగు వి. సి. హెచ్. జాకాగారును బారిష్టరు వేపా సుబ్బాస్వామిగారును రాజుగారి గుణగణములగుర్చి ముచ్చటించివారిని నూతనపదవిలో చిరకాలముండులాగున దీవించిరి.

తరువాత శ్రీయుత సడింపల్లి వెంకట లక్ష్మీవరసింహారావుపంతులుగారు, రాజుగారు చాల విశ్వాసపాత్రులనియు తనకుడిభుజమై జయప్రదముగ పాఠశాలల చక్కని సీటిలోనికి దీసికొనివచ్చిననియు వారి మూలమున విశ్వబ్రాహ్మణకులమునకు తన పరిచయము గలిగి వారి స్మృతులలో విఖ్యాతులగు మణులు గలరని చెబిసొనుటకు వీలుగలిగె ననియు చెప్పెరి. అంత మద్రాసు వాస్తవులగు ఉప ప్రజ్ఞ కృష్ణయ్యగారు ఆంగ్లమున మేక్సిసియరు నాటకములలో గల కొన్నిరంగముల వివిధపాత్రలకు వివిధవాచక విధానముల ననుకరణమొక్కర్చి ప్రజారంజకముగ ప్రదర్శించిరి. మునిసిపల్ విద్యాలయములలోని ఉపాధ్యాయులు, ఉపాధ్యాయుని వెంకటలక్ష్మస్వామిగారు రాజుగారు శ్రీవిద్యను పెంపొందింపుటకు జేసిన సేవను గుర్చి ముచ్చటించిరి.

రాజుగారు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు గుంటూరు మిల్లులో ఉద్యోగము పోవుటకు కారణము, దాని కార్యదర్శిగారు ఇంజనీరుగారు గుట్టుము బండి ఎక్కమాడదని ఉత్తరపు వారికి జారీజేసినందు అందుపై వారికిది అగౌరవముగానుండి ఆత్మగౌరవము కాపాడుకొనుటకు ఉద్యోగ వినిర్లన జేసిననీయు చెప్పెను. తదుపరి వారికులముగ కంతయు నాటి గౌరవము జేందెననియు శ్రీయుత వరసింహారావుగారి ప్రైవేటులనే వారికి స్వాతంత్ర్య మున చెలిసినదనియు వారినే ప్రతిపక్షిత్తమైన దనియు చెప్పెరి. జడ్జిగారు నాటిసభను పూర్తిజేయుచు రాజుగారు సుప్రసిద్ధ యింజనీరిని బొటనవ్రేలిలో వారు తయారుజేసిన చిత్రపటములు అత్యద్భుతముగా నుండెననియు, వారిని ఆస్నాము ప్రభుత్వమువారు నియమించి చెన్నరాజ్యమునంతట గౌరవించి దనియు చెప్పెరి.

వందనములతో నాటి సభ ముగిసెను.

ఇతర వీడియోలు సభలు

3 సంవత్సరములనుండి మాజిల్లాకోర్టులో జడ్జిగా పనిజేసిన యి. పి.కె.హంపిల్ల దొరగారు సెలవుపైట్టి మాతృదేశమునకు జనుచున్నారు. 14-వ తేదిన కోర్టుమూయబడెను. న్యాయవాదసంఘమువారు వారికి వీడియోలుసభను గావించిరి. ఫలహారములు గావించబడినవి. పట్టెకు ప్రాసీక్యూటరుగారగు మన్నార కృష్ణరావు పంతులుగారు జడ్జిగారి గుణగణముల మగ్గడించుచు వారికిలము, దయ న్యాయాధికృతమునుగూర్చి చెప్పి వారి కాలములో న్యాయవాది సంఘమునంగల ప్రాత నూతన న్యాయవాదులను భేదములేక సహనముగా జూడబడిననియు చెప్పెరి. అంత జడ్జిగారుగూడ తగిన సమాధానము జెప్పెరి. 15-వ తేదిన జిల్లాకోర్టు ఆవరణములో జిల్లాకోర్టు గుమస్తాలు వారికి యాతిస్వమొసగిరి. ఫలహారములు విరివిగా పంచిపెట్టబడెను. ముఖ్యవిషయ మేమనగా ఆనాడు న్యాయవాదులకు ఆహ్వానములు బంపబడిక నిషేధించబడినవి. దీనికికారణముకనుగొనగా న్యాయవాదులు విందుగావించినపుడు వారు యితరులను అందులో జిల్లాకోర్టు వారినయినను యాహ్వానింపక బోవుటయే. బాండువాయిద్యములచే వాల్లవొంగారిని దీసికొనివచ్చెరి. బాండుపంపా కల్పబడెను. రాత్రి జవ్వాసుండి, కుచి నాటకమునుండియు కొన్నిరంగములు ప్రదర్శింపబడెను.

కవలెను

కృష్ణజి, సామర్థ్యముతో పనిచేయునట్టి ఏజంట్లు ఉత్తరనర్మూరులం దన్ని భాగములందును ఇండియాలోందు మిక్కిలి అభివృద్ధిదశలోనున్న భీమాకంపెనీయైన ది జనరల్ అన్యూరెన్సు సొసైటీ లిమిటెడ్ కు కావలెను.

సరియైనవారికి గొప్ప వరుమానముగలదు Apply to:— S. Kabboor Esq B. A F. S. S. (London) Assistant Managar (On Deputation) BANGALORE CITY.

హిందూస్థాన్ కో ఆపరేటివ్ ఇన్సూరెన్సు సొసైటీ (లిమిటెడ్)

స్థాపితము 1907: హెడ్ ఆఫీసు:—కలకత్తా కేవలము హైద్రాబదులచేతనే నడుపబడు జీవితముల భీమా ఆఫీసు! భీమా చేయబడిన మొత్తము రు 2,00,00,000 రాబడి రు 75,00,000 భీమా నిధి రు 60,00,000

రాజధానియందంతయు ప్రచారకులు కావలెను. విశదములకు క్రిందివారికి వ్రాయుడు. 3543 పి. రంగస్వామయ్యగారు పులవర్తి సూర్యనారాయణరావు బ్రాంచి మానేజరు పోస్టుబాక్సు 223 మద్రాసు. గోదావారి, కృష్ణాజిల్లాల ప్రతినిధి, కాకినాడ.

D. G. GORE-BOMBAY 2.

అత్తరచేయువారికి, సబ్బులు చేయువారికి కావలసినట్టి అపకవ్యనస్తువులు అనగా సారముగల చమురులు, కువాసనలు, రసవాదసంబంధమైన నస్తువులు, రంగులు, సారములు, యితర నస్తువులు, అగరునస్తువులు, పొగాకునస్యము,వరదస్తులు, ఔషధ వస్తువులు మొదలగువాటికి కావలసిననస్తువులు, సప్రసేదమైన హీకో అత్తరులు మొదలగునవి మావద్ద చాల సరసమైన ర ప్రకారము విక్రయించబడును. ధరల బాబితా యినాముగా పంపబడును. ఈ దిగువవిలాసమునకు వ్రాయుడు. ఉత్తరములు ఆంగ్లభాషయందే వ్రాయవలెను. 3581 డి.జి.గోర్, 31, మంగల్ దాన్ రోడ్డు, బొంబాయి నెం.2

కామబిందు (రిజిస్టరు చేయబడినది)

ఇది పోగొట్టుకొనిన యావనమును 15 నిమిషములలో తిరిగియిచ్చును. గాం మీరు నవయావనమును ప్రపంచముఖమున పొందగలరు. 24 మాత్రలు గల బుడ్డి 1 కి ధర రూ. 1-0-0. కామబిందు ఫార్మసీ, 2/89 చెంగల్వరాయ మొదలిపిడి, తిరువళ్ళిక్కణ్ణి, మద్రాసు.

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1927-వ సం॥ ఏప్రిలు 21 తేది గురువారము

Table with 4 columns: Item, Unit, Price 1, Price 2. Includes items like 1. ధాన్యములు, 2. ధాన్యముపన్నులు, 3. నూనెపన్నులు.

Table with 4 columns: Item, Unit, Price 1, Price 2. Includes items like 2. ధాన్యముపన్నులు, 3. నూనెపన్నులు.

Table with 4 columns: Item, Unit, Price 1, Price 2. Includes items like 3. నూనెపన్నులు, 4. చిల్లరపన్నులు.

Table with 4 columns: Item, Unit, Price 1, Price 2. Includes items like 4. చిల్లరపన్నులు, 5. ఇనుము.

Table with 4 columns: Item, Unit, Price 1, Price 2. Includes items like 5. ఇనుము, 6. నూలు.

Table with 4 columns: Item, Unit, Price 1, Price 2. Includes items like 6. నూలు, 7. దూది.

Table with 4 columns: Item, Unit, Price 1, Price 2. Includes items like 7. దూది, 8. లోహములు.

Table with 4 columns: Item, Unit, Price 1, Price 2. Includes items like 8. లోహములు.

ఉచితము

సుందరమయిన మాక్కాలండరును వ్రాసినవారికి పంపుదుము.

పూర్ణ చంద్రోదయం 3357

బంగారుతో చేయబడినది, బహిమల పాలిటి సంచీవి, మేహము, క్షయ, పాండు, శుక్లపన్ను, పురాణజ్వరము, నిక్కాక, నిస్సత్తన మొదలగువాటిని హరించి బలమును వీర్యవృద్ధిని, కాంతిని గలిగించు ఔషధగ్రంథము, తులం 1. రు 12-0-0. 20 మాత్రల సీసా రు 2-8-0. వి. పి. ఖర్బులు 6 అ. పి. సి. ఏ. అందుకో ఆయుర్వేదసమాజం, పెరిదేపి, నెల్లూరుజిల్లా

బి. యస్. ఏ మెషినుల మీదనే
ప్రయాణమొనర్చి, యిటీవలనే హిం
దూదేశమును దాటిన, ప్రపంచమంత
యు పర్యటన మొనర్చు మోటారు
నైక్కులు,

గార్గాయిల్ మోటారు ఆయిల్
యొక్క ఉపయోగమును గూర్చి
యు ప్రాశస్త్యమును గూర్చియు
నిట్లుగడించి యున్నారు.

వాక్యూమ్ ఆయిల్ కంపెనీవారు మా కొనర్చిన
గొప్పమేలునకు మేము వారిని సాగజుటకన్న మరేమీ
చేయజాలము. గడచిన ఆగస్టు 30 వ తేదిన మేము
లండన్ నగరమునువదలినది మొదలు స్పెయిన్, మధ్య
ఐరోపా, సిరియా, పేలేస్టైన్, ఈజిప్టుదేశముల యందంత
యు, వాక్యూమ్ ఆయిల్ కంపెనీవారి ఆశ్రయమునే
ఎల్లప్పుడును ఉంటిమి.

వాక్యూమ్ ఆయిల్ కంపెనీవారి ఏర్పాటుల
సహాయమున మేమెన్నటికిని కడగండ్ల పాలుకామని
దృఢముగా చెప్పగలము.

ఏ మోటారు ఆయిల్ గాని, ప్రపంచమున నింత
ప్రాశస్త్యము గాని. పంపకము గాని కలిగియుండలేదు.

గార్గాయిల్ మోటారు ఆయిల్
ఎల్లెడలను దొరకును.

BOMBAY
CALCUTTA
COLOMBO

Manufactured only by

VACUUM OIL Co.,

(BRANCHES IN INDIA, BURMA & CEYLON.)

KARACHI
MADRAS
RANGOON

AMRUTANJAN

BEST INDIAN PAIN BALM.

Price Annas 10 only.

AMRUTANJAN DEPOT.

BOMBAY & MADRAS.

వృద్ధులారా

1. లోలోన ఏల నహించెదరు? నిాకు మరల పూర్తియైన బలము, బుడము, కానలేనన్న నా "వృద్ధ బాంధవు" ని నేవింపుడు.
2. ఈ నా "వృద్ధ బాంధవు" ఇంగ్లీషుమందునలే ఒక్కసారి తలెక్కుచుని మరునాటికి మాయమగునదిగాదు. దీనిబటిమి 100 సం॥ ఎరకు యుండును.
3. ఇది హిందూదేశమున జనించిన సిగలువలన అనుగ్రహింపబడినది.
4. ముసలివారికి ఏవైన దుష్టమున్నా మందుపట్టదని చెప్పి తలదాచుకొనును. ఈ "వృద్ధ బాంధవు" దట్టి పిరికిపంద గాదు.
5. "యత్ జరా, వ్యాధి, నాశాయ, తదనాయనం" అని ఎరుంగుదురు. ఇది అట్టిది.
6. యీమందు అన్నితత్వములవారికి చక్కగా పని చేయును.
7. (0-6-0) ఆరుఅణాల తపాబిళ్లలు పంపిన వారము లోగా, 5 రోజులకు మందు సాంపిలు పంపుదును. 41 రోజుకు మందు ప్రస్తుతము రు 15 లు మాత్రమే.
8. ఎలయువారు రిప్లయికార్డుగ్రాసిన జాబును, తపాబిళ్లలు పంపిన ముచ్చుమందును బడయగలరు.

చిరువోలు రామచంద్రారావు,

అపూర్వవిశిష్టాపరిశోధకుడు, కవులతరం, కృష్ణాజిల్లా.

శ్రీ కాళహస్తి

2118

పండిత ముక్తేశ్వర కవుగొంతుల

చంద్రమూలీశ్వర శాస్త్రి వష్టిపూర్తి

ప్రభవ సంవత్సర వైశాఖ శు గర స్వాతి భాద్రపద 15-5-1927 జరుగెను. వారి గ్రంథములన్నియు 7 సంపుటములుగా అచ్చు ప్రారంభించిరి. ఆ 7 సంపుటముల నెల 20 రూపాయలు. చందాధనము అడ్వాంసుగా పంపవలెను. ఒకేసారిగా పంపలేనివారు దరఖాస్తుతో 5 రూపాయలున్నా మిగత 15 రూపాయలు నెల 1-కి 3 రూపాయల చొప్పున 5 వాయిదాలుగాను చెల్లించవచ్చును. మనియార్డర్ల ఖర్చులు చందాదారులే భరించవలయును. మొదట రిజిస్టరు చేసుకొనే 500 మంది చందాదారులకు పోస్టుఖర్చులు వారే భరించి 7 సంపుటములను పంపబడును. కొద్ది ప్రతులే అచ్చును ఆరంభించిరి గనుక చందాదారులు త్వరపడాలెను.

- 1 సాలగ్రామ లక్షణదర్శనము.
 - 2 సర్వమత సారాంశి
 - 3 శేషేశ్వర సంవాదము.
 - 4 కలిమాహాత్యై సంగ్రహము.
 - 5 హిమాలయ యాత్రా పద్యనీ.
 - 6 అపేక్ష్య కరపూజాపదతి.
 - 7 లక్ష్మీ పురించేశ్వర నిత్యపూజాపదతి.
- దరఖాస్తులు ముచి గూర్చును వగైరాలకు చిరునామా పండిత ముక్తేశ్వర కవుగొంతుల చంద్రమూలీశ్వర శాస్త్రి, శ్రీ కాళహస్తి, చిత్తూరుజిల్లా అని పంపవలెను.